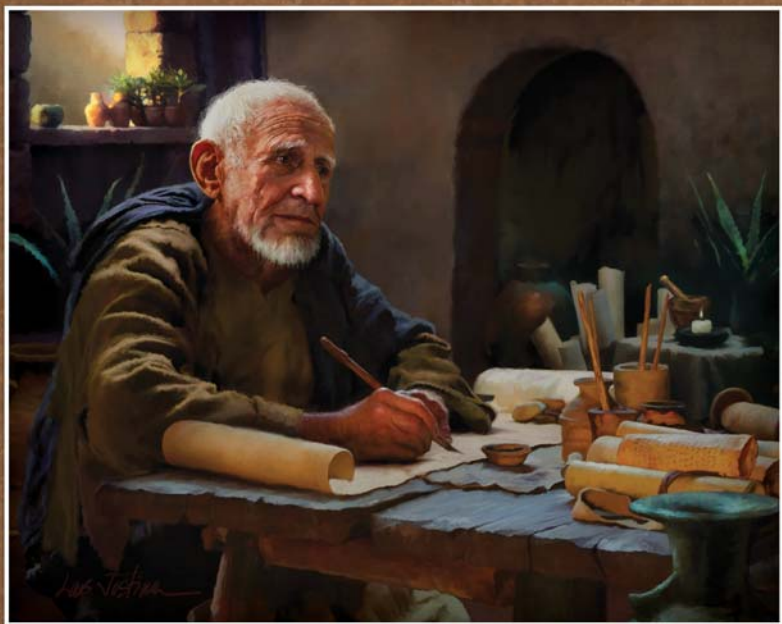

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid

Luuka evangeelium

John M. Fowler

aprill, mai, juuni
2015

Originaali tiitel:
John M. Fowler
The Book of Luke

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid valmistab ette Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi alluvuses olev täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide osakond. Õppetükkide ettevalmistamist suunab otseselt hingamispäevakooli väljaannete nõukogu, mis on hingamispäevakooli õppetükkide kirjastaja – Peakonverentsi Administratiivkomitee (ADCOM) – alakomitee. Trükitud õppetükid kajastavad ülemaailmse hindamiskomitee poolset osa ja hingamispäevakooli kirjastusnõukogu heakskiitu ega esinda seega ainuliselt või tingimata autori(te) kavatsust.

John M. Fowler
Luuka evangeelium

Tõlge: AKEL 2015
Tõlkija: Mall Kaaver
Toimetajad: Toivo Kaasik, Ly Kaasik
Kujundaja: Indrek Ploompuu

Trükkis: Vali Press

Sissejuhatus

Luuka evangeelium

„Ja ta tõusis ja asus teele oma isa juurde. Aga kui ta alles kaugel oli, nägi isa teda ja tal hakkas hale ning ta jooksis ja langes poja kaela ja andis talle suud“ (Lk 15:20).

See salm on meile tuttav. See pärineb ühest tuntuimast ja armastatumast loost kogu vaimulikus ja ilmalikus kirjanduses üldse. Küllaltki üllatav on aga mõelda, et me poleks seda kunagi kuulnud ilma ühe lihtsa arst-misjonärita, kes paigutas selle pärli ühte kirja, mille ta kirjutas oma haritud sõbrale Teofilosele.

Selle arsti nimi on Luukas, usku pöördunud mittejuut, ning kirjaks on Luuka evangeelium. Lisaks evangeeliumile kirjutas Luukas Apostlite tegude raamatu. Pauluse reisikaaslasena jälgis ja osales ta selles Jeesuse liikumises, mis voogas üle Rooma impeeriumi. Tihe side Paulusega pani Luuka mõistma kristliku koguduse sügavat tähendust – mis seisis vastu nõudmisele jumaldada keisrit –, kuid veel enam: ta õppis usaldusväärsest allikast tundma sügavamalt selle kõige taga olevat Inimest, Jeesust Kristust. Niisiis kirjutas Luukas Pühast Vaimust inspireerituna kaks köidet, millele võiks anda pealkirjaks „Kristliku koguduse päritolu ja arengulugu“.

Esimene köide on evangeelium, mis on kirjutatud ja edastatud Teofilosele enne, kui pandi kirja Apostlite tegude raamat (Ap 1:1). Paljud konservatiivsed õpetlased dateerivad Luuka evangeeliumi umbes aastasse 61–63 pKr.

Teofilos oli kreeklane, kes pöördus kristlusse, ja tõsiasi, et Luukas adresseeris oma kirja talle, kõneleb sellest, et Luukal mõlkus mõttes evangeeliumi suunamine just usukogukonna kreeklastest ja mittejuutidest liikmetele. Samas ei jätnud ta rääkimata Jeesuse juutlikest juurtest. Matteus kirjutas esmalt juutidele ja rõhutas Jeesust Messiana. Markus kirjutas roomlastele ning me näeme Jeesust sammumas mööda maad sõnumitega kuningriigist. Johannes oli sügav mõtleja ning tema evangeeliumis tuleb nähtavale Jeesus Sõnana, Loojana ja Jumala Pojana. Kuid Luukas kirjutas paganate silmade läbi. Neile esitab ta Jeesust Inimese Pojana, maailma Päästjana ja inimkonna Sõbrana. Tema evangeeliumi läbivaks jooneks on pääste kõikihaaravus; seepärast viib tema kirja pandud Jeesuse sugupuu meid esivanemaid pidi tagasi Aadamani ja seob Ta Jumalaga, samas kui Matteuse poolt kirja pandud sugupuu lähe on Aabrahami, juutide esiisa juures (Lk 3:23–38; võrdle Mt 1:1–17).

Luuka evangeelium on Uue Testamendi ulatuslikem. Mõni imetegu esineb ainult Luuka evangeeliumis, nagu näiteks Naini linna lesknaise poja elluäratamine (Lk 7:11–18) ja ülempreestri sulase kõrva parandamine (Lk 22:50, 51). (Teistest sellistest imetegudest vaata Lk 5:4–11; 13:11–17; 14:1–6; 17:11–19.) Luukale on eriti omased tähendamissõnad, nimetagem siin tuntumaid: tähendamissõna halastajast samaarlasest (Lk 10:30–37), rikkast rumalast mehest (Lk 12:16–21), kadunud pojast (Lk 15:11–32), rikkast mehest ja Laatsarusel (Lk 16:19–31) ning variserist ja tõlnerist (Lk 18:10–14). Sakkeuse loo (Lk 19:1–10) esitab ka üksnes Luukas.

Püha Vaimu juhtimisel ütleb Luukas, et ta on üle vaadanud ajaloolised materjalid, küsitlenud pealtnägijaid (Lk 1:2) ja siis, olles „kõigega algusest peale täpselt“ tutvunud, kirjutanud „järgemööda kõik üles“, et lugeja(d) „võiksid õppida tundma [Jeesuse ja Tema heade sõnumite] usaldusväarsust“ (s-d 3, 4).

Kui tunnustatud teoloogilt James Denneylt küsiti, millist head biograafiat Jeesusest ta soovitaks, vastas Denney: „Kas olete vaadanud seda, mida Luukas kirjutas?“

Hea mõte. Vaatame seda sel veerandaastal üheskoos, ülemaailmse kogudusena.

John M. Fowler on teeninud kogudust 53 aastat pastorina, teoloogia- ja filosoofiaõpetajana, toimetajana ja haridusjuhina. Paljude artiklite ja raamatute autorina on ta kirjutanud kaks täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükki: „Kosmiline konflikt Kristuse ja Saatana vahel“ (2002) ning „Kiri efeslastele: suhete evangeelium“ (2005).

Jeesuse tulemine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 1:2, 3; 2Tm 3:16; Lk 1:5–22; 5Ms 18:15; Lk 2:9–12, 25–32.

Meelespeetav tekst: „Sest Jumala käes ei ole ükski asi võimatu“ (Lk 1:37).

Luuka evangeelium kirjutati esmalt paganatele. Luukas ise ei olnud juut (mida annab mõista Kl 4:10–14 kontekst), samuti ei olnud seda Teofilos, kellele ta oma evangeeliumi adresseeris.

Lisaks sellele, et Luukas oli arst, oli ta ka väga täpne ajaloolane. Evangeeliumi sisse juhatades paigutab Luukas Jeesuse reaalajalukku; see tähendab, et ta paneb jutustuse ajaloolisse konteksti: Herodes oli Juuda kuningas (Lk 1:5), Augustus valitses Rooma impeeriumi (Lk 2:1) ja preester nimega Sakarias toimetas oma teenistuskorda Jeruusalemma templis (Lk 1:5, 9). Kolmandas peatükis mainib Luukas oma aja kuut daatumit seoses Jeesuse eelkäija Ristija Johannese tegevusega.

Niisiis paigutab Luukas jutustuse Jeesusest ajalukku – tegelikud inimesed tegelikus ajas – selleks, et mitte vallandada oma jutustusega ainsatki mõtet mütoloogiale. Tema lugejad peavad seisma imetluses ja hämmastuses tõsiasja ees, et Jeesus on tõeline ning et Tema näol on Jumal toonud ajalukku Päästja, „kes on Issand Kristus“ (Lk 2:11).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 4. aprilliks.

Ap 1:1 ütleb meile, et enne, kui kirjutati Apostlite tegude raamat, kirjutas sama kirjanik „esimese raamatu“. Öeldu ja tõsiasi, et mõlemad kirjaneped adresseeriti Teofilosele, aitavad meil järeldada, et mõlema raamatu taga oli üks kirjanik. Neid kahte kirjaneped võib võtta „Kristliku koguduse päritolu ja arenguloo“ esimese ja teise osana. Esimeseks osaks on lugu Jeesuse elust ja tööst (Luuka evangeelium) ning teiseks osaks aruanne Jeesuse sõnumi levikust ja algusaegade kogudusest (Apostlite tegude raamat).

Kuidas evangeelium kirjutati? Loe Lk 1:2, 3 ja 2Tm 3:16.

Luukas teadis mitut inimest, kes olid kirjutanud sündmustest, mis raptasid Jeruusalemma linna ja ümbruskonda seoses Jeesuse Kristusega. Selliste kirjutiste allikate hulgas oli palju neid, „kes ise algusest peale on seda oma silmaga näinud“ (Lk 1:2) – selge viide Jeesuse jüngritele ja teistele kaasaegsetele. Luukas ise puutus samuti kokku selliste tunnistajate ja evangeeliumitöolistega (näiteks Paulus ja teised apostlid-juhud) ning võimalik ka, et tal oli ligipääs Markuse ja Matteuse evangeeliumile. Paistab, et Luukas ei olnud Jeesuse loo pealtnägija, kuid ta oli usaldusväärne ja ehtne kristlusse pöördunu.

Matteus kirjutas juutidest kuulajaskonnale, esitades Jeesust suure Õpetajana, prohvetikuulutuste täitjana ja juutide Kuningana. Ta osutab sageli sellele, et Vana Testamendi prohvetikuulutused said tõeks Kristuses. Markus kirjutas roomlastest kuulajaskonnale Jeesusest kui tegusast inimesest. Arst ja mittejuut Luukas kirjutas kreeklastele ja paganatele kõikihaaravast Jeesusest – maailma Päästjast. Luukas mainib, et tema kirjutisel on kaks eesmärki: kirjutada „järgemööda kõik üles“ (Lk 1:3) ja pakkuda uue ajastu jaoks suurte õpetuste tõsikindlat teadmist. Kindlus selle tõe suhtes, mis on Jeesuses, on tema evangeeliumi üks eesmärk.

Luukas kui Pühakirja inspireeritud kirjamees kasutas oma kirjutistes teiste materjale. Väga huvitav. On ilmne, et teiste allikate kasutamine ei välista tema kirjanepu inspireeritust ega autoriteetsust. Milline õpetus peitub siin meie kui seitsmenda päeva adventistide jaoks küsimusele, kuidas toimib inspiratsioon nii kanooniliste kui ka mitte-kanooniliste kirjanike töödes?

Umbes neljasaja aasta jooksul pärast Malakit on Iisraeli ajaloo märksõnaks vaimulik vaikimine. Teatega Ristija Johannese ja Jeesuse sünnimisest see vaikimine lõppes.

Johannese ja Jeesuse sünniloo vahel on paralleelid. Mõlemad on imed: Johannese puhul oli Eliisabet lapsesaamise east juba ammu väljas; Jeesuse puhul pidi lapseootele jääma neitsi. Ingel Gabriel andis edasi töotuse mõlema sünni kohta. Mõlemad teadaanded võeti vastu imestamise, rõõmu ja Jumala tahte allumise meelsuses. Mõlemad lapsed pidid kasvama ja saama tugevaks vaimus (Lk 1:80; 2:40).

Kuid kahe imelapse kutsumus ja tegevus erines selgesti. Johannesel tuli olla teevalmistajaks Jeesusele (Lk 1:13–17). Jeesus on „Jumala Poeg“ (35. s) ning Messias kõnelevate prohvetikuulutuste täitja (s-d 31–33).

Loe Lk 1:5–22. Kuigi Sakariast on nimetatud „laitmatuks“, sai ta teate toonud inglilt usupuuduse pärast noomida. Kuidas aitab see meil mõista, mida tähendab mõiste „laitmatu“ siis, kui on jutt Jeesusesse uskujast?

„Poja sündimine Sakariale, samuti nagu Aabrahamile ja Maarjalegi, õpetab suurt vaimulikku tõde, tõde, mida me aeglaselt omandame ja kergesti unustame. Me ise oleme võimetud tegema midagi head, aga seda, mida meie ei suuda teha, teeb Jumala vägi igas alandlikus ja ustavas inimlapses. Usu läbi anti töotuse laps. Usu läbi sünnib vaimulik elu ning me oleme võimelised tegema õiguse tegusid.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 98.

Johannese imelise sündimise otsustavaks eesmärgiks oli näidata, kuidas Jumal hoolib oma rahvast. Pärast seda, kui Iisraeli ajaloos ei olnud 400 aasta jooksul prohvetit, astus ajalukku Johannes erilise sõnumi ja otsustava jõuga. Johannese missioon ja sõnum pidi „kujundama Issandale valmistatud rahvast“ (Lk 1:17). Temal tuli olla Messia eelkäija, keegi, kes valmistas tee Jeesuse eluülesandele.

„Paned talle nimeks Jeesus“

Jeesuse Kristuse sündimine ei olnud tavapärane sündmus. See oli märgitud Jumala igavesse kalendrisse ja „kui aeg täis sai, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest“ (Gl 4:4). Sellega täitus esimene prohvetikuulutus, mille Jumal andis Eedenis pärast patu sissetungi (1Ms 3:15).

Loe läbi järgmised tekstipaarid. Kuidas täitis Jeesuse sündimine neist igäuhe puhul hämmastaval viisil prohvetikuulutuse? Mida räägib see meile sellest, miks peame õppima usaldama kõiki Jumala töotusi? 5Ms 18:15 – Ap 3:22–24; Js 7:14 – Mt 1:22, 23; Mi 5:1 – Lk 2:4–7.

Kuus kuud pärast seda, kui Gabriel teatas Sakariasele Johannese sündinist, andis ta Maarjale Naatsaretist teada veel suurema ime: sina, neitsi, „jääd lapseootele ja tood ilmale poja ja paned talle nimeks Jeesus“ (Lk 1:31). Jeesuse sündimine neitsist on igasuguse loomuliku arengu vastane ja seda ei saa seletada loodusnähtusega või loodusteadusliku filosoofiaga. Ka Maarjal oli küsimus: „Kuidas see võib juhtuda, kui ma ei ole mehega olnud?“ (34. s). Ingel kinnitas talle, et tegu saab olema Püha Vaimu tööga (35. s), ja „Jumala käes ei ole ükski asi võimatu“ (37. s). Maarja vahetu ja usaldav alistumine oli tähelepanuväärne: „Sündigu mulle sinu sõna järgi“ (38. s). Iga inimlik küsimus, kuitahes loomulik või loogiline, peaks jätma maad jumalikule vastusele. Olgu jutt loomisest või ristist, lihassetulekust või ülestõusmisest, manna sadamisest või Vaimu voogamisest nelipühäl – jumalik initsiatiiv nõuab inimesepoolset leplikkust ja omaksvõtmist.

Kuna Maarja esitas oma küsimuse lepliku nõustumise ning Jumala tahetele ja igavesele eesmärgile allumisena, julgustas Gabriel teda veel ühe ütlusega: „Püha Vaim tuleb sinu peale ja Kõigekõrgema vägi on varjuks sinu kohal, seepärast hüütaksegi Püha, kes sinust sünnib, Jumala Pojaks“ (35. s).

Mõningates ilmalikes kultuurides on pähe taotud uskumust, et kõigel on loodusteaduslik ja teaduslik seletus. Miks on selline vaade tegelikkuse suuruse ja väärikuse mõttes kitsarinnaline, päris pealiskaudne?

Luukas alustab Petlemma sõime lugu ajaloolise ülestähendusega. Joosep ja Maarja lahkusid oma Naatsareti-kodust selleks, et rännata oma esivanemate linna Petlemma, kuna Rooma imperaator, keiser Augustus, andis käsu rahvaloenduseks, siis kui Küreenius oli Süüria maavalitseja. Sellised ajaloolised detailid peaksid aitama piibliõppijatel hinnata Luuka allumist Pühale Vaimule, nii et ta pani lihassetuleku üksikasjad kirja ajaloo raamistikus.

Mõtiskle Jeesuse vaesuse üle, nagu nähtub Lk 2:7. Võrdle kujundeid „mähkis... mähkmetesse“, „sõim“ ja „nende jaoks polnud majas kohta“ Pauluse kirjeldusega (Fl 2:5–8) Jeesuse alandumisest. Missugust teed tallas Jeesus meie pärast?

Lugu viletsatest oludest, kuhu taeva Issand ennast lihasse tõi, jätkub esimeste külalistega sõime ääres: karjastega. Häid sõnumeid, „suurt rõõmu“ (Lk 2:10) ei antud edasi mõjuvõimsatele ega rikastele, kirjatundjatele ega preestritele, mitte ka valitsejatele ega võimukandjatele, kes avaldasid riigis mõju, vaid väljapaistmatutele ja põlastatud karjastele. Pane tähele selle sõnumi ülevust ja lihtsust: *Päästja on teile sündinud. Taaveti linnas. Tema on Issand Kristus, Võitu. Te leiate lapsukese mähitud ja sõimes magavat* (autori tõlge). Taeva kõige kallihinnalisem kingitus tuli sellises lihtsas pakendis, nii nagu see sageli juhtub. Kuid see kingitus toob „au Jumalale“, „maa peal rahu“ ja „inimestest heameelt“ (14. s).

Luuka kirjutatud teadaanne ingli kohta (Lk 2:9–12) toob esile kolm olulist teemat kristlikus teoloogias. Esiteks, evangeeliumi head sõnumid on „kõikidele inimestele“. Jeesuses saavad nii juudid kui ka paganad üheks Jumala rahvaks. Teiseks, Jeesus on Päästja; ühtki teist ei ole. Kolmandaks, Jeesus on Issand Kristus. Neid kolme teemat, esitatud nii selgelt kohe Luuka evangeeliumi alguses, said hiljem apostellike jutluste (eriti Pauluse jutluste) põhialuseks.

Mõtle, mida meie, kristlased, usume: kõige loodu Looja (Jh 1:1–3), astus sellesse allakäinud maailma inimesena, kuid vähe veel – Ta elas sellist karmi elu, nagu Jeesus, ja kõike selleks, et ristil hinge heita. Juhul, kui me seda tõesti usume, miks peaks meie elu iga tahk olema sellele hämmastavale tõele alistanud? Millised osad sinu elust peegeldavad su uskumist jutustusse Jeesusest ja millised osad seda ei kajasta?

Kuigi Luukas kirjutas eeskätt paganatele, oli ta teadlik Vana Testamendi läbiva juudi pärandi tähtsusest. Ta kannab hoolt selle eest, et Uue Testamendi jutustus saaks seotud Vana Testamendiga, ning esitab pildikese selgest, kuidas Maarja ja Joosep löiksid Jeesuslapse ümber kaheksandal päeval ja võtsid Ta endaga kaasa Jeruusalemma templisse, tehes kõike seda juutide seaduse kohaselt (Lk 2:22–24).

Loe Lk 2:25–32. Pööra tähelepanu päästeteoloogia kolmele üksikasjale, mida Siimeon rõhutab: pääste tuleb Jeesuselt; pääste valmistab Jumal; pääste on kõigi rahvaste jaoks – paganate jaoks sama hästi nagu iisraellaste jaoks. Kuidas sõlmuvad need tõed Ilm 14:6, 7 esimese ingli sõnumis?

Siimeoni prohvetlik kuulutus andis ette teada ka Jeesuse tegevuse kaks tähtsat joont.

Esiteks, Kristus on „seatud languseks ja tõusuks paljudele Iisraelis (Lk 2:34). Jah, Kristus on toonud valgust ja päästet kõikidele, aga vastuvõtjale läheb see ka midagi maksma. Kristuse puhul ei ole neutraaltsooni: Ta tuleb kas vastu võtta või hüljata ja valitud suunast sõltub valikutegija pääsemine. Kristus nõuab selget otsust; me kas elame Temas või mitte. Need, kes elavad Temas, kasvavad ja saavad osaks Tema kuningriigist; need, kes Tema hülgevad või Tema suhtes ükskõikseks jäävad, langevad põrmu ja hukuvad lootuseti. Usk Kristusesse ei kuulu läbirääkimisele.

Teiseks, Siimeon kuulutas prohvetlikult Maarjale: „Sinu endagi hinge läbibistab mõök“ (Lk 2:35). Kahtlemata viitab see ütlus ristile, mille tunnistajaks Maarja pidi olema. Maarjal ja kõigil temale järgnevatel põlvkondadel tuli meeles pidada, et ilma ristita ei ole päästet olemas. Rist on keskpunkt, mille ümber kogu lunastusplaan pöörleb.

Pääste on and, me ei saa seda mitte millegagi ära teenida. Samas võib see neile, kes seda nõudlevad, siiski väga palju maksma minna. Mida on Kristuse järel käimine sulle maksma läinud ja miks on see hind, ükskõik mis see olla võiks, ometi odav?

Edasiseks uurimiseks: „Luukas, Luuka evangeeliumi kirjutaja, oli meditsiinimisjonär. Pühakirjas on öeldud tema kohta „armas arst“ (Kl 4:14). Apostel Paulus kuulis tema osavusest arstina ning otsis ta üles kui inimese, kellele Issand on usaldanud erilise töö. Paulus saavutas koostöö temaga ning mõnda aega saatis Luukas teda tema reisidel paigast paika. Mõne aja pärast jättis Paulus Luuka Filippisse Makedoonias. Siin jätkas ta mitme aasta jooksul tööd nii arsti kui ka evangeeliumiõpetajana. Arstitöös abistas ta haigeid ja palvetas siis, et Jumala tervistav vägi tuleks kannatajatele. Nii oli avatud tee evangeeliumikuulutusele. Luuka edu arstina andis talle palju võimalusi kuulutada paganate keskel Kristusest. Jumala plaan on, et me töotaksime nii nagu jüngrid.“ – Ellen G. White, *Tervise teenistuses*, lk 140, 141.

Küsimused aruteluks:

1. Kui Luukas kirjutas evangeeliumi varasemaid materjale arvesse võttes, siis kuidas tuleb meil aru saada Pühakirja inspireeritusest (2Tm 3:16)? Kuidas inspiratsioon töötab? Vaata Ellen G. White'i kirjutist „Prohvetlike autorite inspiratsioonist“ raamatust *Valitud kuulutused*, 1. raamat, lk 15–23.

2. Neitsist sündimine on Jumala töö, seda märgistab Tema mõistatuslikkus, väärikus ja missioon. See on tõepoolest üle inimese mõistuse. Kuid küsimus on: „Mis sellest?“ Väga paljud ilmalikud asjad on ju ka üle inimese mõistuse! Kui Jumal on olemas ning Temal on vägi luua ja hoida alal universumi, siis miks peaks neitsi lapseootele jäämine olema Tema võimusest väljas? Ainult inimesed, kelle maailmavaade jääb loodusseaduste piiridesse (vähemasti nende, mida praegusel hetkel teame), heidaksid *a priori* kõrvale mõtte neitsist sündimisest. Vastandina ei peaks need, kelle maailmavaade jätab ruumi ka üleloomulikule, seda mitte mingil juhul tagasi lükkama. Vaata kas või seda, mida ütles ingel Maarjale pärast nende hämmastavate uudiste edastamist: „Sest Jumala käes ei ole ükski asi võimatu“ (Lk 1:37).

3. Kuuldavasti olevat üks ameerika telereporter öelnud, et kui see oleks võimalik, tahaks ta kõige rohkem teha intervjuu Jeesusega ja ta küsiks ainult ühe küsimuse: „Kas sa sündisid tõesti neitsist?“ Miks on see küsimus ja vastus sellele nii tähtis?

Jumalik kohtumine

Tang Yue, Hiina

Oma kuueaastasel pojalt käest kinni hoidev Tang Yue ei oodanud midagi ebatavalist, kui ta jalutas kodust lähedalasuvale turule. Tal polnud aimugi, et kogeb jumalikkude kohtumist.

Tang Yue uskus Jumalat ning käis pühapäeviti koos teiste kristlastega koosolekul, kuid praegusel hetkel olid tema mõtted keskendunud sellele, mida ta turult ostma pidi. Ta läks mööda tänavat, kui tema juurde astus kaks lahke näoga meest, kes ta peatasid.

„Kas teate,“ ütles üks neist, „et Piibel ei õpeta pühapäeva pidamist.“ Ta hoidis käes Piiblit ning näitas üllatunud Tang Yuele seitsmenda päeva hingamispäevast kõnelevat kirjakohta. Mees julgustas Tang Yued seda oma silmaga vaatama ja teine mees ütles: „Saate internetist uurida ja vaadata, mis päev hingamispäev tegelikult on.“ Siis lõpetasid mehed oma lühikese esitluse Tang Yuele sõnadega, et „Jeesus tuli siia maailma ja laupäeva kogudus on tõesti Jumala kogudus“. Seejärel kadusid nad rahva hulka niisama kiiresti, nagu olid ilmunud.

Kummalisest lühikesest esitlusest imestunud Tang Yue läks koju ning hakkas internetist otsima vastust küsimustele, mida vöörad olid tõstatanud. Oma üllatuseks jõudis naine hämmastavale veebilehele – hiinakeelsele –, kus leidusid vastused tema küsimustele, sealhulgas selged vastused seitsmenda päeva kohta, laupäeva kohta, mis on Jumala õige hingamispäev. Veebilehel pakuti ka kergesti sooritavat piibliõpet. Saanud teada, et veebileht kuulus seitsmenda päeva adventistide teenistusele, arutles naine endamisi, kas lähikonnas võiks olla adventkogudust, keda külastada.

Tang Yue uuris veelkord internetist ja leidis rõõmuga, et nende linnas oli adventkogudus; nii otsustas ta seda külastada. *Kindlasti peab sellel kogudusel olema midagi erilist*, mõtles ta endamisi.

Tang Yue leidis järgmisel hingamispäeval selle kiriku üles ja vaatas otsivalt ringi, et näha kahte meest, kes olid talle tänaval ligi astunud, kuid ta ei näinud neid. Tegelikult ei näinud ta neid enam kunagi.

Kuid ta käib adventistide kirikus edasi ja usub, et on leidnud oma vaimuliku kodu. „See kogudus räägib seda, mis põhineb Piibilil,“ ütleb Tang Yue. „See erineb väga palju pühapäeva kirikust. Ma usun, et see, mida adventistid õpetavad, on tõsi, ja et Jeesus tuleb varsti.“

Tang Yue jätkab regulaarselt jumalateenistuste külastamist koos seitsmenda päeva adventistidega, kes kogunevad korteris, ühes Hiina keskosa linnas. Käesoleval veerandaastal läheb osa sinu kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest selle heaks, et võimaldada Hiina usklikele jumalateenimispaiku. Täname sind väga su helde annetuse eest misjoni toetuseks!

Ristimine ja kiusamine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 3:1–14; Rm 6:1–6; Lk 3:21, 22; Lk 4:5–8; Js 14:13, 14; Lk 4:9–13.

Meelespeetav tekst: „Ja Püha Vaim laskus ihulikul kujul Jeesuse peale kui tuvi, ja taevast kostis hääl: „Sina oled mu armas Poeg, sinust on mul hea meel!“ (Lk 3:22).

Nagu möödunud nädalal nägime, paneb Luukas kirja terve rea ajaloos tuntud aukandjaid, mis aitab usutavasti näidata, et Luuka poolt Jeesuse ja Johannese kohta kirjutatu on tõene ja sama ajalooline, nagu olid need aukandjad.

Kuid on veel üks põhjus selliste mõjuvõimsate ja tuntud meeste mainimiseks. Selleks on kõrvutamine; kõrvutada nad alandliku kõrbemehega, Ristija Johannesega, Jumala valitud sõnumikandjaga, kellel tuli „valmistada teed“ inimkonna senise ajaloo tähtsaima sündmuse – Jeesuse, maailma Lunastaja tuleku – jaoks. Huvitav küll, et Jumal ei valinud mõnd maailma „suurmeest“ Messia kohta sõnumit tooma; seevastu valis Ta ühe „madalaima“ mehe.

Õpetlased paigutavad kõik need ajaloolised isikud oma kohale ja ütleavad meile, et Ristija Johannes ja Jeesus alustasid oma avalikku tegevust 27. või 28. aastal pKr. Sellises Rooma impeeriumi juhtivate isikute ajaraamistuses ristiti Jeesus ja Ta sai Taevast õnnistatud kinnitusega, et Ta on Jumala „armas Poeg“ (Lk 3:22). Luukas paigutab selle tõsiasja kohe algusesse, lausa enne seda, kui ta lugejatele „järgemööda kõike“ Jeesuse Kristuse ülesandest ja avalikust teenistusest kirjutama hakkab.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 11. aprilliks.

Luuka 3. peatükis astub Johannes esile ebatavalise ja väga olulise osatäitjana lunastusloos. Ükskõik, mida keegi Johannese jutluse kohta ütles, ei puistanud ta oma sõnu suhkruka üle, selleks et rahvale meeldida.

Loe Lk 3:1–14. Tema sõnad on täis tähtsaid tõdesid, mitte ainult neile, kes seda oma kõrvaga kuulsid, vaid meile kõigile. Milliseid mõtteid saad eriliselt esile tõsta sellest, mida Johannes siin ütleb?

Meeleparandus on rohkem kui teoreetiline mõiste. See on viis, kuidas elada. Sõna „meeleparandus“ tuleb kreekakeelsest sõnast *metanoia*, mis tähendab otsust või soovi muuta, ümber mõelda, ja see viib uue eluni.

„Saada ristitud“ tähendab kasta või vajutada üleni vette. Üleni vette vajutamisel on sügav tähendus. Ka enne Johannese aega ristasid juudid kedagi üleni vette vajutamisega. Selline komme oli tavaline siis, kui paganast uskutulnu valis ühineda juutide usuga.

Ristija Johannes kutsus ristimisele juute. Sellega pani ta aluse uuele põhimõttele: ristimine on võimalus öelda avalikult lahti oma vanadest patustest mõtte- ja teguviisidest ning valmistada ennast Messia tulekuks. Johannes tutvustas seda sümboolset tegu kui pidulikku algust patust loobumisele ja pühendumist uuele eluviisile Messia kuningriigi alamana. Ristija Johannes lisas kohe, et tema ristib ainult veega, kuid tema järel Tulija „ristib teid Püha Vaimu ja tulega“ (Lk 3:16). Selliselt märgitakse ära väga oluline mõte: ristimine kui üleni vette vajutamine on ainult väline sümbol sisemisest muutusest – muutusest, mille pitseerib lõpuks ristimine püha Vaimuga.

Loe Rm 6:1–6. Missuguse õppetunni ristimisest annab apostel Paulus? Märkad, mismoodi ta võrdleb üleni vette vajutamist ja veest jälle välja tulemist patule suremisega ning elamisega Kristuse õiguses. Kuidas oled tegelikult kogenud uut elu Kristuses? Millised valdkonnad tuleb veel „vee alla vajutada“?

Lk 2:41–50 loeme tuntud lugu Joosepist ja Maarjast, kui nad kaotasid Jeesuse Jeruusalemmas silmist. Eriliselt kõitev on Jeesuse vastus Maarjale siis, kui Maarja Teda noomis (48. s). Jeesuse vastus kõneleb Tema jumalikust eneseteadlikkusest, et Ta on Jumala Poeg. „Miks te siis olete mind otsinud? Kas te ei teadnud, et ma pean olema neis paigus, mis on mu Isa päralt?“ (49. s). Järgmise salmi põhjal näeme, et Joosep ja Maarja ei hoomanud Jeesuse sõnade tagamõtet. Kogu aususega, kuidas nad oleksidki saanud? Lõpuks ei olnud ju mõni aasta koos Jeesusega olnud jüngridki päris kindlad selles, kes Ta oli ja mida Tal teha tuli.

Näiteks rääkis Jeesus pärast ülestõusmist Emmause teel kahe oma jüngriga. Üks neist ütles Jeesusest rääkides, et Jeesus „oli prohvet, vägev teos ja sõnas Jumala ja kogu rahva ees“ (Lk 24:19). Muidugi oli Jeesus palju rohkem kui prohvet. Isegi siis ei hoomanud nad veel, kes Ta oli ja mida Ta tegema oli tulnud.

Loe Mt 3:13–17; Jh 1:29–34 ja Lk 3:21, 22. Mis mõte on Jeesuse ristimisel?

Jeesuse ristimisel tunnistas taevast, et Jeesus on Jumala Poeg. Jeesus palus ristimist sellepärast, et anda teistele eeskujule (Mt 3:14, 15), mitte sellepärast, et Ta vajanuks seda meelega parandusprotsessi järgse osana. Jeesuse ristimisel ilmneb kolm tähtsat asjaolu: (1) Ristija hüüatus „Vaata, see on Jumala Tall, kes kannab ära maailma patu!“ (Jh 1:29); (2) Püha Vaim ütleb Ta Tema ees olevaks kutsumuseks; (3) taevane teadaanne, et Jeesus on Jumala Poeg, kellest Isal on hea meel.

Mõtle sellele: veatu Jumala Poeg, kosmose Looja, ristiti nagu inimene ja seda kõike vastavalt lunastusplaanile. Kuidas peaks Tema hämmastav alandamine aitama meil olla valmis alandumiseks iga kord, kui olud seda nõuavad?

„Jeesus aga, täis Püha Vaimu, ... aeti Vaimu läbi kõrbe, kus ta oli nelikümmend päeva kuradi kiusata“ (Lk 4:1, 2). Sündinud Jumalast määratud kutsumuseks, volitatud ametisse oma ristimisel, varustatud Püha Vaimu väega, taandus Jeesus Kristus kõrbesse, et mõtiskleda eesoleva ülesande üle.

Kiusamine kõrbes oli tähtis lahing Kristuse ja Saatana vahelises suures võitluses, mis möllas alates Lutsiferi mässust taevas. Kõrbes, siis kui Päästja oli neljakümnepäevasest paastumisest nõrk, kui teekond ees näis kõle ja väsitav, asus Saatan isiklikult Jeesuse-vastasele rünnakule. „Saatan mõistis, et tal tuleb võita, muidu võidetakse teda. Kõrbekiusatuse tulemustest sõltus liiga palju, et usaldada asjaajamine alluvate inglite hooleks. Saatan otsustas isiklikult juhtida sõjakäiku.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 116.

Pööra tähelepanu sellele, mida Saatan Kristusele ütles: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle sellele kivile, et see saaks leivaks!“ (Lk 4:3). Mida püüab Saatan siin teha, mis peegeldab seda, mida ta püüdis teha taevas?

Keskseks teemaks pole siin leib. Jah, neljakümnepäevane paastumine kõrbes pidi olema teinud Päästja näljaseks ja Saatan kasutas seda olukorda ära. Kuid Saatan teadis, et Jeesus on universumi Looja. Tema jaoks, kes lõi universumi mitte millestki, ei olnud kivist leiva tegemine mingi küsimus. Kiusatuse tulipunkt peitub eelnevates sõnades: „Kui sa oled Jumala Poeg.“ Alles nelikümmend päeva tagasi kinnitas hääl taevast, et Jeesus oli tõepoolest Jumala Poeg, ja nüüd pidanuks Jeesus kahtlema taeva kindlas tõenduses? Jumala Sõnas kahtlemine on esimene samm kiusatusse langemisel. Taevas vaidles Saatan vastu Jeesuse autoriteedile ja ta teeb siin samamoodi, isegi palju peenemal moel, kui ta püüdis seda teha taevas.

Saatan püüab meid kõiki panna kahtlema Jumala töotustes. Kuidas õpida Saatanat püüdele mitte alistuma?

Loe Lk 4:5–8. Miks tahtis Saatan, et Jeesus teda kummardaks? Missugune ülioluline tõsiasi oli siin kaalul?

Kummardatud saamine on ainult Jumala eesõigus. See on see üks näitaja, mis eristab loodut igavesti Loojast. Taevas oli üks Lutsiferi Jumalavastase mässu vaidlusküsimusi kummardamise küsimus. Lutsiferi taotluse on väga hästi kokku võtnud Js 14:13, 14: tõusta taevasse, tõsta oma troon kõrgemale Jumala tähtedest, teha ennast Kõigekõrgema sarnaseks. See oli katse anastada mõjuvõim, mis kuulub ainult Loojale ja mitte kunagi loodutele, ükskõik kui kõrged nad on.

Selles kontekstis saame paremini aru, mis selle kiusatuse puhul toimub. Siis, kui Jeesus oli just alustamas oma missiooni – lunastada maailm tagasi Jumala omandusse ja autoriteedi alla – , viis Saatan Ta mäe otsa, hankis panoraamvaate kõikidest kuningriikidest ning pakkus neid Talle lihtsa tegevuse eest: „Kui sa nüüd kummardad minu ette, siis on kõik sinu päralt“ (Lk 4:7).

Saatan püüdis juhtida Kristuse pilgu kõrvale Tema jumalikult eelistuselt ning meelitada Teda toreduse ja hiilgusega nii väikese tasu eest nagu kummardamine. Siinkohal üritas ta uuesti saada mõjuvõimu ja jumaldamist, mille kättesaamine tal taevas luhtus.

Pööra tähelepanu sellele, kuidas Kristus lükkas kiusaja otsustavalt tagasi: „Minust tahapoole, Saatan!“ Kummardatud saamine ja teenimine, mis sellega kaasneb, kuulub ainuüksi Loojale Jumalale. Siin tuleb taaskord abiks Issanda Sõna. Eks öelnud ju Inspiratsioon Moosese kaudu: „Kuule, Iisrael! Issand, meie Jumal Issand, on ainus! Armasta Issandat, oma Jumalat... Karda Issandat, oma Jumalat, ja teeni teda ning vannu tema nime juures“ (5Ms 6:4, 5, 13)? Lõplik vastus Saatana valedetele ja võtetele on absoluutne kindlameelsus käia usus ja kuulekuses Jumala järel.

Igaüks meist võib seista silmitsi kiusatustega minna oma usuga kompromissile isegi „väikestes asjades“. Sinu töö, sinu eksam ülikoolis, sinu edutamine nõuab hingamispäeva suhtes kompromissile minekut. Millises punktis võid tingida? Millal, kui üldse, on hind õige?

Luukal ja Matteusel on teise ja kolmanda kiusatuse järjekord vahetuses. Põhjused pole selged, kuid see ei ole meile takistuseks. Tulipunktis on Jeesuse täielik võit Saatana üle, millest mõlemad evangeeliumid teatavaks teevad. Tähelepanuväärne tõsiasi, mis kiusatuste uurimisest nähtavale tuleb, on see, et Jeesus Kristus on reaalne Isik – kiusatud nii nagu meie ja siiski ilma patuta (Hb 4:15). Võiduga iga kiusatuse üle, võidutsemisega Saatana üle, Jumala Sõnaga suus ja palve kaudu taevase jõu ja armaga ühendust hoides astub Jeesus esile, et kuulutada Jumala riiki ja alustada pidulikult Messia-ajastut.

Loe Lk 4:9–13 ja Mt 4:5–7. Kahe esimese kiusatuse puhul kasutas Jeesus Pühakirja, et võita Saatana ahvatlused. Nüüd, kolmanda puhul, teeb Saatan sedasama ja tsiteerib Pühakirja, katsetades, kas Jeesus tõesti võtab Jumala Sõna tõsiselt. Mis siin toimub ja kuidas Jeesus vastab?

Saatan viib Jeesuse Jeruusalemma templi harjale, juutide ajaloo kõige pühamasse kohta. Siioni linn, tempel, kus Jumal oma rahva keskel elab, saab Saatana ja Jeesuse vastasseisu paigaks. Avasõnadeks on taas: „Kui sa oled Jumala Poeg...“ Vaata, mida Saatan ütleb: *juhul, kui Jumal on tõesti su Isa ja kui su missioon on tõesti Tema korraldus, siis heida ennast katuseharjalt alla ning näita seda juba kord kõikidele. Tõesti, juhul, kui see kõik on tõsi, siis ei luba Jumal sul haiget saada.* Siis tsiteerib ta Pühakirja: „Sinu pärast käsib ta oma ingleid, et nad sind hoiaksid“ (Lk 4:10).

Saatan tunneb Pühakirja, kuid tõlgendab seda valesti. Tema taktika on juhtida Jeesus Jumalat proovile panema. Jumal on tõepoolest töötanud oma inglite kaitset, kuid ainult Tema tahte tegemise kontekstis, nagu näiteks Taanieli ja tema kaaslaste juhtumite puhul. Jeesus vastab Saatanale otsustavalt, kasutades jälle Pühakirja ja öeldes, et me ei tohi Jumalaga katseid teha (12. s). Meie kohus on anda ennast Jumala tahte alla ning lasta Temal teha ülejäänud.

Pööra tähelepanu kiusatuste neljale põhilisele piibellikule õppetunnile: (1) mitte keegi ei ole kiusatustest vaba; (2) kui Jumal lubab kiusatusel tulla, siis tagab Ta ka armu, et vastu panna, ja jõu, et võita; (3) kiusatused ei tule iga kord ühtemoodi; (4) kedagi ei kiusata rohkem, kui ta kanda suudab (1Kr 10:13).

Edasiseks uurimiseks: „Kui Joosep ja Maarja oleksid lasknud mõtetel viibida jumalike asjade juures, oleksid nad mõistnud oma vastutuse pühadust ega oleks Jeesust silmist kaotanud. Ühe päeva hooletuse tõttu kaotasid nad Õnnistegija; kuid selleks, et Teda leida, pidid nad kolm päeva muurega otsima. Samuti on meiega: tühja jutu, halva rääkimise või hooletusse jäetud palve tõttu võime ühel päeval kaotada Õnnistegija ligioleku, ning võib kuluda palju kurbi päevi, enne kui me Ta jälle leiame ja kaotatud rahu taastame.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 83.

Küsimused aruteluks:

1. Kiusatus iseenesest ei ole patt. Piibellikus mõistes on kiusatus potentsiaal kinnitada pühaduse võimalikkust. Kiusatud olla on midagi muud kui pattu langeda. Samas, mida öelda meie kohustuse kohta teha kõik, mida saame, et kiusatust vältida?

2. Filosoofid ja teoloogid räägivad sageli mõistest, mida nad nimetavad „metanarratiiviks“, suureks looks või teemaks, mis võlvub üle teiste lugude. Võib öelda ka nii, et metanarratiiv on taust, kontekst, milles rulluvad lahti teised lood ja sündmused. Seitsmenda päeva adventistidena mõistame, et suur võitlus on „metanarratiiv“ ehk taust sellele, mis toimub mitte üksnes siin maa peal, vaid ka taevas. Millised kirjakohtad Piiblis näitavad meile suure võitluse tegelikkust ja kuidas aitab see selgitada, mis siin maailmas toimub?

3. Millised on kõige jõulisemad piiblitekstid, mis töötavad võitu meie teele tulevate kiusatuste üle? Miks on meil isegi selliste töötuste juures kerge langeda?

4. Ühes selle nädala osas oli väide: „Jumala Sõnas kahtlemine on esimene samm kiusatusse langemisel.“ Miks nii?

5. Mismoodi saab ebajumalateenistus olla palju peenekoelisem kui lihtsalt millegi muu kui Issanda ees silmili maha kummardamine ja selle ülistamine?

Kodukiriku tunnistaja

Zhang Wei, Hiina*

Zhang Wei ei olnud tavakodanik. Ta oli teeninud ustavalt Hiina sõjaväes ning väga lugupeetud inimesena oli töötanud oma küla esimehena.

Siis aga saabus aeg, mil Zhang Wei otsustas kolida suurlinna ja teenida rohkem raha. Olles pakkinud oma vähesed asjad kokku, suundus ta ühte selle piirkonna suuremasse linna, kus ta töötas ehitusel.

Ühel päeval, kui mees sammus mööda linnatänavat, köitis midagi ta tähelepanu – ta kuulis, et ühe suure korrusmaja esimese korruse korteris lauldakse. Lähemale jõudes vaatas mees korteri lahtisest aknast sisse ja nägi, et inimesed laulsid ja palvetasid üheskoos.

Hetke pärast astus keegi korterist välja ja kutsus Zhang Weid sisse. End budistiks nimetades ei rutanud Zhang Wei sisse astuma, kuid uudishimust otsustas ta lõpuks adventistide kodukirikusse minna.

Ta märkas, et paljudel inimestel oli Piibel, ja ta tahtis selle ebatavalise raamatu kohta rohkem teada saada. Rõõmuga jagasid adventistid Zhang Weiga mõningaid neile kõige kallimaid Piibli tõdesid ning palvetasid koos temaga.

Zhang Wei tuli sageli adventistide kodukirikusse. Ühel päeval tuli jutuks tervislikult elamise teema, sealhulgas toiduvalik. Selgitades piibellikke eeskirju puhta ja ebapuhta lihatoidu kohta, ütlesid koguduseliikmed Zhang Weile, et siga oli ebapuhas ning et sageli leidis selle looma lihas vaklu.

Zhang Wei ei suutnud öeldut uskuda ning otsustas teha väikese katse. Ehitusplatsil töötas palju inimesi ning ehitusettevõtte kokk ostis vahel terve sea, et töölistkonda toita. Ajendatuna uudishimust, kui ebapuhas see siga ikkagi on, võttis Zhang Wei siis, kui kedagi nägemas polnud, rutakalt noa ja löikas looma kere lõhki – ning leidis, et peast sõrgadeni roomasid sea lihas ringi ussikesed. Vapustatuna ja jälestades ei söönud ta siitpeale enam sealihha.

Üsna varsti võttis Zhang Wei omaks kõik Piibli tõesed ning ta ristiti seitsmenda päeva adventistide kogudusse. Pärast ristimist aga julgustas pastor Zhang Weid pöörduma tagasi kodukülla, et lasta sealsetelegi inimestele paista Jeesuse valgust.

Zhang Wei naasis kodukülla, kus ta alustas adventistide kodukirikut üheainsa liikmega – iseendaga! Kuid ta hakkas rääkima sellest, mida oli koos teistega Piiblist õppinud, ja varsti kogudus kasvas. Täna on maakonnas, kus Zhang Wei elab, kuus adventkogudust ning veel kolmes naabermaakonnas on tänu Zhang Wei palvetele ja jõulisele tunnistamistööl kogudused.

Osa sinu kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest aitab rajada kodukirikuid Hiina mõnda suurimasse linna. Täname sind toetamast.

** Zhang Wei on varjunimi.*

Kes on Jeesus Kristus?

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 4:16–30; 6:5; Ef 1:3–5; Lk 9:18–27; 2Pt 1:16–18.

Meelespeetav tekst: „Aga tema küsis neilt: „Aga teie, kelle teie ütlete minu olevat?“ Peetrus kostis: „Jumala Messias““ (Lk 9:20).

Kes on Jeesus Kristus?

See küsimus ei ole filosoofiline ega sotsioloogiline sõnademäng. See puudutab otseselt seda, kes meie, inimesed, oleme ning veelgi tähtsam – mida tulevik toob.

Inimesed võivad imetleda Jeesuse tegusid, austada Tema sõnu, ülistada Tema kannatlikkust, olla Tema poolt vägivalla mittekasutamises, kiita Tema otsustavust, hõisata Tema isetuse üle ning jääda sõnatuks Tema elu julma lõpu pärast. Paljud võivad olla valmis võtma Jeesust vastu hea inimesena, kes püüdis asju korda seada – tuua heatahtlikkust sinna, kus oli ebaõiglus, tervendada neid, kes olid haiged, ning pakkuda lohutust seal, kus oli häda ja viletsus.

Jah, Jeesus võiks väga hästi pälvida parima õpetaja, revolutsionääri, suurepärase juhi ja psühholoogi tiitli, kes suudab läbi uurida inimese hingesügavused. Ta oli kõike seda ja veel palju rohkemat.

Aga mitte ükski nimetatud tiitlitest ei vasta ligilähedaseltki sellele kõige tähtsamale küsimusele, mille Jeesus ise püstitas: „Kelle teie ütlete minu olevat?“ (Lk 9:20).

Tegemist on küsimusega, mis nõuab vastust, ja sellest vastusest sõltub inimkonna saatus.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 18. aprilliks.

Loe evangeeliume; loe Uut Testamenti. Kõigis neis raamatuis esitatakse hämmastav kinnitus selle kohta, kes Jeesus oli, mitte ainult selle kohta, mida Jeesus tegi. (Mõistagi tunnistas see, mida Jeesus tegi, võimsalt sellest, kes Ta oli.) Need kinnitused – et Ta on Jumal, et Ta on meie Lunastaja, et Tema üksi on tee igavesse ellu – nõuavad meie tähelepanu, sest need on täis vihjeid, millel on iga inimese jaoks igavesed tagajärjed.

Loe Lk 4:16–30. Mis pani inimesed toimima nii, nagu nad käitusid? Vaata ka Jh 3:19.

Jeesuse kodulinna kogudus oli algul elevil, et näeb Teda, kes pärast paljude imetegude ja tunnustähtede tegemist tuli uuesti Naatsaretti, ja nad „imestasid, et tema suust tulid sellised armusõnad“ (Lk 4:22). Kuid nende tagasilöök Tema noomituse peale näitas, missugune vaim neid tegelikult ergutas.

Loe Lk 7:17–22. Missuguse küsimuse esitas Johannes Jeesusele ja miks ta nii küsis?

Isegi Jeesuse eelkäija ja Jeesust „Jumala Talleks“ nimetanud Ristija Johannese hingesügavusse hiilisid kahtlused. Ta tahtis teada: „Kas sina oled see, kes pidi tulema, või jääme ootama teist?“ (Lk 7:19).

Pööra tähelepanu sellele, et Jeesus ei vasta Johannese küsimusele otseselt; seevastu osutab Ta tunnistust andvatele tegudele – „jalutud kõnnivad, pidalitõbised saavad puhtaks ja kurdid kuulevad, surnud ärkavad üles, vaestele kuulutatatakse rõõmusõnumit“ (22. s). Võib väita, et Jeesus ei pidanudki Johannese küsimusele otse vastama; Tema teod ja käitumine olid küllaldaseks tunnistuseks sellest, kes Ta oli.

Teatud mõttes võinuks vastus, mille Jeesus andis, Johannese masendust veelgi suurendada. Lõpuks ju, kui Jeesusel oli vägi kõike seda imepärast teha, miks ma siis vangikongis närbun? Kes poleks oma isiklike tragöödiate keskel arutlenud umbes nii: Jumalal on ju vägi, miks siis minuga nii läheb? Miks on ainsateks vastusteks rist ja kõik see, mida rist esindab, ning Jumala tööted?

Jumala Poeg

Evangeeliumeis kasutatakse Jeesuse kirjeldamiseks kahte nime „Inimese Poeg“ ja „Jumala Poeg“. Esimene näitab Jumala lihakssaamist; teine osutab Tema jumalikkusele jumaluse teise Isikuna. Need kaks väljendit üheskoos kutsuvad meid mõlgutama mõtteid Jeesuse Kristuse imelisuse üle: Jumal, kes on mõlemat – Jumal ja inimene. Sellist tõsiasja on raske tajuda, kuid raskestimõistetavus ei kõrvalda mingil moel hämmastavat tõde ja suurt lootust, mida see meile pakub.

Loe Lk 1:31, 32, 35; 2:11. Mida räägivad need salmid meile selle kohta, kes Jeesus tõesti on?

Lk 1:31, 32 seob ingel nime „Jeesus“ „Kõigekõrgema Pojaga“, kellele „Issand Jumal annab“ Taaveti trooni. Jeesus on Jumala Poeg. Ta on ka Kristus, Messias, kes taastab Taaveti trooni – mitte maise vabastajana, vaid eshatoloogilises mõttes, mille kohaselt purustab Ta viimaks lõplikult Saatanat plaani haarata Jumala troon endale. Ingel andis karjastele teada, et laps söimes on „Päästja, kes on Issand Kristus“ (Lk 2:11).

Nimi „Jumala Poeg“ kinnitab ühtaegu Kristuse positsiooni Jumalana ja väljendab väga lähedast suhet, mis oli Jeesusel maa peal elades Jumal Isaga.

Ometi pole see suhe Isa ja Poja vahel sama, mis suhe meie ja Jumala vahel. Kui meie suhe on Kristuse töö tulemus Loojana ja Lunastajana, siis oma suhtes Isaga on Poeg üks kolmest võrdsest, igavesest kaaslasest. Oma jumalikkuse kaudu säilitas Jeesus lähedasimad sidemed Isaga.

„Jeesus ütleb: „Minu Isalt, kes on taevas“, otsekui meenutades jüngeritele, et kuigi Ta inimesena oli üks neist, koges nende katsumusi ja tundis nende kannatusi, oli Ta Jumalana ühenduses Kõikväelisega.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 442.

Mis tähendus on meie jaoks tõsiasjal, et Jeesus oli täiel määral Jumal? Ehkki selle tõe juurde käib palju kaasmõtteid, on üks kõige hämmastavamaid neist tõsiasi, et olles Jumal, ei alandanud Jeesus mitte ainult võtma endale meie inimlikkust, vaid Ta pakkus ennast selles inimlikkuses ka ohvriks meie eest. Me räägime siinjuures Jumalast! Missuguse imelise lootuse see tõde meile annab, rääkides, missugune Jumal tegelikult on?

Ehkki Jeesus teadis täiesti, et Ta oli nii Inimese Poeg kui ka Jumala Poeg (Lk 22:67–70), määratles meie Päästja ennast meelsasti nime kaudu „Inimese Poeg“. Mitte keegi teine ei pöördunud Tema poole selle tiitliga. Muud juhtumid, mille puhul üldse seda nime kasutatakse, on Stefanose kõne (Ap 7:56) ja Ilm 1:13 ning 14:14. See nimi esineb evangeeliumides rohkem kui 80 korral ja Luuka evangeeliumis 25 korral. Tõsiasi, et Luukas seda kasutab, näitab kirjutaja sügavat huvi Jeesuse inimlikkuse vastu Jumalast kõigi jaoks saadatud mehena, kes kuulutab häid sõnumeid päästmisest.

„Jumala Poja inimlikkus tähendab meile kõike. See on kuldne ahel, mis seob meie hinged Kristusega ja Kristuse kaudu Jumalaga. Olgu see meie uurimisaine. Kristus oli tõeline inimene: Ta tõestas oma inimlikkust inimeseks saamisega. Ometi oli Ta Jumal inimlihas.“ – Ellen G. White, *Valitud kuulutused*, 1. raamat, lk 244.

See, et Luukas kasutab mõistet „Inimese Poeg“, võimaldab heita pilke lihassetulnud Jeesuse olemusele, tööle ja saatusele.

Esiteks tunneb see nimi Temas ära inimese (Lk 7:34), kellel pole maist peapaika ega turvalisust (Lk 9:58).

Teiseks kasutab Luukas seda nime, et kinnitada Kristuse jumalikku olemust ja seisundit: sest „Inimese Poeg on hingamispäeva isand“ (Lk 6:5). Seega on Ta ka Looja, koos meelevallaga patte andestada (Lk 5:24).

Kolmandaks, selleks et viia ellu lunastavat missiooni, mille jumalik Kolmainusus määras enne maailma rajamist (Ef 1:3–5), tuli Inimese Poeg otsima ja päästma kadunuid (Lk 9:56; 19:10). Kuid lunastust ei saanud lõpule viia enne, kui „Inimese Poeg peab palju kannatama ning kõlbmatuks tunnistatama... ning tapetama ja kolmandal päeval jälle üles äratatama“ (Lk 9:22). Inimese Poja eneseteadlikkus rajast, mida Tal astuda tuli, ning hinnast, mida Ta inimkonna patust lunastamiseks maksma pidi, räägib ühtaegu nii lunastusplaani jumalikust päritolust kui ka Kristuse valmidusest võtta selle plaani kohaselt endale inimlikkus.

Neljandaks pööra tähelepanu sellele, kui täieliku pildi annab Luukas kannatavast Messiasist järgmistes kirjakohtades: Ta teadis, et Tema ees on rist (Lk 18:31–33), et Ta reedetakse (Lk 9:44), et Tema surm on prohvetikuulutuste täitumine (Lk 22:22), et Ta lüüakse risti ja tõuseb üles (Lk 24:7; võrdle Lk 11:30), et Tema osaks on olla Vahemees Isa ees (Lk 12:8).

Viierendaks näeb Luukas Inimese Poega lõpuaja mõistes kui Teda, kes tuleb tagasi, tooma oma pühadele tasu ja tegema lõppu suurele võitlusele (Lk 9:26; 12:4; 17:24, 26, 30; 21:36; 22:69).

Kokkuvõtteks ühendab nimi „Inimese Poeg“ nii selle, kes Kristus oli,

kui ka selle, mida Ta tegema tuli ning mida Ta on teinud ja mille Ta meie heaks lunastusplaanis lõpule viib.

Kolmapäev, 15. aprill

„Jumala Messias“

Loe Lk 9:18–27. Miks küsis Jeesus jüngritelt küsimuse, mille vastust Ta juba teadis? Missuguse õppetunni püüdis Ta neile meelde vajutada selle kohta, kes Ta on ja mida tähendab Tema järel käia?

„Kelle teie ütlete minu olevat?“ (Lk 9:20) Küsimus, mille Jeesus küsis 2000 aastat tagasi, kõlab läbi aegade siiaamaani. Inimesed on andnud palju erinevaid vastuseid. Õpetaja suure tähega. Sügavmõtteline moraaliõpetaja. Kehastunud tõde. Suur eneseohverdaja. Kartmatu prohvet. Ühiskonna uuendaja. Suur eeskuju sellest, missugune inimene peaks olema. Kuid sellest tunnistusest suuremat vastust, mis tol korral selle küsimuse peale üle Peetruse huulte libises, ei ole.

Olles ilmutanud oma meelevalda looduse üle (Lk 8:22–25), oma väge deemonite üle (s-d 26–35), oma võimu haiguste üle (Lk 5:12–15; 8:43–48), oma võimet toita viit tuhandet mees peaaegu mitte millestki (Lk 9:13–17), oma jõudu isegi surma üle (Lk 8:51–56), seisab Jeesus oma jüngrite ees tegelikult kahe küsimusega: esmalt, kelleks teised inimesed Teda peavad, ja seejärel, mida jüngrid Temast mõtlevad. Ta ei küsinud selleks, et saada teada midagi, mida Ta veel ei teadnud. Pigem püüdis Ta aidata neil mõista tõsiasja, et see, kes Ta oli, nõudis neilt pühendumist, mis läks maksma kõik.

„Mitte kunagi ei peaks olema teisejärguline see, kuidas me Jumalat tunneme. Võime teada iga kaalutletud otsust; võime teada kristoloogiast kõike, mida inimmoistus iial välja mõelnud on; võime suuta esitada ükskõik missuguse suure mõtleja ja teoloogi viimistletud kokkuvõtte Jeesuse õpetustest – ja ometi mitte olla kristlane. Kristlus seisneb Jeesuse *tundmises*, mitte Jeesuse *kohta käiva tundmises*. Jeesus Kristus ootab isiklikult läbikaalutud otsust. Ta küsib meist igaühelt nii, nagu küsis Peetruselt: „Kelle teie ütlete minu olevat?“ – William Barclay, *The Gospel of Matthew*, (Bangalore: Theological Publications ib India, 2009), 2. kd, lk 161.

Meie vastus sellele küsimusele, mille Jeesus küsis, ei saa olla muu, kui Peetruse tunnistus: Jeesus on „Jumala Messias“ (Lk 9:20). Kristus tähendab „see, kes on võitud“, Messias, kelle missioon pole olla mitte poliitiline vabastaja, vaid Päästja, kes vabastab inimkonna Saatana ja patu haardest ning kehtestab õiguse kuningriigi.

Ei piisa sellest, et lihtsalt teame, kes Jeesus oli. Meil tuleb Teda isiklikult tunda. Nii et kui sa väidad, et tunned Jeesust, siis mida sa tegelikult Temast tead? See tähendab, mida on sinu isiklik kogemus sulle õpetanud sellest, kes Ta on?

Neljapäev, 16. aprill

Muutmine

Loe kolmes evangeeliumis muutmise kohta kirja pandut (Lk 9:27–36; Mt 17:1–9; Mk 9:2–8). (Loe ka Peetruse kui selle sündmuse pealtnägija kirja pandut ja pööra tähelepanu tõele, mille apostel sellest kogemusest tunnistajana tuletab; vaata 2Pt 1:16–18). Millist lisateavet pakub Luukas ja miks on see oluline?

Luukas alustab lugu üksikasjaga, mida Matteus ja Markus ei maini: Jeesus võtab Peetruse, Johannese ja Jaakobuse kaasa mäele *palvetama*. Jeesus seadis oma pilgu ja mõtte Jeruusalemma lained ning kuulutas ette kannatuste tee, mis Tema ees oli. Jeesus tahtis olla kindel, et Ta oli tege mas seda, mida Jumal tahtis, et Ta teeks. Sellistel hetkedel on palve ainus tee kindluse ja kinnituse saamiseks. Palvetamine valas kohe jumaliku au Jeesusele: „Ta näoilme muutus ja tema riided läksid kiirgavalt valgeks“ (Lk 9:29).

Muutunud Jeesus vestles Moosese ja Eelijaga „tema eluotsast, sellest, mis tal Jeruusalemmas tuli täide viia“ (31. s). Sõna *eluots* on võimalik mõista kahel viisil: Teda Jeruusalemmas ees ootav surm, kuigi siin kasutatud kreekakeelset sõna *exodus* ei kasutata just sageli surma kohta; seega võib „eluots“ tähistada ka seda suurt „väljarändamist“, mida Jeesus Jeruusalemmas korda saatma pidi, võimsat lunastavat väljarändamist, mis toob patust vabastamise.

Nimetatud kolme isiku vestluse võttis kokku taevast kostev kinnitus: „See on minu äravalitud Poeg, teda kuulake!“ (35. s). Muutmine võidis Jeesuse aulikkusega, kinnitas veelkord Tema Pojaks olemist ning andis teada, et lunastamine läheb maksma Poja elu. Sellepärast siis selline taevane korraldus jüngritele: Teda kuulake! Ilma sõnakuulmise ja tingimusteta truuduseta ei ole jüngriks olemist olemas.

Ellen G. White kirjutas, et need mehed – mõeldud on Moosest ja Eelijat –, „mitte inglid, vaid inimesed, kes teadsid, mida tähendas kannatus ja valu... olid tulnud kinnitama Jeesust Tema kannatamise eel. Nemad lohusid Teda taevase kaastundega: nad kõnelesid maailma lootusest ja inimolevuse lunastamisest.“ – *Ajastute igatsus*, lk 425.

Niisiis, ka Jeesus ise, kes oli lohutanud paljusid teisi, otsis endale lohutust ja julgustust. Mida peaks see rääkima meile sellest, kuidas ka vaimulikult tugevaim meie hulgas, lausa meie juhid, õpetajad ja juhendajad, võivad aeg-ajalt vajada kaasinimeste lohutust, julgustust ja abi? Kellest sa tead, et ta vajab just praegu lohutamist ja julgustamist?

Reede, 17. aprill

☀ 20:34

Edasiseks uurimiseks: „Vältige Kristuse inimlikkusega seoses iga küsitavust, millest kaldutakse valesti aru saada. Tõe juurest on kerge minna oletuste teele. Kristuse inimlikkuse üle arutledes on sul vaja tarmukalt valvata iga väitmist, muidu loetakse su sõnadest välja rohkem, kui need tähendavad, ja niimoodi kaotad sa silmist või ähmastad selgeid arusaamisi Tema inimlikkusest ühendatuna Tema jumalikkusega. Tema sünn oli ime... Ära jäta inimmõistusele kunagi öhkörnagi muljet, et Kristusel oli mingi plekk või kalduvus või rikutus või et Ta mingil moel andis järele kõlvatusele. Teda kiusati igast küljest nagu kiusatakse inimest, ometi on Teda nimetatud „pühaks“. See on salatus, mis on jäetud surelikele seletamata: et Kristust kiusati igast küljest nagu meidki, ja ometi Ta on patuta. Kristuse lihassetulek on alati olnud ja jääb ikka saladuseks.“ – Ellen G. White'i märked koguteosel Piibli kommentaarid. SPA poolt välja antud, 5. kd, lk 1128, 1129.

Küsimused aruteluks:

1. Loe ülalolevat Ellen G. White'i sulest pärinevat tsitaati Kristuse inimliku olemuse kohta. Peame vaatama otsa tõsiasjale, et Jeesuse inimlik olemus, nagu ka Tema jumalik olemus, on suur tõde, mida me praegu veel täielikult ei mõista. Nagu ta kirjutas: „Kristuse lihassetulek on alati olnud ja jääb ikka saladuseks.“ Miks peaksime siis olema väga hoolikad, et me ei otsustaks karmilt nende üle, kes ei mõista seda „saladust“ samamoodi nagu meie?

2. Mõttele sellele, mis juhtus muutmise mäel. Toimus hämmastav sündmus lunastuse ajaloos, aga mida tegid jüngrid, kelle Jeesus mäele kaasa valis, kõigepealt? Magasid! Mismoodi saab see olla pildike meist endist, üksikliikmetest või kogudusest tervikuna, kes elame lunastusloote suure sündmuse, Jeesuse teise tuleku vahetus läheduses?

3. Loe üht-teist sellest, mida Jeesus on enda kohta öelnud. Miks on mõte, et Jeesus oli lihtsalt üks suurmees, suur prohvet või suur vaimulik juht, loogiliselt vigane? Miks tuleb meil kas omaks võtta, et Ta on see, kelle Ta ütles enda olevat, või siis pidada Teda nõdrameelseks ja kellekski, kes ennast tohutult pettis? Miks pole meie jaoks Jeesuse määramisel teisi valikuid?

Homne annetust: **Kohalik kogudus**

*Pastor Wang Weo**

Hiina kultuurirevolutsiooni ajal oli see väga ohtlik, kui kellelgi oli Piibel. Teame, et keegi suutis selle siiski alles hoida. Kuna tegemist oli nii haruldase ja väärtusliku raamatuga, tahtis inimene jagada seda nii paljude teistega kui võimalik; nii võttis ta Piibli ettevaatlikult osadeks lahti ja andis ühe või kaks raamatukest erinevatele seitsmenda päeva adventistidest peredele. Meie perekond sai Saamueli 1. ja 2. raamatu ning me lugesime neid üha, talletades iga sõna. Lapsena nautisin ma neid paljusid põnevaid lugusid, mida need kaks raamatut sisaldasid! Mu vanem vend oskas kirjutada, nii tegi ta neist raamatutest koopiad ja jagas kaasinimestele.

Mõni aasta hiljem leidis üks adventist väga väikese Piibli, mis oli keeratud plastikaatkotti ja maetud maha. Kuna leidjal oli vilets silmanägemine, ei suutnud ta ise nii väikest trükikirja lugeda ja andis Piibli mulle, kui ma olin 18aastane. Ma värisesin erutusest! Ma hoidsin elus esimest korda oma käes tervet Piiblit!

See „maa-alune“ Piibel sai mulle väga kalliks ja ma lugesin selle esimesest peatükist viimaseni läbi rohkem kui kümme korda. Ma veetsin palju aega Piibliga, märkisin ära tähtsad lõigud ja kirjutasin üles mõne esilekerkinud mõtte. Mäletan, et siis, kui olin päris noor, jutustas mu vana-vanema mulle Noast, nüüd aga olin 18 ja lugesin veeuputusest esimest korda.

Piiblit lugedes hakkasin mõistma, millest see raamat räägib. Õppisin paremini tundma Jeesust ja Tema õpetusi. Avastasin Piiblist tõe, mis aitab meil elada paremat elu. Mida rohkem lugesin, seda rohkem see huvi pakkus.

Kui olin 20aastane, külastasin piirkonda, kus valdav osa inimestest ei teadnud Piiblist mitte midagi. Mind kutsuti rääkima ühes ja teises kodus kogunenud inimestele. Näitasin neile oma väikest Piiblit ja rääkisin, mida olin sealt teada saanud. Sõna levis ja mind kutsuti rääkima veel rohkematesse kodudesse.

Kõneledes märkasin, et noored – teismeaastate keskpaigas olev noorus – oli eriti huvitatud. Nad olid nii innukad õppima, et ma kirjutasin välja umbes 1000 piiblisalmi ja andsin need noortele, kes kirjakohtad pähe õppisid. Leidsin, et see oli nende jaoks suurepärane viis Piiblit õppida!

** Wang Weo on varjunimi. Pastor Wang Weo räägib Hiina elust edasi järgmises misjoniloos.*

Jüngriks kutsumine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 5:1–11; 6:12–16; 9:1–6; Mt 10:5–15; Lk 10:1–24; Lk 9:23–25; Mt 16:24–28.

Meelespeetav tekst: „Siis ütles Jeesus kõikidele: „Kui keegi tahab käia minu järel, siis ta salaku oma mina ja võtku oma rist päevast päeva enese peale ja järgnegu mulle“ (Lk 9:23).

„Jünger“ tähendab järelkäija või õpilane. Sõna *jünger* esineb Piiblis rohkem kui 250 korral, peamiselt, kuid mitte eranditult evangeeliumides ja Apostlite tegude raamatus.

Jüngriks olemine ergastab vaimu, esitab väljakutse mõistusele ning nõuab meilt kõik võimaliku meie suhetes Jumala ja kaasinimestega. Ilma täieliku truuduseta Kristusele ning Tema elu ja sõnumi nõuetele ei ole jüngriks olemine võimalik. Millise üllama kutse võib keegi veel saada?

„Jumal võtab inimesi sellistena, nagu nad on, ja õpetab nad välja oma tööle siis, kui nad Talle alistuvad. Jumala Vaimust juhitud inimhinge kõik võimed elustuvad. Püha Vaimu juhtimisel areneb Jumalale pühendatud mõistus tasakaalustatuks ja kindlaks mõistma ja täitma Jumala tahet. Kõik iseloom saab tugevaks. Pidev palveühendus loob Jeesuse ja Tema jüngri vahel sellise läheduse, et kristlane muutub Kristuse sarnaseks mõistuse ja iseloomu poolest.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 251.

Sellel nädalal uurime, kuidas Jeesus kutsus need, kes pidid Talle järgnema, ning vaatame, missugune õppetund aitab meil jätkata tööd, mida Tema siin maal alustas.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 25. aprilliks.

Siimon ja Andreas olid kogu öö vaeva näinud. Karastatud kalameestena tundsid nad kalastamiskunsti ja teadsid, millal püük katki jätta. Ööpikku ne töötegemine ei toonud midagi sisse. Keset pettumust kõlas palumata korraldus: „Sõua sügavale kohale ja laske oma võrgud vette loomuse katseks!“ (Lk 5:4). Siimona vastusest kajas lootusetus ja äng: „Me oleme terve öö vaeva näinud ega ole midagi saanud! Aga sinu sõna peale...“ (5. s).

Kes on see puusepp, kes annab kalameestele kalapüüdmisalast nõu? Siimon võinuks korralduse täitmata jätta, kuid võimalik, et Jeesuse varasem julgustav ja mõjus jutlus oli toimet avaldanud? Siit siis vastus: „Aga sinu sõna peale...“

Niisiis on jüngriks olemise esimene õppetund kuulekus Kristuse Sõnale. Andreas, Johannes ja Jaakobus said peagi teada, et pikale ja viljatule ööle järgnes särav ja imetlusväärne koit, mil võrgus oli palju kalu. Jällegi langes Peetrus põlvedele ja hüüdis: „Mine minu juurest ära, Issand, sest ma olen patune mees!“ (8. s). Jumala pühaduse ja enda patususe äratundmine on teine hädavajalik samm jüngriks kutsumise teel. Peetrus oli selle sammu astunud ja samuti Jesaja (Js 6:5).

Loe Lk 5:1–11; Mt 4:18–22 ja Mk 1:16–20. Mõtle sellele imeteole, kalurite üllatusele, Peetruse tunnistusele ja Jeesuse meelevallale. Mida õpetab iga kirjakoht eraldi jüngriks olemisest?

„Ära karda! Nüüdsest peale pead sa püüdma inimesi!“ (Lk 5:10). Üleminek kalameestest inimestepüüdjateks on ebaharilik: see nõuab täielikku oma mina allutamist Õpetajale, enese suutmatuse ja patususe äratundmist ning usus Kristuseni sirutumist, et saada jõudu käia üksildast ja tundmatut jüngriks olemise rada. See nõuab pidevat toetumist Kristusele ja ainuüksi Temale. Kalamehe elu on heitlik ja ohtlik, see on võitlemine halastamatute lainetega, kindluseta püsiva sissetuleku suhtes. Inimestepüüdjate elu on seda samuti, kuid Issand töötab: „Ära karda.“ Jüngriks olemine ei ole kerget teed astumine; sellel on oma tõusud ja langused, oma rõõmud ja vastuolud, kuid jüngrit ei kutsuta üksi sammuma. Tema, kes ütles „Ära karda“, on ustava jüngri kõrval.

Loe uuesti Peetruse ülestunnistust sellest, et ta on patune mees. Märkad, kuidas tema patusus pani talle sõnad suhu, justkui tahaks ta ennast Jeesusest lahutada. Mis on patus sellist, mis lükkab meid Jumala juurest ära?

Jüngriks ei saada oma jõuga. See on Jeesuse kutsele vastamise tulemus. Luukas mainib, et Jeesus oli juba kutsunud Peetruse, Andrease, Johannese ja Jaakobuse (Lk 5:11) ning maksukoguja Leevi Matteuse (salmid 27–32). Nüüd paigutab kirjutaja jutu kaheteistkümne valimisest oma tervikloosuhtes lähimõeldud kohta: vahetult pärast kuivanud käega mehe tervistamist hingamispäeval (Lk 6:6–11), mis pani variserid kavandama Jeesuse mõrvamist. Issand teadis, et on aeg kindlustada oma töö ja valmistada ette tööliste kaader, keda Ta saab välja õpetada ning valmistada ette aja jaoks pärast risti.

Loe Lk 6:12–16; 9:1–6. Mida räägivad need salmid kaheteistkümne apostli kutsumisest?

Jeesuse järel käiva rahvahulga seas oli palju jüngreid – neid, kes järgisid Teda nii, nagu õpilane järgib õpetajat. Kuid Kristuse ülesanne oli midagi rohkemat kui õpetada. Ta oli rajamas lunastatute kogukonda, kogudust, kes viib Tema päästekuulutuse maa äärteni. Selle eesmärgi jaoks vajab Ta rohkem kui jüngreid. „Valis nende seast kaksteist, keda ta nimetas ka apostliteks“ (Lk 6:13). „Apostel“ tähendab kedagi, keda läkitatakse erisõnumiga erilisel eesmärgil. Luukas kasutab seda sõna evangeeliumis kuuel korral ja Apostlite tegude raamatus rohkem kui 25 korral (Matteus ja Markus kasutavad kumbki korra).

Kaksteist ei valitud mitte nende hariduse, varandusliku seisuga, tunduse, kõlbelise väljapaistvuse või millegi muu pärast, mis oleks tähistanud nende valimise väärilisust. Nad olid tavalised mehed tavalisest keskkonnast: kalamehed, maksukogujad, seloot, kahtleja ja see, kes osutus äraandjaks. Nad kutsuti ainult ühel eesmärgil: olema Kuninga ja Tema kuningriigi saadikud.

„Jumal võtab inimesi nii, nagu nad on, ning kasvatab nad Teda teenima siis, kui nad lasevad Tal end kasvatada ja õpetada. Ta ei vali kedagi sellepärast, et ta oleks täiuslik. Ta võtab kõik vastu, hoolimata ebatäiuslikkusest, selleks, et tõe tundmine ja selle järgi tegemine muudaks neid Kristuse armu läbi Tema kuju sarnaseks.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 294.

Vaadakem olukorrale otsa: ei meie ega teised koguduseliikmed ole täiuslikud. Me kõik oleme kasvamise protsessis (isegi siis, kui teised näivad kasvavat aeglasemalt, kui see meile meeldiks!). Kuidas saame õppida koos teistega töötama ja võtma neid samal ajal omaks sellistena, nagu nad on?

Loe Lk 9:1–6 ja Mt 10:5–15. Milliseid vaimulikke tõdesid õpime neist salmidest selle kohta, kuidas Jeesus need mehed kutsus?

Luukas kirjeldab apostlite läkitamist kolmeastmelise protsessina.

Esiteks kutsus Jeesus nad kokku (Lk 9:1). Sõna *kutsuma* või *kutsumine* on kristliku missiooni jaoks sama elutähtis nagu kristliku sõnavara jaoks. Enne, kui sellest saab teoloogiline mõiste, peab see saama isiklikuks kogemuseks. Apostlid peavad hoolima Temast, kes kutsub, tulema Tema juurde ja olema „koos“. Selleks, et kogeda missiooni õnnestumiseks vajalikku ühtsust, on väga tähtsad nii kuulekus kui ka kõige allutamine Temale, kes meid kutsub.

Teiseks, Jeesus „andis neile väe ja meelevalla“ (Lk 9:1). Jeesus ei saada oma eriülesandega saadikuid mitte iialgi tühje käsi teele. Ta ei oota ka, et oleksime Tema esindajad oma jõust. Meie kasvatus, kultuur, seisus, jõukus või intelligents ei suuda Tema missiooni täita. Kristus on see, kes teeb võimaliseks, varustab ja annab jõu. Kreekakeelne sõna, mis tähistab jõudu, on *dynamis*, millest me tuletame „dünamo“, valgusallika, ja „dünamidi“, energiaallika, mis võib öhkida mäe. Jõust ja meelevallast, mida Jeesus annab, piisab selleks, et purustada kurat ja lüüa maha tema eesmärgid. Jeesus on meie jõud. „Kui inimese tahe teeb koostööd Jumala tahtega, siis muutub see kõikvõimsaks. Tema jõu abil on võimalik saavutada kõike, mida on Tema käsul vaja teha. Kõik Tema käsud annavad volituse ja suutlikkuse.“ – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 333.

Kolmandaks, Jeesus „läkitas nad kuulutama Jumala riiki ja parandama haigeid“ (Lk 9:2). Jutlustamine ja tervistamine käivad koos ning jüngrite ülesandeks on hoolitseda inimese eest tervikuna – keha, mõistuse ja hinge eest. Patt ja Saatan on haaranud enda valdusse kogu inimese ning kogu inimene tuleb tuua Jeesuse pühitseva jõu alla.

Elu jüngrina saab püsida ainult siis, kui see on antud täielikult Kristusele ning mitte miski ei tule sinna vahele. Kui kuld ega hõbe, isa ega ema, abikaasa ega laps, elu ega surm, tänase päeva ettenägematud asjaolud ega homse hädaohud ei astu jüngriga ja Kristuse vahele. Kristus, Tema kuningriik ja kadunud maailmale tunnistamine on need, millel ainuüksi on mõte.

„**Ärge** võtke midagi teele kaasa“ (Lk 9:3). Milline tähtis põhimõte, mida meil mõista ja isiklikult kogeda tuleb, siin välja öeldakse?

Loe Lk 10:1–24. Mida õpetavad kirjapanekud 70 läkitamisest meile hingede võitmise töö kohta suure võitluse tegelikkuses?

Jeesuse avaliku tööperioodi jooksul käis Tema järel rohkem kui 12 jüngrit. Kui Peetrus pöördus usklike poole selle kokkutuleku juhina, kus valiti Juudasele asendajat, oli koos vähemalt 120 jüngrit (Ap 1:15). Paulus ütleb meile, et Jeesuse taevamineku juures oli vähemalt 500 järelkäijat (1Kr 15:6). Nii et 70 väljasaatmine ei hõlma Jeesuse jüngrite koguarvu, vaid räägib Tema valikust saata erinevad grupid piiritletud missioonile enda eele Galilea linnakestesse ning valmistada ette tee Tema pärastiseks külaskäiguks.

Ainult Luuka evangeelium paneb kirja aruande seitsmekümnest – väga iseloomulik misjonimeelsele Luukale. Arv 70 on Pühakirjas (samuti ka juutide ajaloos) sümboolne. 1Ms 10. peatükk loetleb Noa järeltulijaina üles 70 maailma rahvast ning Luukas oli globaalse haardega kirjanik. Mooses määras ametisse 70 rahvavanemat, kes pidid teda abistama tema töös (4Ms 11:16, 17, 24, 25). Suurkohus (sanhedriin) koosnes 70 liikmest. Kas kõigel sellel on mingi seos 70 jüngrit kutsumisega, pole Pühakirjas mainitud ja ei ole vaja seda ka oletustele tuginedes arutada. Kuid tähtis on tõsiasi, et koguduse juhtide väljaõpetajana on Jeesus jätnud eeskirja mitte koondada võimu ja vastutust väheste kätte, vaid jagada seda jüngrite laiemale ringile.

70 tagasisaabumist tähistas rõõm ja kordaminek. Nad andsid Jeesusele teada: „Ka kurjad vaimud alistuvad meile sinu nime mõjul“ (Lk 10:17). Edu hingede võitmisel ei ole kunagi ühe evangelisti töö. Evangelist on ainult vahelüli. Edu tuleb „sinu nime mõjul“. Jeesuse nimi ja vägi on iga eduka evangeelse missiooni südamikuks.

Kuid pööra tähelepanu Jeesuse kolmele märkimisväärsale ütlusele siis, kui 70 rääkisid edukast tegevusest. Esiteks näeb Jeesus evangeeliumi edukuses Saatana lüüasaamist (18. s). Teiseks, mida rohkem inimesi on evangeeliumitööga haaratud, seda rohkem meelevalda töötatakse (19. s). Kolmandaks, evangelisti rõõm olgu selles, et tema nimi on taevasse kirja pandud, mitte selles, kui palju ta siin maa peal on korda saatnud (20. s). Taevast rõõmustab ja märkab iga inimest, kes võidetakse Saatana haardest tagasi. Iga kuningriigile võidetud hing on lõök Saatana salasepitsuste pihta.

Loe veel kord Lk 10:24. Nimeta üht-teist sellest, mida prohvetid ja kuningad tahtsid näha, aga ei näinud, kuid mida meie oleme näinud? Mida peaks see meile tähendama?

Sokratesel oli Platon. Gamalielil oli Saulus. Erinevate religioonide juhtidel olid nende andunud järelkäijad. Erinevus selliste õpetajate jüngriks olemise ja Jeesuse jüngriks olemise vahel on selles, et esimeste toetuspunktiks on inimlik filosoofia, teised tuginevad aga Jeesuse isikule ja Tema poolt kordasaadetule. Seega ei toetu kristlik jüngerlus mitte ainult Kristuse õpetustele, vaid ka kõigele sellele, mida Ta inimese päästmiseks tegi. Seepärast palub Jeesus kõigil oma järelkäijatel samastada ennast Temaga, võtta oma rist ja järgida Tema juhtimist. Kui inimene ei astu Kolgata jalgajalgedes, ei ole tema elus kristlikku jüngerlust.

Loe Lk 9:23–25; Mt 16:24–28; Mk 8:34–36. Milline oluline sõnum on siin iga inimese jaoks, kes ennast kristlaseks nimetab?

Kristlik jüngriks olemine on toimiv ühenduslülili päästetu ja Päästja vahel. Päästetutena tuleb meil käia Päästja järel. Nii sai Paulus öelda: „Ma olen ühes Kristusega risti löödud; nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minus“ (Gl 2:19, 20).

Jüngriks olemise hinna kirjutab lahti Lk 9:23: „Kui keegi tahab käia minu järel, siis ta salaku oma mina ja võtku oma rist päevast päeva enese peale ja järgnegu mulle“ (Lk 9:23). Pööra tähelepanu käskivas kõneviisis olevatele sõnadele: „salaku“, „võtku“ ja „järgnegu“. Loeme, et Peetrus salgas Jeesuse – siin adumegi parimat „salgamise“ definitsiooni. Peetrus ütles: „Ma ei tunne Jeesust.“ Kui kutse jüngriks olla nõuab, et ma salgan enda, pean ma suutma öelda: „Ma ei tunne ennast.“ Isekus on surnud. Selle asemel peab elama Kristus (Gl 2:20). Teiseks, risti igapäevane kandmine kutsub üles pidevalt ego ristolõõmist kogema. Kolmandaks nõuab järgimine seda, et tähelepanu kese ja elu suund on Kristus ning üksnes Tema.

Jeesus avardab jüngriks oleku hinda veelgi, nagu ilmneb Lk 9:57–62: mitte miski ärgu võtku Jeesuselt esikohta. Tema ja ainult Tema seisab esimesel kohal sõpruses ja vendluses, töös ja jumalateenimises. Kristliku jüngriks oleku puhul pole surm enese minale mitte lihtsalt üks võimalus, vaid see on hädavajalik. „Siis, kui Kristus inimese kutsub, palub Ta tal tulla ja surra... Tegemist on iga kord ühe ja sama suremisega, suremisega Jeesuses Kristuses, vana inimese suremisega siis, kui Ta kutsub... Ainult inimene, kes on surnud oma tahte, saab käia Kristuse järel.“ – Dietrich Bonhoeffer. *The Cost of Discipleship* (New York: The Macmillan Co., 1965), lk 99.

Mida on Kristuse järel käimine sulle maksma läinud? Mõtle tõsiselt läbi oma vastus ja järeldused, mida sa sellest teed.

Edasiseks uurimiseks: „Oma risti võtmine lõikab hingest maha isekuse ning paigutab inimese sinna, kus ta õpib kandma Kristuse koormat. Me ei saa käia Kristuse järel ilma Tema iket kandmata, ilma oma risti võtmata ja seda Tema kannul kandmata. Kui meie tahe pole kooskõlas jumalike nõudmistega, tuleb meil oma kalduvused maha salata, oma armsaimatest unistustest loobuda ja Kristuse jalajälgedesse astuda.“ – Ellen G. White, *Sons and Daughters of God*, lk 69.

Küsimused aruteluks:

1. Vaata küsimust kolmapäevase osa lõpust, mis puudutas Lk 10:24. Nimeta midagi, mille pealtnägijad oleme meie, kes elame tänases päevas ja kaesoleval ajastul, kuid mida „paljud prohvetid ja kuningad“ oleksid soovinud näha, aga ei näinud? Mida öelda näiteks prohvetikuulutuste täitumise kohta? Mõttele, kui palju Tn 2., 7. ja 8. peatükist jäi paljude selliste prohvetite ja kuningate jaoks veel tulevikku, kuid on nüüd meie jaoks ajaloolised tõsiasjad. Mida veel esile tuua?

2. Peatu pikemalt Jeesuse sõnadel, et keegi võib saada kasuks maailma, kuid kaotada oma hinge. Mida Ta sellega mõtleb? Või sellega, et kaotad oma elu selle päästmiseks? Mida see tähendab? Mitteusklikud suhtuvad isekalt selle maailma asjade külge klammerdumisse teistmoodi. Miks ka mitte, kui nad usuvad, et see, mis neil on, ongi kõik. Mille külge neil veel klammerduda oleks? Kuid miks leiame meie, kes usume Jeesusesse ning teame, et see maailm lõppeb kord ja algab uus, ennast vilkalt otsimas siit maailmast võimalikult palju kasu? Kuidas kaitsta ennast selle väga ohtliku vaimuliku löksu eest?

3. Loe Lk 10:17–20. Võime mõista nende inimeste erutust, kes nägid, et isegi kurjad vaimud alistusid neile Kristuse nimel. Vaata, kuidas Jeesus neile vastas. Mida Ta neile ütles, mis oli nii tähtis, et iga misjonitööd tegev inimene peab seda mõistma?

4. Nimeta mõnd inimest peale piiblitegelaste, kelle valik Kristust järgida on neile palju maksma läinud, võib-olla rohkem kui enamikule meist? Küsige klassis endalt, mida need inimesed kaotasid, mida Kristuse järgimine neile maksma läks ja kas meie oleme valmis tegema sedasama?

„Ma olen natuke aega oodanud“

Pastor Wang Weo, Hiina

1 990. aastast alates on meil usuvabadus teatud määral lubatud ja nüüd on Hiinas ka mõni kirikuhoone. Üks adventkogudus asub suure impordi-eksporti tehase läheduses. Selle äri omanik on ühe adventkoguduse liikme sõber ja need kaks naist vestlevad teineteisega sageli. Kord tuli jutuks usk ja adventist rääkis, et ta usub Jumalasse ja Piiblisse ning jutustas, mida tähendab olla seitsmenda päeva adventist.

Ärinalisele avaldas see muljet ja ta ütles sõbrale: „Sul on hea kirik. Teie õpetused aitavad inimesi tõeliselt. Kas sa tahaksid tulla ja rääkida mu töölistele?“ Adventist kaalus kutset, kuid tundis kartust. *Ükski neist töölistest pole usklik, nad on lausa ateistid*, mõtles ta.

Mõne aja pärast võttis sõber sama teema üles. „Kuule, ma olen natuke aega oodanud. Miks sa ei ole kedagi saatnud?“ Koguduseliige mõistis, et siin oli võimalus, ja teatas sellest adventkoguduse pastorile.

Kui pastor tehasesse jõudis, kutsus omanik osakondade juhid nõupidamisele. Pastor rääkis Jeesusest ja Tema õpetustest ning tema jutt võeti hästi vastu. „See on hea sõnum ja aitab meie töölistel paremaks saada, positiivsemalt ellu suhtuda,“ rääkisid osakondade juhid talle. „Miks mitte, et tulete ja räägite meie töölistele!“

Määrati kuupäev ja pastor tuli uuesti. Umbes 60 töolist tuli vabatahtlikule koosolekule ja ettekanne võeti hästi vastu. Pastor võttis tehase omanikult vastu kutse esitada töölistele ettekandeid iga kahe nädala tagant. Pärast kuut ettekannet kutsus pastor töölisi üles Jeesust oma Päästjaks vastu võtma ja 30 neist ütles „jah“.

Jõulude ajal korraldas adventkogudus suure ürituse tehase kahesajale töölisel. Tehase omanik kutsus ka naabruskonna ettevõtteid sellel osalema. Kui teiste ettevõtete omanikud kohale tulid, rääkisid nad ärinalisele, et on märganud tema tööliste juures muutust. „Pärast seda, kui su töölised Jumalat uskuma hakkasid, näevad nad väga kenad välja. Meiegi tahame julgustada oma töölisi sama tegema.“ Nüüd teeb adventpastor töölistele koosolekuid iga pühapäeva õhtul. Lisaks kuulub sellele ärinalisele veel teisi vabrikuid ning ta kavatseb korraldada sarnase programmi ka teistes piirkondades.

Pärast jõuluüritust tuli see ärinaine adventkirikusse ja osales pühaõhtusöömaaja teenistusel. Tema sõber tervitas teda soojalt ja julgustas teda jälle tulema. Ta mõtleb peatsele ristimisele, kus ta ristitakse koos 30 töölisega.

Kristus – hingamispäeva Issand

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mk 1:21; 6:2; Lk 4:17–19, 31–37; 2Kr 5:17; Lk 6:1–11; 13:10–16.

Meelespeetav tekst: „Hingamispäev on seatud inimese jaoks, mitte inimese hingamispäeva jaoks; nõnda on Inimese Poeg ka hingamispäeva isand“ (Mk 2:27, 28).

Kuigi Luukas kirjutas evangeeliumi eeskätt paganatele, on tähelepanuväärne, kui sageli ta osutab hingamispäevale. 54 korrast, mil evangeeliumides ja Apostlite tegude raamatus hingamispäeva mainitakse, on 17 Luuka evangeeliumis ja 9 Apostlite tegude raamatus; 9 on Matteuse, 10 Markuse ja 9 Johannese evangeeliumis. Paganlusest uskutulnud inimesena uskus Luukas kindlalt, et seitsmenda päeva hingamispäev on antud nii juutidele kui ka paganatele. Kristuse esimene tulek ei toonud hingamispäeva pidamisse mingit vahet.

On tõsi, et „Kristus rõhutas oma maapealse teenistuse ajal hingamispäeva pühitsemise kohustust. Kogu oma õpetuses suhtus Ta lugupidavalt seadusse, mille Ta ise oli andnud. Tema ajal oli hingamispäeva pidamine juba nii alla käinud, et see peegeldas pigem isekate ja meelevaldsete inimeste iseloomu, kui et Jumala oma. Kristus hülgas selle väärade õpetuse, millega need, kes väitsid end tundvat Jumalat, andsid Jumalast vale pildi.“ – Ellen G. White, *Prohvetid ja kuningad*, lk 183.

Selle nädala õppetükk pöörab pilgu Jeesusale kui hingamispäeva isandale: kuidas Tema seda pidas ja kuidas Ta andis meile eeskujude, mida järgida. Tava pidada hingamispäevaks nädala esimest päeva pole saanud heakskiitu ei Kristuselt ega Uuelt Testamendilt.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 2. maiks.

„Oma harjumust mööda“ (Lk 4:16–30; vaata ka Js 61:1, 2)

„Läks oma harjumust mööda hingamispäeval sünagoogi“ (Lk 4:16). See on hea adventistlik tekst. Enamik meist kasutab seda evangeelsetel see-riakoosolekutel või piibliuurimistes, rõhutamaks tõsiasja, et Jeesusel oli tavaks pidada hingamispäeva.

Sünagoogid etendasid juutide usuelus väga tähtsat osa. Maapaguluses oleku ajal, kui templit enam olemas polnud, ehitati jumalateenistuste pidamiseks ja nooremate laste õpetamiseks sünagoogid. Sünagoogi võis ehitada igale poole, kus oli vähemalt 10 juudi peret. Naatsaretis üles kasvades käis Jeesus igal hingamispäeval „harjumust“ mööda sünagoogis ja nüüd, oma esimesel reisil kodulinna, leiame Ta hingamispäeval jälle sünagoogist.

Loe Mk 1:21; 6:2; Lk 4:16–30; 6:6–11, 13:10–16; 14:1–5. Mida õpetavad need salmid Jeesuse ja hingamispäeva kohta? Kui sa neid loed, siis küsi endalt, kas sa leiad kuskilt viidet sellele, et Jeesus võitles vastu meie kohustusele pidada hingamispäeva või suunas tähelepanu ühele teisele päevale, millega see asendada?

„Oma harjumust mööda“ (Lk 4:16). Ainult Luukas kasutab seda fraasi: Lk 4:16 siis, kui Jeesus viibis Naatsareti sünagoogis ja Lk 22:39 siis, kui rist ligines ning Jeesus „tuli harjumuspäraselt Õlimäele“. Mõlemal puhul on „harjumusel“ tegemist jumalateenimise ja palvega.

Miks peaksime meie tegema endale harjumuseks käia hingamispäeval kirikus nii, nagu Jeesus läks hingamispäeval sünagoogi?

Esiteks, Jumal on kõikjal. Teda võib kummardada kõikjal, kuid selles on midagi erilist, kui tuleme ühiselt kokku kristlikule teenistusele päeval, mille Jumal pani paika loomisel ja mille kohta on korraldus tema moraalikäsus.

Teiseks annab see avaliku võimaluse kinnitada, et Jumal on meie Looja ja Lunastaja.

Kolmandaks annab see võimaluse sõbrustada ning jagada üksteisega rõõme ja muresid.

Need, kes süüdistavad meid käsumeelsuses sellepärast, et peame hingamispäeva, on ilmselt jäänud ilma suurest õnnistusest, mis hingamispäevaga kaasneb. Mismoodi oled kogenud seda, kui vabastav võib hingamispäeva pidamine olla?

„Ta rullis raamatu lahti“ (Lk 4:17). Hingamispäev oli kirikus käimiseks, et Jumalat teenida, kuid samuti ka selleks, et Jumala Sõna kuulata. Elu ilma Tema Sõnata libiseb patuvõrku: „Ma panen su sõnad tallele oma südamesse, et ma ei teeks pattu sinu vastu“ (Ps 119:11).

Loe Lk 4:17–19. Kui vaatame täna selle üle, mida Jeesusest teame, kes Ta oli ja mida Ta meie heaks tegi, siis kuidas mõistame neis salmides kirjapandud sõnade mõtet? Kuidas oled kogenud Issandaga käies Tema tunnistust, et Ta on Messias?

Jeesus luges Js 61:1, 2 ja ütles: „Täna on see kirjakoht teie kuuldes täide läinud“ (Lk 4:21). Sõna *täna* väärib esiletõstmist. Juudid ootasid, et Jumala riik tuleks millalgi tulevikus pöördelisel militaarsel moel, juuriks Juudamaalt välja võõrvõimu ja annaks ohjad Taaveti trooni kätte. Kuid Jeesus ütles, et jumalariik oli Tema isikus juba tulnud ning et Tema murrab patu võimu, purustab kuradi ja vabastab ta valduses olevad rõhutud vangid.

Mõtles ka sellele, kui tihedalt on hingamispäev seotud Tema väitega, et Ta on Messias. Hingamispäev on puhkepäev, puhkus Kristuses (Hb 4:1–4); hingamispäev on sümbol vabadusest ja vabastamisest, sellest vabadusest ja vabastamisest, mis meil on Kristuses (Rm 6:6, 7); hingamispäev räägib ühtaegu Jumala loomistööst ja taasloomisest Kristuses (2Kr 5:17; 1Kr 15:51–53). Pole lihtsalt kokkusattumus, et Jeesus valis hingamispäeva mitme oma tervistamise jaoks ning nende inimeste vabastamiseks, keda haigus oli rõhunud ja aheldanud.

Hingamispäev on Jeesuse antud iganädalane meeldetuletus, söövitatud millessegi veel püsivamasse kui kivi (aega!).

Kuidas on hingamispäevapidamine aidanud saada sul paremini aru päästmisest ainult usu kaudu: sellest, et saame toetuda Kristuse teenetele meie heaks, vastandina püüetele teenida ise pääsu taevasse?

Hülgamine Naatsaretis saatis Jeesuse tagasi Kapernauma, kus Ta oli juba varem teeninud (Mt 4:13). See kuulus linn sai Jeesuse Galilea-töö tugipunktiks. Selles linnas oli sünagoog, mille oli tõenäoliselt ehitanud Rooma ametnik (Lk 7:5), ning Jeesus, nagu Tal harjumuseks oli, läks hingamispäeval sünagoogi.

Sellel hingamispäeval tegutses Jeesus mitmes ametis – õpetas, tervistas, jutlustas. Selle kohta, millest Ta jutlustas, pole midagi öeldud, kuid on öeldud, et see vapustas inimesi, „sest tema sõnal oli meeleväld“ (Lk 4:32). Tema õpetamine oli hoopis teistsugune kui rabide oma. See oli rohkem kui ainult ajutiselt leevendav. See oli jutlus, millel oli vägi, mis tungis Pühakirja põhituumani, mis edastati Püha Vaimu väega, mis nimetas pattu õige nimega ja kutsus meelearandusele.

Loe Lk 4:31–37. Millised mõjuvad tõed ilmnevad nendest salmidest (1) suure võitluse, (2) deemonite reaalselt olemas olemise, (3) hingamispäeva pidamise ja (4) Jumala väe kohta võita kuri? Mida sa siit veel leiad?

Lk 4:31–41 on meil kirjas esimene juhtum viiest hingamispäevasest tervistamisest, millest Luukas kirjutab (vaata Lk 4:38, 39; 6:6–11; 13:10–16; 14:1–16). Naatsareti jutluses andis Jeesus teada, et Tema ülesandeks on kergendada, tervendada ja lasta vabadusse rõhutada ja murtud südamega inimesi. Sellel hingamispäeval, mil sünagoog Kapernaumas oli täis jumalakummardajaid, hakkas kurja vaimu võimuses olev mees Jeesusele vastu ülestunnistusega: „Mis on meil asja sinuga, Jeesus Naatsaretlane?... Ma tean, kes sa oled: Jumala Püha!“ (Lk 4:34). Deemon, üks saatanlikust väehulgast ja seega üleloomulik olend, tundis kiiresti ära lihassetulnud Päästja. Selles loos tõmmatakse nähtava ja nähtamatu maailma vaheline eesriie kõrvale.

Mõtle, kui otseselt ilmnas siin suur võitlus. Sageli pole see nii ilmne. Kuidas näed siiski seda võitlust oma elus käimas? Mis on su ainus võidulootus selles lahingus? Vaata ka 1Kr 15:2.

Lk 6:1–11 edastab kaks kirjapanekut Jeesuse ja variseride tegutsemisest hingamispäeval.

Loe esimene lugu Lk 6:1–5. Kuidas astus Jeesus vastu süüdistusele, et Tema ja Ta jüngrid ei hoolinud seadusest ja hingamispäevast?

Põllust läbi minnes napsasid jüngrid viljapäid, hõõrusid neid pihkude vahel ja sõid teri. Variserid aga väänasid seda tõsiasja, et mõista jüngreid hukka hingamispäeva käsust üleastumises. Jeesus seab asjad jälle õigeks ja meenutab variseridele kuningas Taavetit, kes tuli näljasena koos oma sõdalastega Jumala kotta ja sõi ohvrileibu, mida ainult preestritel oli luba süüa. Selle kaudu näitas Jeesus, kuidas variserid olid käsumeelsuse pika ajaloo jooksul kuhjanud reegli reegli otsa, traditsiooni traditsiooni otsa ning muutnud hingamispäeva rõõmupäevast, milleks see mõeldud oli, koormaks.

Loe teist lugu Lk 6:6–11. Milliseid õppetunde hingamispäeva kohta siin näeme?

Kuigi kõik sünoptilised evangeeliumid jutustavad selle loo, ütleb ainult Luukas meile, et mehe parem käsi oli kuivetonud. Doktor Luukase lisadetail aitab meil mõista, kui tõsiselt oli see füüsiline puue mõjutanud mehe suutlikkust normaalset elu elada. See juhtum kutsus esile kahesuguse reaktsiooni: esiteks ootasid variserid võimalust Jeesust hingamispäevast üleastumise pärast hukka mõista, sest Ta otsustas mehe terveks teha. Teiseks luges Jeesus nende mõtteid ja näitas sellest johtuvalt, et Tema on hingamispäeva isand, see, kes hingamispäeva lõi, ning Ta ei tagane oma ülesandest vabastada murtud mees patuhaige maailma ahelaist. Nii asetas Ta hingamispäeva selle jumalikku perspektiivi: hingamispäeval on seaduspärane teha head ja päästa elu (Lk 6:9–11).

Mõtle, kuidas rahvajuhte pimestasid nende oma reeglid ja eeskirjad, mida nad pidasid Jumala omadeks. Kuidas tagada, et me ei langeks samasse lõksu ega laseks traditsioonidel ja inimeste õpetustel pimestada ennast sügavamate jumalike tõdede suhtes?

Kolmest sünoptilisest evangeeliumist paneb ainult Luukas kirja need Jeesuse kaks hingamispäevast tervistamist (Lk 13:10–16; 14:1–15). Esi-mene tekitas sünagoogi ülemas Jeesuse vastu meelepaha; teine pani vari-serid vaikima. Mõlemal juhul kasutasid Jeesuse vaenlased seaduse väärt-õlgendamist selleks, et süüdistada Jeesust hingamispäevast üleastumises.

Loe Lk 13:10–16 ja 14:1–6. Millised tähtsad tõed ilmnevad siin selle koh-ta, kui kerge on moonutada üliolulisi piibellikke tõdesid?

Mõtles küürus naisele. Ta kuulus „õrnema soo“ hulka, kellele variserid ülevalt alla vaatasid; ta oli küürakas olnud 18 aastat, küllalt kaua, et ühe inimese kannatlikkus proovile panna ning korrutada endas elu mõttetust; ja lõpuks oli ta täiesti võimetu ennast vabastama.

Tema jaoks tuleb jumalik arm inimlikul kujul. Jeesus *näeb* teda, *kutsub* Ta enese juurde, *ütleb* talle, et ta võib saada terveks, *pane*b oma käed ta *pea-le*, ja „kohe ajas naine enese sirgeks“ (Lk 13:13). Kaheksateistkümne aasta pikkune meeleheide andis järsku maad lahjendamata rõõmule ja ta „üli-stas Jumalat“ (13. s). Iga tegusõna, mida Luukas kasutab, on Inspiratsiooni moodus teha teatavaks selle naise väärtus ja väärikus ning loomulikult iga kõrvalelükatud isiku väärtus ja väärikus, tema olukorrast sõltumata.

Teise imeteo puhul (Lk 14:1–6) läheb Jeesus variseri koju hingamispäe-vasele pidusöögile ja teeb teel terveks vesitõbise mehe. Ennetades juhtide vastuväiteid, kes jälgisid Teda väga pingsalt, tõstatab Jeesus kaks küsi-must: esiteks seaduse eesmärgi kohta („Kas hingamispäeval tohib terveks teha?“ [31. s]); teiseks inimolevuse väärtuse kohta („Kes on teie seast, kel-le eesel või härg [NKJV ja eestikeelne varasem tõlge] kukub kaevu, et ta kohe ei tõmbaks teda välja hingamispäeval?“ [5. s]). Tema jutu mõte oleks pidanud olema ilmne; tegelikult oligi, kuna Luuka sõnade kohaselt ei vas-tanud nad Jeesuse sõnade peale midagi. Jeesus paljastas nende silmakirja-likkuse, mis oli kõige hullem sellepärast, et seda kattis arvatava pühaduse õiglane meelepaha millegi suhtes, mis oli nende meelest kohutav üleastu-mine Jumala pühast seadusest.

Meil tuleb olla väga hoolikas.

Edasiseks uurimiseks: „Jumal ei või hetkekski peatada oma kätt, et inime ei nõrkeks ega sureks. Ka inimesel on selleks päevaks töö. Vältimatud vajadused tuleb rahuldada, haigete eest hoolitseda, vaevatute tarbed rahuldada. See, kes hoidub kannatuste leevendamise eest hingamispäeval, on süüdlane. Jumala püha puhkepäev tehti inimese pärast ning halastusteod on selle päeva mõttega täielikus kooskõlas. Jumal ei soovi, et Tema loodolevused kannataksid hetkekski valu, kui seda saab leevendada hingamispäeval või mõnel muul päeval.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 207.

„Ükski muu korraldus, mida juudid pidasid, ei eristanud neid ümbritsevatest rahvastest nii selgelt, kui seda tegi hingamispäev. Jumal soovis, et selle päeva pidamine väljendaks Jumala teenimist. See pidi näitama, et on rahvas, kes ei teeni ebajumalaid, vaid kes on ühenduses tõelise Jumalaga. Kuid selleks, et pühitseda hingamispäeva, peavad inimesed olema pühad. Usu läbi tuleb neil osa saada Kristuse õigusest.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 283.

Küsimused aruteluks:

1. Kas pole hämmastav, kui selgelt räägib Piibel Jeesusest ja hingamispäevast? Ja ometi rõhutavad miljonid kirikuskäijad üle kogu maailma endiselt, et seitsmenda päeva hingamispäev pole enam kehtiv, et päevadel pole vahet või et hingamispäeva pidamine võrdub käsumeelsusega. Mida peaks see meile ütlema, miks on vankumatu ustavus ja kuulekus Jumala Sõnale väga tähtis? Millegi nii põhjapaneva suhtes nagu Jumala seadus, on massid niivõrd eksiteel. Missuguse ülitähtsa hoiatuse annab Jeesus meile Mk 13:22?

2. Vaata, kui tugevasti on Saatan tegutsenud hingamispäeva hävitamiseks: ta kasutas ka Iisraeli juhte, kes tegid hingamispäevast raske koorma ja katsid niiviisi kinni selle, milleks hingamispäev mõeldud oli; või siis kasutas ja kasutab ta praegugi koguduse juhte, kes heidavad hingamispäeva kõrvale kui vanamoelise, käsumeelse või ainult juutliku traditsiooni. Mille poolest on hingamispäev ja kõik, mida see kätkeb, saanud selliseks Saatana vaenu märklauaks?

3. Jeesus on „hingamispäeva isand“ (Lk 6:5). Milline mõte on selles väites kristlaste ja nende hingamispäevasse suhtumise jaoks?

Juhitud ja muudetud

Helio, Jaapan

Minu isa, Jaapanist Brasiiliasse sisserännanu, oli budist. Minu ema, kes oli Jaapani päritolu, oli kasvatatud rooma-katoliiklaseks. Meie kodu oli huvitav segu katoliiklusest ja budismist.

Siis, kui olin 14aastane, suri mu isa tuberkuloosi. Ta igatses tervene-mist ja võib-olla oli see põhjus, miks ta ei visanud majast kristlikku reli-giooni välja. Ta palvetas iga päev.

Mu isal oli väike kellameistri töökoda ja pärast tema surma pidin mina selle üle võtma. Raske oli isa surma omaks võtta ja järsku leivateenijaks hakata. Sel ajal hakkasin lugema Piiblit ja lugesin lõiku, mis sööbis mu mäl-lu, Jh 14:6 – „Mina olen tee ja tõde ja elu. Ükski ei saa minna Isa juurde muidu kui minu kaudu.“

Elu oli keeruline ja 26aastasena läksin Jaapanisse, et paremaid välja-vaateid leida, kuid kõik läks veel hullemaks. Mul hakkasid kohutavad selja-valud ja kulutasin palju raha, et neile leevendust leida, kuid miski ei aida-nud. Et asi veel hullem oleks, läks minu kolme aasta pikkune abielu lõhki.

Minu elu oli kaotanud suuna, kuni adventist Silvio hakkas töötama sa-mas vabrikus, kus mina töötasin. Minu tähelepanu köitis selle mehe puhul tema meelerahu ja hea huumor igas olukorras, kuigi ka tema kannatas iga päev tugeva valu all, mis oli aastatetaguse avarii tulemus. Ma teadsin, mis on valu, seepärast imetlesin Silviot tõsiselt.

Selleks ajaks olin jaapani spiritistide sekti liige, mille nimeks oli „Ma-hikari“. Uskusime kahte jumalat – „universumi jumalat“ ja „maa jumalat“. Iga kord, kui ma nende jumalate ette kummardusin, tuli mulle meelde Jh 14:6, ja arutlesin endamisi, kus on Jeesus Kristus.

Mõni kuu pärast seda, kui Silvio hakkas vabrikus töötama, kutsus ta mind oma kirikusse. Meist said head sõbrad ning lõunatunni ajal rääkis Silvio mulle Jeesusest ja sellest, kuidas Tema saab mu elu muuta. Just Sil-vio isikliku tunnistamise pärast tahtsin õppida tundma seitsmenda päeva adventistide kogudust.

Hakkasin koos Silvioga Hamamatsu linnas kirikus käima ning uurisin pastoriga Piiblit. Ei läinud kuigi kaua, kui mind ristiti.

Sellest on nüüd 10 aastat ja ma olen Jaapani Unioonis kirjandusevan-gelist. Juhendan ka vastrajatud adventkogudust Yaizu linnas. Olen abielus seitsmenda päeva adventistist medõega, jaapanlannaga, ja meil on kahe-aastane laps.

Täna Jumalat selle eest, kuidas Tema on juhtinud ja muutnud mu elu.

Naised Jeesuse tööperioodil

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 1:39–55; 2:36–38; 7:11–17, 36–50, Rm 10:17; Lk 8:1–3; 18:1–8.

Meelespeetav tekst: „Nüüd te olete kõik usu kaudu Jumala lapsed Kristuses Jeesuses... Ei ole siin juuti ega kreeklast, ei ole siin orja ega vaba, ei ole siin meest ega naist, sest te kõik olete üks Kristuses Jeesuses“ (Gl 3:26–28).

Luuka evangeeliumi kutsutakse mõnikord „naiste evangeeliumiks“ sellepärast, et see evangeelium mainib kõigist ülejäänutest rohkem eriliselt ära, kui hoolitsev oli Jeesus naiste vajaduste suhtes ja kuidas olid naised kaasosalised Tema tegevuses.

Jeesuse ajal, nagu mõnes kultuuris täna veel, peeti naist väheväärtuslikuks. Mõni juudi mees tänas Jumalat tol ajal selle eest, et ta polnud loodud orjaks, paganaks ega naiseks. Kreeka ja Rooma ühiskond kohtles naisi vahel veel hullemini. Rooma kultuur arendas liigset sallivust peaaegu piiramatul liiderdamiseni. Mehel oli naine sageli ainult selleks, et tuua ilmale seaduslikud lapsed, kes tema vara päriksid, kuid patusteks nautlemisteks olid armukesed

Sellisel taustal, kus naist koheldi nii halvasti, esitas Jeesus hea sõnumi, et naised on tegelikult Aabrahami tütreid (vaata Lk 13:16). Tolle aja naised pidid seda kuuldes olema küll väga õnnelikud – et nad on Jeesuses Jumala lapsed ning Jumala silmis meestega sama väärtuslikud. Kõigile tänapäeva rahvaste naistele jääb sõnum samaks: me kõik, mehed ja naised, oleme üks Kristuses.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 9. maiks.

Naised, kes tervitasid Jeesuse tulekut

Ainult Luukas paneb kirja, kuidas need naised reageerisid kosmilise ajaloo imele: et Jumala Poeg võttis endale inimihu selleks, et viia lõpule Isa lunastav missioon ja täita Tema rahva Messia-ootused. Ehkki need naised ei saanud aru kõigest, mis teoksil oli, näitavad nende sõnad ja käitumine selliste hämmastavate sündmuste korral nende usku ja imetlust Jumala tegevusse.

Loe Lk 1:39–45 Eliisabeti ja Maarja ootamatust kohtumisest. Mida ütleb Eliisabet sellist, mis paljastab, et ta mõistis, ehk küll piiratult, suuri toimuvaid sündmusi?

Seejärel, kui Eliisabet oli rääkinud, jätkas Maarja oma sõnadega (Lk 1:46–55). Seda on sageli mõistetud lauluna, mille sõnad on täis katkendeid Vanast Testamendist, tõendades, et Maarja oli Pühakirja pühendunud õppija ja seega Jeesusele sobiv ema. Maarja laul ei tungi mitte ainult sügavale Pühakirja, vaid ka tema ja Jumala vahelisse suhtesse. Esile tuleb tema ja ta Issanda hinge ning tema usu ja Aabrahami lootuse vaheline sarnasus.

Loe Lk 2:36–38. Millistele tähtsatele tõdedele heidab valgust templis oleva Anna lugu?

Ootaja lootus leiab oma põhjaliku täitumise Jeesuses. Eakas lesknaine tunneb ära ime ning sellest alates saab teda ajendavaks elutööks kuulutada Päästjast kõigile neile, kes tulevad templisse. Temast saab evangeeliumide esimene naisevangelist.

Püüa kujutleda nende naiste imetlust ja üllatust sündmustes, mis nende ümber lahti rullusid. Mida saame teha, aitamaks hoida oma südames elavana imetlust ja üllatust nende suurte tõdede suhtes, mida kuulutama meid on kutsutud?

Loe Lk 7:11–17 lugu imeteost Nainis. See vaesunud ja lesestunud naine seisab nüüd silmitsi veel ühe kannatuse proovilepanekuga, oma ainsa poja surmaga. Temaga oli matuserongkäigus suur hulk leinajaid; nii väljendus üldsuse kurbus ja kaastunne. Ainsa poja kaotus, seotud ebakindla tulevikuga, muutis lese täieliku leina ja lootusetuse võrdpildiks.

Kuid matuserongkäik kohtas linnast välja viival teel teist rongkäiku, mis suundus linna poole. Linnast välja tuleva rahvahulga eetsas oli surnuraam; linna sisse tuleva inimeste rodu eesotsas oli elu Looja võimsus. Kui rongkäigud kohtusid, nägi Jeesus lootusetut ja murest murtud lesknaist. „Kui Issand nägi ema, hakkas tal temast hale ja ta ütles: „Ära nuta enam!“ (Lk 7:13). Palve mitte enam nutta olnuks sisutu, kui see poleks tulnud Jeesuselt, elu Issandalt. Korralduse taga „Ära nuta!“ oli jõud kõrvaldada naise nutu põhjus: Jeesus sirutus, puudutas laipa ning käskis noormehel tõusta. Sellist puudutamist peeti tseremoniaalseks rüvetumiseks (4Ms 19:11–13), kuid Jeesuse jaoks oli kaastunne palju olulisem kui tseremooniad. Inimeste vajadusi rahuldada oli palju tungivam, kui lihtsalt rituaalides püsida.

Naini linnake oli tunnistajaks suurele imele ja sai ka imelise sõnumi: Jeesuses ei ole vahet mehe ega naise emotsionaalse valu vahel. Tema kohalolu astub vastu ja ajab nurja surma võimuse.

Loe ka Lk 8:41, 42, 49–56. Jairus oli mõjukas isik – sünagoogi vanem, ametnik, kes vastutas ja hoolitses sünagoogi teenistuse eest. Igal hingamispäeval tuli tal valida inimene, kes tegi palvuse, uuris Pühakirja ja jutlustas. Ta oli üldsusele tuntud ja mõjuavaldav isik, kuid ka rikas ja võimukas. Ta armastas oma tütart ega kõhelnud Jeesuse juurde minemast selleks, et oma lapsel tervist saada.

Nendes lugudes oli Jeesuse sõna vägi see, mis andis emale tagasi surnud poja ja isale tagasi surnud tütre. Mõtles sellele, kui uskumatud pidid küll Tema teod olema inimeste silmis, kes neid nägid, eriti lapsevanemate silmis. Mida need kirjapanekud meile Jumala väest räägivad? Mida räägivad need meie arusaamise piiratusest (käesoleva aja teadusel pole ju võtit, et seletada, kuidas see juhtuda sai)? Kõige tähtsam aga, mida tuleb meil teha, et õppida usaldama seda väge ja seda valdava Jumala headust, hoolimata käesolevatest olukordadest?

Lk 7:36–50 pööras Jeesus pidusöögi eelkõige vaimulikuks sündmuseks, mis pakkus patusele naisele väarikustunnet. Mõjukas kodanik, variser Siimon, kutsus Jeesuse pidusöögile. Kutsutud istusid ja siis tuli äkiline katkestus: „Linnas oli keegi patune naine“ (37. s), kes tõttas otseteed Jeesuse juurde, murdis katki alabasterriista väga kalli lõhnaõliga, valas võiet Jeesuse peale, kummardus Tema jalgade juurde ja pesi neid oma pisaratega.

Millise õppetunni saame naise ülevoolavast tänust ja Jeesuse heakskiidust sellele kui usuteole?

„Kuigi Maarja olukord näis lootusetuna, nägi Kristus temas häid eeldusi. Ta nägi selle naise iseloomu parimaid külgi. Lunastusplaan oli avanud inimkonnale suured võimalused ja Maarja silme all need võimalused tõdenesid. Kristuse armu läbi sai ka tema osa jumalikust olemusest... Maarja oli esimesena haua juures pärast Jeesuse ülestõusmist. Tema kuulutas esimesena ülestõusnud Kristusest.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 568.

Lk 8:43–48 saab ülim armetus Jeesuse ülima tähelepanu osaliseks. Nii kaua aega oli sellel naisel olnud ravimatu haigus, mis laastas tema ihu ja hinge. Ometi tekkis selle 12-aastase tragöödia järel lootuse hubin, kui ta oli „kuulnud lugusid Jeesusest“ (Mk 5:27).

Mida see naine kuulis? Me ei tea, kas vähe või palju. Kuid ta sai teada, et Jeesus hoolis vaestest; Ta võttis omaks ühiskonnaheidikud; Ta puudutas pidalitõbiseid; Ta tegi vee viinaks; ja eelkõige hoolis Ta meeleheitel olevatest inimestest, kellest üks oli tema. Kuid kuulmisest üksi oli vähe; kuulmine peab juhtima usule (Rm 10:17). Ja see usk pani ta lihtsalt puudutama Jeesuse kuue serva. Selle puudutuse taga oli usk – sihipärane, soovitud tagajärge andev ja Kristusele keskendunud. Ainult selline usk saab Eluandja õnnistuse: „Sinu usk on su päästnud“ (Lk 8:48).

Kerge on vaadata inimestele ja nende üle otsustada, kas pole? Isegi siis, kui me seda sageli sõnadesse ei pane, mõistame nad südames hukka, mis on ikkagi väga vale. Kuidas saame lõpetada teiste hukkamõistmise isegi oma mõtetes, sest kes teab, mida meie nende olukorras teeksim?

Mõned naised, kes käisid Jeesuse järel

Loe Lk 10:38–42. Millised tähtsad vaimulikud töed me enda jaoks sellest loost saame (vaata ka Lk 8:14)?

Marta kui võõrustaja oli „ametis mitmesuguste toimetustega“ (Lk 10:40) ning ta askeldas külalistele parima andmise nimel. Kuid Maarja „istus maha Jeesuse jalgade juurde ja kuulas tema kõnet“ (39. s). Seepärast siis kurtis Marta Jeesusele, et tema on jäetud üksi rasket tööd tegema. Jeesus küll ei noominud Martat tema hõivatuse pärast, kuid Ta osutas vajadusele panna elus paika õige asjade järjekord. Suhtlemine Jeesusega on jüngri jaoks esimesel kohal; kodus ootamatute külaliste jaoks antav toit tuleb pärast.

„Kristus vajab hoolsaid ja tarmukaid töölisi. Martadel on tööpõld lai, kui nad rakendavad oma agaruse vaimulikku töösse. Kuid esmalt peavad nad istuma koos Maarjaga Jeesuse jalge ees. Kristuse arm peab saama võimaluse pühitseda inimese agaruse ja tarmukuse, siis võib see inimene teha palju head.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 525.

Loe Lk 8:1–3; 23:55, 56; 24:1–12. Mida annavad need salmid teada naiste osast Kristuse tööperioodil?

Jeesuse töö laienes, Ta „rändas linnast linna ja külast külla ning jutlustas ning kuulutas evangeeliumi“ (Lk 8:1) ja 12 jüngrit olid koos Temaga. Luukas paneb kirja ka võimsa tunnistuse, et üks ja teine naine, keda Jeesus oli terveks teinud, keda Tema jutlused olid puudutanud ning kellel oli vara, käis ka Tema järel. Toome siin ära mõne, keda Luukas nimetab: (1) teatud naised, keda Jeesus oli teinud terveks kurjadest vaimudest, nende hulgas Maarja Magdaleena; (2) Johanna, Heroodese varahoidja Kuusase naine; (3) Susanna; (4) „ja palju teisi, kes neid aitasid oma varaga“ (3. s).

Mõistes, et Jeesus suri iga inimese eest, adume paremini iga inimese võrdväärsust Jumala ees. Kui hästi kajastame seda tõde oma suhtumises kaasinimestesse? See tähendab, kuidas juurida välja (kui vaja) iga hoiak, mille puhul kaldud kaasinimest pidama endast kuidagi vähem väärtuslikuks?

Luukas näitab, kuidas Jeesus tõi esile lesknaisi selleks, et õpetada tähtsaid vaimulikke tõesid.

Esimese juhtumi puhul (Lk 18:1–8) tundis Jeesus kaasa vaesele ja väetile lesknaisele, kes võitles endale õiguse saamise pärast öela ja võimuka kohtuniku käest. Naine oli ebaõigluse ja pettuse ohver ning ometi uskus ta seadusesättesse ja õiglusesse. Kuid kohtunik oli Jumala ja inimeste vastane ega hoolinud seega ilmselt lesknaise aitamisest. Hoolekandmine leskede eest oli piibellik nõue (2Ms 22:21–23; Ps 68:6; Js 1:17), kuid kohtunik nautis seadusest möödaminekut. Lesknaisel aga oli üks relv, püsivus, ja sellega tüütas ta kohtuniku ära ning saavutas õigluse jaluleseadmise.

See tähendamissõna edastab kolm tähtsat õppetundi: (1) palvetage ikka ja ärge tüdige (Lk 18:1); (2) palve muudab olusid – isegi kurja kohtuniku südant – ning (3) järelejätmatu usk on võitev usk. Õigel usul on igavene nõuanne igale kristlasele: ära anna kunagi alla, isegi juhul, kui see tähendab lõplikku süüst vabastamise ootamist siis, kui „Inimese Poeg tuleb“ (8. s).

Teise juhtumi puhul (Lk 21:1–4; Mk 12:41–44) oli Jeesus vaevalt lõpetanud templis ringi liikuvate kirjatundjate ja rahvajuhitide silmakirjalikkuse ja välise toreduse avalikult hukka mõistmise, kui Ta osutas millelegi täiesti vastupidisele: vaene lesknaine ilmutas ehtsa usu olemuse.

Jeesus kirjeldas mõningaid usujuhte inimestena, kes „neelavad alla lesknaiste majad“ (Lk 20:47) ning astuvad üle piibellikust käsust kanda hoolt lesknaiste ja vaeste eest. Nagu tänagi, annetas mõni inimene ainult selleks, et näida jumalakartlik; ja, veel halvem, nad andsid seda, mis jäi nende ülemäärasest jõukusest üle. Nende annetus ei tähendanud isiklikku ohvrit. Vastandina sellele palus Jeesus vaadata oma jüngritel lesknaist kui õige religiooni näidet, sest tema andis kõik, mis tal oli.

Esimest gruppi ajendas enesenäitamine; seda lesknaist ajendas ohvrimeelsus ja Jumala au. Jõud, mis pani lesknaise annetama kaht leptonit, oli tunnetus, et Jumal on kogu ta varanduse omanik, ning soov teenida Teda kõigega, mis tal oli. Kõikenägeva Looja silmis ei maksa see, mida me anname, vaid miks me anname; mitte kui palju anname, vaid millises mõõdus on meie ohver.

Kui palju ohverdada sa ennast kaasinimeste ja Jumala töö heaks?

Edasiseks uurimiseks: „Tema, kes pidas oma ema meeles siis, kui Ta agoonias ristil rippus; kes ilmus nutvatele naistele ning tegi neist oma sõnumitoojad, kes esimestena levitasid rõõmusõnumit ülestõusnud Päästjast – Tema on naise parim sõber ka täna ning on valmis abistama teda kõiges ellu puutuvast.“ – Ellen G. White, *Adventkodu*, lk 204.

„Issandal on töö naistele samahästi kui meestele. Sellel kriisiajal saavad nad võtta sisse oma kohad Tema töös ning Ta töötab nende kaudu. Juhul, kui nad tunnevad täielikult oma kohustusi ning töötavad Püha Vaimu mõjutusel, siis omandavad nad enesevalitsemise, mis sellel ajal on eriliselt vajalik. Päästja peegeldab sellistele ennastohverdavatele naistele oma palge auhiilgust ning annab neile jõudu, mis ületab meestele antava. Nad saavad perekondades teha tööd, mida mehed ei saa – tööd, mis puudutab seismist elu. Nad saavad jõuda nende inimeste südame ligi, kelleni mehed ei küüni. Nende tööd vajatakse.“ – Ellen G. White, *Evangelism*, lk 464, 465.

Küsimused aruteluks:

1. Üks huvitavaim külg evangeeliumeis (sealhulgas Luuka omas) on naiste osa Jeesuse ülestõusmise puhul. Kõik evangeeliumid jutustavad, et naised olid esimesed, kes nägid ülestõusnud Kristust ja teatasid Tema ülestõusmisest teistele. Piibellikud apologeetid [apologeet = mingi õpetuse kaitsja, õigustaja] on suutnud kasutada seda tõsiasja kinnituseks Jeesuse reaalsest ihulikust ülestõusmisest, mida mõned inimesed eitavad või küsimärgi alla seavad. Miks on naiste osa siin väga tähtis? Sellepärast, et juhul kui – nagu mõned väidavad – lood Jeesuse ülestõusmisest mõeldi välja kirjutajate poolt, siis miks pidanuks nad panema naised, keda tolles ühiskonnas kõrgelt ei hinnatud, esimesteks, kes Jeesust nägid ja Temast teatasid? Kui kirjutajad oleksid teinud lugusid selleks, et püüda oma aja inimesi panna neid uskuma, siis oleksid nad ju kasutanud tegelastena mehi, mitte naisi, eks ole? Arutlege.

2. Ühiskonnas, mis naiste väarikust alati ei tunnistanud, andis Jeesus neile seisuse, mis kuulus neile Jumala loomise kohaselt Tema lastena. Naised, täpselt nagu mehedki, on Jumala näo järgi tehtud ja Tema silmis võrdsed. Võrdväarsus Jumala ees ei tähenda samas, et mehed ja naised oleksid ühesugused. Kuidas kinnitada meeste ja naiste võrdväarsust Jumala ees ning samas ometi toetada ja tunnustada erinevusi?

Kallihinnalisem kui raha

Ruth sündis Ecuadori Vabariigis, kuid kolis oma jaapanlasest-ecuadorlasest abikaasaga 2004. aastal Jaapanisse.

Veel Ecuadoris elades käis naine mitmes kirikus, kuid ükski ei rahuldanud tema südames olevat sügavat vaimulikku igatsust. Ühel päeval külastas ta seitsmenda päeva adventistide kirikut ja leidis, et „inimesed olid sõbralikud ja pastor kohtles inimesi võrdväärselt“. Umbes sel ajal sai Ruth DVD pealkirjaga *The Last Hope* (Viimane lootus), millel olid pastor Luis Gonçalvesi ettekanded Ilmutuseraamatust. Olemata kindel, millest jutt käib, pani Ruth DVD kõrvale ja unustas selle varsti.

Mõni aeg hiljem kolis Ruth koos abikaasaga Jaapanisse, kus nad leidsid tööd plasttoodete tehases, ja neist kui headest töolistest hakati peagi lugu pidama.

Kuigi Ruthil läks töö juures hästi, tundis ta endiselt, et elus oli millestki puudu. Ühel päeval juhuslikult saadud tasuta ajalehte sirvides köitis tema tähelepanu seitsmenda päeva adventistide koguduse kuulutus. Meenutades sõbralikku kohtumist seitsmenda päeva adventistidega Ecuadoris, otsustas Ruth helistada kohalikule pastorele, kes kutsus teda Kakigoya kirikusse, mis polnud tema kodust kaugel.

Kirikus tundis Ruth heameelt selle üle, et kohtus Dianaga, kogudusevanema abikaasaga, kes oli pärit Brasiiliast. Diana pakkus Ruthile võimalust koos Piiblit õppida ja Ruth võttis pakkumise hea meelega vastu. Kui kaks naist oma esimeseks piiblitunniks kohtusid, tõi Diana Ruthi jaoks kaasa kingituse – DVD pastor Luis Gonçalvese ettekandest pealkirjaga *The Last Hope!* Äkki meenus Ruthile, et seesama DVD on Ecuadorist koos nende asjadega kaasa tulnud. „Kui me kolime, siis viskame tarbetu tavaliselt ära,“ ütles Ruth, „kuid millegipärast jäi see DVD meiega!“

Üllatunud ja veendunud, et tegemist oli rohkem kui kokkusattumusega, hakkas Ruth kohe DVD-d vaatama. Sedamööda, kuidas ta Dianaga Piiblit tundma õppis ja Ilmutuseraamatust järjest rohkem teada sai, veendus Ruth, et ta on leidnud tõe.

Siis, kui ta sai teada, et seitsmenda päeva adventistidel oli Jumala püha päev, otsustas Ruth kähku, et lõpetab hingamispäeval töötamise. „Oled sa hull?“ küsisid ta kaastöölised. „Sa saad laupäeviti ju kõrgemat palka. Miks ei tee sa nii, et teenid selle raha ja annad oma kogudusele?“ „On midagi väärtuslikumat kui raha,“ vastas Ruth. „Näiteks igal hingamispäeval kirikus käimine ja uute teadmiste saamine. Kümne kasu tundmaõppimine ja see, kuidas Jumal need ise kirjutas. See on tähtis.“

Peagi oli Ruth valmis otsust täielikult langetama ja ta ristiti seitsmenda päeva adventistide kogudusse. Kui Ruthi kaastöölised taipasid, et ta võtab oma vastleitud usku tõsiselt, pöördusid nad tema vastu. „Sa oled muutunud,“ ütles keegi talle. „Ma ei saa sinuga koos töötada,“ ütles teine. Brigadir hindas aga Ruthi endiselt ja lubas talle iga laupäeva vabaks.

„Minu elus on palju muutunud,“ selgitab Ruth. „Minu mõtlemisviis, minu harjumused, minu suhted inimestega, kõik on muutunud. Enne seda, kui mind ristiti, olin ma kõva südamega, aga nüüd olen muutunud palju tundlikumaks – olen tunderikkam ja suudan teistele kaasa tunda.“

Ruth on üks paljudest Lõuna-Ameerika immigrantidest Jaapanis. Seitsmenda päeva adventistide Jaapani rahvusvahelise koguduse liikmed otsivad aktiivselt võimalusi, kuidas jõuda Ruthi-suguste inimesteni. Üks käesoleva veerandaasta kolmeteistkümnenenda hingamispäeva annetuse projektidest on aidata ehitada Jaapanisse rahvusvaheline evangeelne keskus. Rohkema lugemiseks või video nägemiseks külasta veebilehte www.adventistmission.org. Kas tead, et sa ei pea ootama veerandaasta lõpuni, andmaks kolmeteistkümnenenda hingamispäeva annetust projektide heaks? Saad teha annetuse igal ajal internetileheküljel: giving.adventistmission.org. Täname, et toetad misjonitööd.

Jeesus, Püha Vaim ja palve

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 2:25–32; Jh 16:5–7; Lk 23:46; Lk 11:1–4; Mt 7:21–23; Lk 11:9–13.

Meelespeetav tekst: „Ka mina ütlen teile: Paluge, ja teile antakse, otsige, ja te leiате, koputage, ja teile avatakse, sest iga paluja saab ja iga otsija leiab ja igale koputajale avatakse!“ (Lk 11:9, 10).

Kolmes sünoptilises evangeeliumis räägib Luukas palju sagedamini kui Matteus ja Markus Jeesuse suhtest Püha Vaimuga. Kui Matteus viitab Vaimule 12 korral ja Markus teeb nii kuuel korral, siis Luuka evangeeliumis on seesuguseid viiteid 17 ja Apostlite tegude raamatus 57. Jeesuse eostumisest inimeseks (Lk 1:35) Tema ülemaailmse misjonikäsuni välja (Lk 24:44–49) näeb Luukas toimivat seost Jeesuse ja Püha Vaimu vahel. See seos on alus, et mõista meie Päästja tegevust. Samuti näitab Luukas palve tähtsust Jeesuse elus ja tegevuses. Jeesus, täiesti jumalik, võrdväärne Isa ja Vaimuga, jättis meile oma inimlikkuses eeskuju palvetamisest.

Juhul kui Jeesus nägi vajadust palvetada, kui palju rohkem vajame seda meie?

„Ilma lakkamatu palve ja usina valvamiseta varitseb oht muutuda üksikõikseks ja õigelt teelt kõrvale kalduda. Vaenlane püüab pidevalt tõkestada teed armuaujärje juurde, et me tõsise palve ja usu läbi ei saaks armu ega jõudu kiusatusele vastu seista.“ – Ellen G. White, *Tee Kristuse juurde*, lk 95.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 16. maiks.

Paganlusest usku tulnuna ja apostel Pauluse kaaslasena misjonitöös vaatles Luukas kristoloogilise terviku arengut ajaloos – Jeesuse lihasse-tulekust kuni Tema taevaminekuni ja koguduse levikut – jumaliku imena, mille tõi esile ja mida juhtis Püha Vaim. Jeesuse elus näeme tervet Kolmain-sust meie lunastamiseks tegutsemas (Lk 3:21, 22); ning pidevalt Pühale Vaimule viidates aitab Luukas seda mõtet rõhutada.

Mida räägivad järgmised salmid meile Püha Vaimu osast Kristuse sündi-mises inimesena? Lk 1:35, 41; 2:25–32.

Jeesuse elutöö algas mitme viitega Pühale Vaimule. Luuka sõnade ko-haselt kuulutas Ristija Johannes ette, et kuigi tema ristas veega, järgneb talle keegi, kes ristib Vaimuga (Lk 3:16). Jeesuse ristimisel kinnitasid nii Isa kui ka Püha Vaim Jeesuse lunastava missiooni ehtsust. Jumal Isa tea-tas ült, et Kristus on Tema armas Poeg, saadetud lunastama inimkonda, samas kui Püha Vaim laskus Tema peale alla tuvi kujul (Lk 3:21, 22). Sellest peale oli Jeesus „täis Püha Vaimu“ (Lk 4:1) ning valmis seisma rinnutsi vastasega kõrbes ja alustama oma tegevust (Lk 4:14).

Naatsaretis peetud jutluse avasõnades rakendas Jeesus Messiast kõne-levat Jesaja prohvetikuulutust enda kohta: „Issanda Vaim on minu peal“ (18. s). Vaim oli Tema alaline kaaslane, Tema toetav jõud ja püsiv lähedus Tema järelkäijate hulgas siis, kui Jeesus enam nende keskel olla ei saanud (Jh 16:5–7). Ja vähe sellest, Jeesus lubas, et Jumal annab Vaimu anni nei-le, kes seda paluvad (Lk 11:13). Vaim, kes sidus alati Kristust Tema Isaga ja lunastava missiooniga, on sama Vaim, kes teeb jüngrid nende usuteel tugevaks. Siit siis Vaimu ülioluline tähtsus kristlikus elus: tõepoolest on pilge Püha Vaimu vastu pattudest kaalukaim (Lk 12:10).

Millised on konkreetsed praktilised moodused, kuidas avada end Püha Vaimu juhtimisele? See tähendab, kuidas olla hoolikas, et meie valikud ei raskendaks mitte mingil kombel Tema hääle kuulmist?

Neist paljudest kordadest, mil räägitakse Jeesuse palvetamisest, on ainult Luukas mõne kirja pannud. Pööra tähelepanu järgmistele sündmustele, mis näitavad Jeesust Tema elu tähtsate hetkede puhul palves.

1. Jeesus palvetas oma ristimisel (Lk 3:21). „Tema ees avanes uus ja tähtis eluperiood. Nüüd astus Ta eluvõitlusesse avalikkuse ees.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 111. Ta ei sõandanud alustada oma avaliku teenistuse laiemat etappi – mis pidi viima Ta lõpuks Kolgata ristile – ilma palveta.

2. Jeesus palvetas enne, kui valis oma 12 jüngrit (Lk 6:12, 13). Mitte ükski juht ei vali oma järgijaid juhuslikult. Kuid Jeesus valis enamat kui lihtsalt järelkäijaid – Ta valis neid, kes mõistaksid ja samastaksid ennast täielikult Tema isiku ja tööga. „Nende ülesanne oli tähtsaim, mida inimestele anda saab. Ainult Kristuse töö oli sellest ülem.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 291.

3. Jeesus palvetas oma jüngrite pärast (Lk 9:18). Jüngeriksolek nõuab jäagitud pühendumist Jeesusele ja arusaamist sellest, kes Ta on. Selleks, et kaksteist teaksid, kes Ta on, „Jeesus palvetas üksildases paigas“, mille järel esitas Ta neile üliolulise küsimuse: „Kelle teie ütlete minu olevat?“ (Lk 9:20).

4. Jeesus palvetas enne kirkastamist muutmise mäel (Lk 9:28–36) ning sai enda jaoks teise taevase kinnituse, et Ta on Jumala „äravalitud Poeg“. Ei senised ega eesolevad katsumused saanud muuta väga isiklikku suhet Isa ja Poja vahel. Selle palve tulemusena hakkasid ka jüngrid nägema „tema suurst... oma silmaga“ (2Pt 1:16).

5. Jeesus palvetas Ketsemani aias (Lk 22:39–46). See on võib-olla tähtsaim palve lunastuse ajaloos. Näeme siin Päästjat, kes ühendab taeva ja maa ning paneb seda tehes paika kolm väga olulist põhimõtet: Jumala tahete ja eesmärgi esikohale seadmine; pühendumine selle esikoha täideviimisele isegi vere ja surmaga riskides; ning kindlameelsus võita iga kiusatus Jumala eesmärgi täitmise teel.

6. Jeesus palvetas, usaldades oma elu Jumala kätte (Lk 23:46). Oma viimaste sõnadega ristil „Isa, sinu kätte ma annan oma vaimu!“ näitab Jeesus meile palve lõpp-eesmärki. Sünni või surma korral, vaenlaste või sõprade ees, magama heites või ärgates peab palve hoidma meie pidevat ühendust Jumalaga.

Mida need näited sinu enda palve-elust räägivad?

Loe Lk 11:1–4. Kuidas aitavad need salmid meil mõista, mismoodi palve toimib?

„Isa“ on Kristuse lemmikviis Jumala kirjeldamiseks ning on sellisena neljas evangeeliumis kirjas vähemalt 170 korral. Pöördudes Jumala kui meie Isa poole, tunnistame, et Jumal on Isik, suuteline olema inimestega kõige lähedasemas suhtes. Kuid Ta on Isa *taevas*. Ta erineb meie maapealsetest isadest, sest Ta on kõikvõimas, kõiketeadev, kõikjalolev ja täiuslikult püha.

Väljend „Isa taevas“ meenutab meile alati, et Jumal on püha ja isikuline ning kristlus ei ole paljas filosoofiline idee ega panteistlik arusaam mingist kõikjal olevast jumalast.

„Pühitsetud olgu sinu nimi“ (Lk 11:2). Siin on järgmine meeldetuletus Jumala pühadusest ja pühitsetusest. Need, kes väidavad, et käivad Issanda järel, peavad pidama pühaks Tema nime sõna ja teoga. Väita, et järgid Teda ja teed ikka Tema vastu pattu, tähendab määrida Tema nime. Jeesuse sõnad Mt 7:21–23 aitavad meil paremini mõista, mida tähendab pühitseda Jumala nime.

„Sinu riik tulgu“ (Lk 11:2). Evangeeliumid osutavad Jumala riigile rohkem kui 100 korral: ligi 40 korral Luukas, ligi 50 korral Matteus, 16 korral Markus ja 3 korral Johannes. Jeesus tuli ilmutama ja rajama nii armuriiki praeguses tegelikkuses kui ka tulevikus töötatud auriiki. Esimesse riiki astumata ei saa sisse pääseda teise ning Päästja soov on, et Tema jüngrid kogeksid esimest selleks, et saada osa teisest.

„Sinu tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal!“ (Lk 11:2/Mt 6:10). Taevas tunnustab ja kuuletub Jumala tahtele. Jeesus võtab selle tõsiasja ja muudab lootuseks, et selline on tahe ka maa suhtes. „Maa peal“ ei väljenda mitte üldsõnalisust, vaid individuaalsust. Sündigu Jumala tahtmine maa peal, aga alaku see meiega, meist igaühega isiklikult.

Kas sa tunnend Issandat või lihtsalt tead Temast? Mismoodi saab sinu palve-elu lähendada sind Temale?

„Meie igapäevast leiba anna meile päevast päeva“ (Lk 11:3). See palumine algab sõnaga *anna*. Tulgu see sõna siis üle miljonäri või pidevas vajaduses oleva orvu huulte, see on palve, mis väljendab otsese sõltumise ja usalduse äratundmist. Me kõik sõltume Jumalast ning käskivas kõneviisis anumine „anna“ rõhutab tajumist, et Jumal on kõikide andide allikas. Tema on Looja. Temas me elame, liigume ja oleme. „Tema on meid teinud ja tema omad me oleme“ (Ps 100:3).

Jumal on Isa, kes annab meile kõike seda, mida vajame. Missuguse suure kinnituse leiad Lk 11. peatükist, salmidest 9–13 sellise töötuse valgel?

„Anna meile andeks meie patud“ (Lk 11:4). Palve meile andeks anda, „sest meiegi anname andeks“ (Lk 11:4), rõhutab tõsiasja, et siis, kui oleme Jumala andestuse oma südamesse tõeliselt vastu võtnud, oleme meelsasti valmis andeks andma ka kaasinimestele. Siit järeldeb loogiliselt, et juhul, kui meie ei anna andeks kaasinimestele, siis ei ole me tegelikult Jumala käest andekssaamist vastu võtnud (Mt 6:14). „Jumala käest andekssaamine ei ole puhtkohtulik tegu, millega Ta vabastab meid hukkamõistust. Tegemist on enamaga, kui lihtsalt patu andeks andmisega – tegemist on patust õigele teele pööramisega. Lunastava armastuse väljavoolamine muudab südame ümber.“ – Ellen G. White, *Mõtted Õndsakskiitmise mäelt*, lk 114. Seepärast on meil kui Kristuse jüngritel rõõm elada jumaliku armu saamise avarduvas ringis – ühelt poolt võtame vastu Jumala heatahtlikkuse ning samas ulatame Tema armastust ja andestust edasi kaasinimestele, kes võivad olla meile haigetki teinud.

„Ja ära lase meid sattuda kiusatusse, vaid päästa meid ära kurjast“ (Lk 11:4/Mt 6:13). Märkida tuleb kahte tööka. Esiteks, kiusatus ei ole patt. Kreekakeelne sõna „kiusatus“ kohta on *peirasmos*. Kreeka nimisõnad, mis lõpevad liitega *-asmos*, kirjeldavad tavaliselt protsessi, mitte saadust. Pühakiri ei vaata kiusatusele kui lõpetatud saadusele; see on meetod, protsess, mida kasutatakse teatud saaduseni jõudmiseks. Kuigi kiusatus ei ole patt, on järeleandmine kiusatusele patt. Teiseks, Jumal ei ole kiusatuse autor (Jk 1:13). Jumal võib lubada kiusatusel tulla, kuid Ta ei kiusa mitte kunagi selles mõttes, et peibutaks kedagi pattu. Niisiis on see palve äratundmine, et Jumal on lõplik jõuallikas kurjale vastu seismiseks.

Heida pilk Lk 11:1–4. Mõtle kõigile teemadele, millest siin juttu on. Mis-moodi koged, kuidas palvetades iga teema rikastub ja süveneb?

Vahetult pärast seda, kui Jeesus esitas oma jüngritele selle näidispalve, õpetas Ta neile vajadust järelejätmatult palvetada ning tegi seda tähendamissõna kaudu mehest, kes tuli keskööl sõbra ukse taha (Lk 11:5–13). Seejärel tuletas tööperioodi lõpule liginev Jeesus oma järelkäijatele meelde vajadust kahetseda pattu ja alanduda palveks (Lk 18:9–14). Mõlemad tähendamissõnad näitavad, et palve ei ole mingi usuline rutiin, vaid püsiv kõndimine, rääkimine ja elamine koos Isaga.

Loe Lk 11:5–8. Jeesus rääkis selle tähendamissõna, et julgustada viisadusele palvetamisel. Palvest ei peaks saama rutiin. Palve peaks olema hoopis sõpruse läte – jäägitu, püsiv ja pidev toetumine Jumalale. Palve on hinge hingamine: ilma selleta oleme vaimulikult surnud. Jeesus jutustab tähendamissõna naabrist, kes keeldub olemast heanaaberlik. Tema sõbra lakkamatu anumine leivapätsi pärast, et kesköist ootamatut olukorda lahendada, jääb vastuseta. Kuid lõpuks alistub ka selline naaber ning annab järele jätkuvatele koputustele keskööl. Kui palju enam vastab Jumal kellegi püsivatele palvetele? Selline püsivus ei ole Jumala meele muutmiseks, vaid meie usalduse tugevdamiseks.

Loe Lk 18:9–14. Millise olulise õppetunni palve kohta siit saame?

Variser ootas, et Jumal kiidaks ta heaks selle põhjal, mida ta oli teinud, tema õigusetegude põhjal. Tõlner jättis ennast Jumala armu hoolde ning anus omaksvõtmist Jumala armu põhjal. Selle aluseks, et Jumal meid vastu võtab, on ainult Tema arm, mitte see, kes või mis me oleme.

„Alandlikkus ja vähenõudlikkus on edu ja võidu eeldused. Aukroon ootab neid, kes kummarduvad risti jalamile.“ – Ellen G. White, *Prohvetid ja kuningad*, lk 590.

Inimesed, kes pole Issandat tundnud, kalduvad ennast võrdlema nendega, kes on eeldatavalt halvemad kui nemad, veenmaks ennast, et nad ei olegi nii halvad. Miks on see vaimulik pettus? Mida see loeb, kui kaasinimesed ka oleksid meist halvemad?

Edasiseks uurimiseks: „Inimlaps, kes pöördub abi, toetuse ja jõu saamiseks igapäevaselt innukas palves Jumala poole, saab üllad taotlused, selge arusaamise tõest ja kohustustest, kõrge eesmärgi tegutsemiseks ning pideva nälja ja janu õiguse järele. Alaliselt Jumalaga ühendust pidades oleme suutelised kaasinimestega suhtlemisel levitama neile valgust, rahu ja selgust, mis valitseb meie südames. Tugevus, mida saadakse palvetades Jumala poole, koos visa jõupingutusega harjutada meelt järelemõtlikuks ja hoolitsevaks, valmistab paluja ette igapäevaste kohustuste täitmiseks ning hoiab rahumeelt igas olukorras.“ – Ellen G. White, *Mõtted Õndsakskiitmise mäelt*, lk 85.

„Jumalat oma Isaks nimetades tunnistame tõsiasja, et kõik Tema lapsed on meie vennad. Me kõik oleme osa inimkonna suurest kangast, oleme kõik ühe pere liikmed. Oma palvetesse peame haarama nii kaasinimesed kui iseenda. Mitte keegi ei palveta õigesti juhul, kui ta ootab õnnistust ainult endale.“ – Samas, lk 105.

Küsimused aruteluks:

1. Luukas ei liida Jeesust ja Püha Vaimu mitte ainult evangeeliumis. Kui loed Apostlite tegude raamatut, Luuka kirjutatud kristliku koguduse ajaloo teist köidet, taipad, et midagi kristlikus kogukonnas, selle missioonis ja töötegijate elus ei toimunud ilma Püha Vaimu vastupandamatu hoota. Loomulikult paneb ainult Luukas kirja Jeesuse ülestõusmisejärgse juhise jüngritele: püsige Jeruusalemmas „kuni teid rüütatakse väega kõrgelt“ (Lk 24:49) enne, kui nad võivad minna maailma nurkadesse sõnumiga ristilöödud ja ülestõusnud Päästjast. Luukas alustab Apostlite tegude raamatut Jeesuse sõnadega, mis kordavad töötust Pühast Vaimust (Ap 1:7, 8) ja selle töötuse täitumisest nelipühal (Ap 2. ptk). Mida räägib see kõik meile Püha Vaimu kesksest osast koguduse elus?

2. Mismoodi on palvetamine juba ise tunnistamine, et sõltume Jumalast ja vajame Teda? Loe Lk 18:9. Millist sügavat vaimulikku probleemi käsitleb Jeesus sellele järgnevas tähendamissõnas?

Plakati-mees

Ükskõik, kuhu Song Sungsub läheb, tulevad inimesed ta kannul – mõnikord rassistel, mõnikord jalgsi – ja see on tema meelest hea, sest tal on sõnum jagada. „Mõte sai alguse sellest, kui ma jagasin kirjandust ükselt-uksele,“ selgitab Sungsub. „Võime kirjandust jagada, aga mõni inimene viskab selle lihtsalt minema.“

Ühel päeval tuli Sungsub välja mõttega: „Tahan, et inimesed näeksid tõde, niisiis kavatsesin paista nende jaoks silma, et nad võiksid näha otse kolme-ingli-kuulutuse teravikku – hingamispäeva.“

Sungsub võttis ühendust kohaliku reklaamifirmaga ja kavandas kliendisõbraliku seljas kantava reklaamplakati, mis teatab suurte kollaste tähtedega sinisel taustal, et „hingamispäev = laupäev = seitsmes päev“. Plakatil on selle peasõnumi kõrval veel üksikasju.

Sungsub kannab oma selja-plakatit siis, kui sõidab jalgrattaga igal päeval tööle ja töölt koju. Sageli võtab ta selle kaasa jalutuskäigule parki ja teda on rõõmsalt üllatanud inimeste reaktsioon.

„Kui inimesed plakati näevad, tunnevad nad huvi ja loevad seda kõva häälega. Alati on inimesi, kes selle ümber kogunevad ning siis räägime plakatil olevate sõnade üle.“

Hingamispäev on tähtis sõnum, proovilepanev tõde. On palju mooduseid, kuidas seda sõnumit levitada, aga minu tegutsemisviis on selline,“ ütleb Sungsub.

Mõeldes oma ainulaadsele evangeliseerimismeetodile, mölgub Sungsubil meeles kaks piibellikku eeskju: 1) Joonas, kes saadeti suurde linna kuulutama vajadust meelt parandada ja 2) Iisraeli lapsed, kes olid vaiksed tunnistajad siis, kui nad käisid ümber Jeeriko linna.

„Mõte on selles,“ ütleb ta, „et nii saan ma kuulutada hingamispäeva-tõde mõjusamalt ja veenvamalt.“

Siis, kui Sungsub esimest korda hingamispäeva plakati kandma hakkas, muretses ta selle pärast, et inimesed tema suhtes negatiivselt ei meelestuks ega teda hukka ei mõistaks. Tal oli aga hea meel teada saada, et paljusid huvitas see sõnum.

„Ühel päeval läksin koos plakatiga jalakäijate tunnelisse ja üks inimene tuli mu kannul. Lõpuks ütles ta: „Ma tean, et see on tõsi. Kas on olemas kogudust, kes peab hingamispäeva?“

Ühel teisel korral jalutas Sungsub plakatiga hingamispäeva pärastlõuna läbi pargil, kui tema juurde astus kaks abielupaari. „Ohoo, te peate olema seitsmenda päeva adventistide kogudusest,“ ütlesid nad talle. „Me ei ole kaua aega enam kirikus käinud. Kus siin kirik on? Otsime just seda!“

Lisaks täiskasvanutele on lapsed alati õnnelikud ja põnevil, et näha „plakatiga meest“, ja sageli lähevad nad temaga kaasa nii kaugele, kui vanemad lubavad.

„Mõnikord küsivad inimesed minult, kuidas ma seda üle elan, et plakatiga ringi käin,“ tähendab Sungsub. „Mu süda ei ole kuigi julge ja mul tuleb käituda väga hästi, sest ma kannan sellist tähtsat sõnumit. Ning mu meel peab olema rahulik, nii ma siis palvetan ja palvetan – siis tunnen rahu ja Püha Vaimu jõuga täitumist. Ma leian, et see kogemus on väga iseloomu muutev ja ülesehitav.“

Mõte läheb edasi. Sungsubi koguduse vanem küsis hiljuti endale ühte eksemplari sellest plakati.

„Tunnen ennast väga õnnelikuna,“ ütleb Sungsub. „Ma otsin kadunud lammast. Minu strateegia on selline: ainult üks pilk ja see salvestub igaveseks nende mälu. Ja alati, kui inimesed küsivad, jagan neile kirjandust. See on nagu juhtprojekt – kes teab, missugused saavad olema tagajärjed?“

Jeesuse kutsumus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 15:4–7, 11–32; Lk 16:19–31; 18:35–43; 19:1–10.

Meelespeetav tekst: „Sest Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut“ (Lk 19:10).

Kui meil tuleks kirjutada Jeesuse missioonist üks lause, siis ei saaks midagi paremini öelda, kui korrata Tema enda sõnu: „Otsima ja päästma kadunut.“

Mis oli kadunud? Inimkond ise oligi; inimkond oli võõrdunud Jumalast, allutatud surmale ning täidetud hirmu, pettumuse ja meeleheitega. Juhul, kui meie heaks poleks midagi tehtud, läheksime kõik kaotsi.

Tänu Jeesusele on meil aga tõsine põhjus olla lootusrikas.

„Patustamisega võõrutas inimene enda Jumalast, maa lahutati taevast. Üle lahutava kuristiku polnud mingit ühendust. Kristuse kaudu on aga maa uuesti ühendatud taevaga. Oma teenete läbi sai Kristus sillaks üle patu tekitatud kuristiku... Kristus ühendab langenud nõrga ja abitu inimese piiritu jõuallikaga.“ – Ellen G. White, *Tee Kristuse juurde*, lk 20.

Moosese esimesest raamatust Ilmutuseraamatuni on Piibel jutustus Jumalast, kes otsib kadumaläinud inimkonda. Luukas illustreerib seda tõde kolme tähtsa tähendamissõnaga: kadunud lammas (Lk 15:4–7), kadunud raha (s-d 8–10) ja kadunud poeg (s-d 11–32).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 23. maiks.

Kadunud lammast ja kadunud raha

Loe Lk 15:4–7. Mida räägitakse siin meile Jumala armastusest? Miks on väga oluline mõista, et see oli karjane, kes läks otsima kadunud lammast?

Maailmas, mis võib näida meie vastu hoolimatu ja ükskõikne, avab see tähendamissõna jahmatamapaneva tõe: Jumal armastab meid niivõrd, et Ta ise tuleb meile järele, toomaks meid tagasi Tema juurde. Räägime sageli nii, et inimene otsib Jumalat; tegelikult otsib Jumal meid.

„Inimene, kes on andnud end Kristusele, on Tema silmis väärtuslikum kui kogu maailm. Kristus oleks talunud Kolgata piinu ka siis, kui ainult üks inimene oleks võtnud Ta vastu. Ta ei jäta iialgi inimest, kelle eest Ta on surunud. Kui Tema järelkäijad ei jäta Teda, siis hoiab Ta neid kindlalt.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 483.

Loe Lk 15:8, 9. See tähendamissõna leidub ainult Luuka evangeeliumis. Kadunud raha võis kanda kahte tähendust. Esiteks, Jeesuse ajal oli Juuda tulvil vaeseid inimesi ning enamikus peredes oli üks münt (drahm) päevapalgastki suurem, just nii palju, et hoida peret nälgimast. Teiseks, abielus olemise tähisena kandsid mõned naised kümnest mündist tehtud peaehist – see oli suur rahasumma, mida hoiti vaestes perekondades pikka aega tal-
lel.

Mõlemal juhul oli kaotus tõsine asi. Nii et see naine süütas lambi päris murtud südame ja sügava kurbusega (tõenäoliselt ei olnud majal aknaid või oli ainult väike aknake), võttis luua ja otsis läbi kogu maja, kuni ta mündi üles leidis. Tema südant täitis ülevoolav rõõm ja see tulvas välja kõigi tema sõpradeni.

„Münt, mis vedeleb tolmu ja prügi keskel, on ikkagi hõbedast. Selle omanik otsib seda, sest see on väärtuslik. Samamoodi on iga hing Jumala silmis kallihinnaline, ükskõik kui mandunud see ka patu tõttu oleks. Nagu mündil on valitseva võimu kujutis ja pealdis, kandis ka inimene loomisel Jumala kuju ja pealdis ning kuigi praeguseks on need patu mõju tõttu moondunud ja tuhmunud, on igale hingele jäänud sellest kirjast märgid.“ – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 194.

Väga suur osa moodsast teadusest ja filosoofiast räägib meile, et me pole muud kui juhuse looming mõttetud universumis, mis ei hooli põrmugi meie saatusest ega meist. Missugust täiesti teistsugust maailmavaadet esin-
davad need kaks tähendamissõna?

Ainult Luukas on kirja pannud maailma kauneimaks lühilooks peetud ja armastuse andestava olemuse pärast sageli räägitud tähendamissõna kadunud pojast (Lk 15:11–32). Kuid seda lugu võiks kutsuda ka tähendamissõnaks armastavast isast ja kahest kadunud pojast. Üks poeg valis seadusest vaba elu kaugel maal, kui tal oli isa armastusest kõrini. Teine poeg valis koju jäämise, kuid ei tundnud täielikult isa armastust ega venna tähtsust. Selle tähendamissõna võib jagada seitsmeks osaks, millest neli räägivad kadunust, kaks isast ja üks vanemast vennast.

1. „Anna mulle kätte“ (Lk 15:12). Noorema poja otsus nõuda isalt kätte tema osa omandusest ei olnud äkiline, impulsiivne pealekäimine. Patt tuleneb sageli valesti koostatud tähtsuse järjekorra pikaajsest väljahaudumisest. Noorem poeg pidi olema sõpradelt kuulnud kaugete maade särast ja võlust. Elu kodus oli liiga ohjes. Kodus oli armastus, kuid armastus pani paika piirid; kaugel maa pakkus talle piiranguteta elu. Isa oli liiga kaitsev, tema armastus liiga omaksuvõttev. Poeg tahtis vabadust ja selles takistamatu vabaduse otsingus oli vastuhakuseeme.

2. „Miks minuga?“ (Lk 15:13–16). See poeg pakkis sisse kõik, mis tal oli, ning suundus „kaugele maale“. Kauge maa on isakodust kaugel asuv koht. Armastava hoolitsuse silmad, seaduse kaitsev tara, alati olemas olev kaisutus on kaugel maa jaoks võõrad. Tegemist on „ohjeldamatult elamise“ (Lk 15:13) kaugel maaga. Kreekakeelne nimisõna „ohjeldamatu“ (*asotos*) esineb Uues Testamendis veel kolmel korral: joobumuse (Ef 5:18), ulaelu (Tt 1:6) ja ohjeldamatu nautlemise kohta, mis sisaldab elamist „kõlvatuses, himudes, purjutamises, prassimistes, joomingutes ja sündsusetutes ebajumalateenistustes“ (1Pt 4:3, 4). Sellise jumalakartmatu elu elamine raiskas ära ta tervise ja vara ning varsti oli ta rahata, sõpradeta ja toiduta. Tema särav elu lõppes rentslis. Tõsisest näljast aetuna andis ta nõusoleku olla seakarjus; see oli juudi jaoks jube saatus.

3. „Pea mind“ (Lk 15:17–19). Ehkki kaduma läinud, on ta ometi poeg, valikuvõimega pöörduda tagasi. Niisiis, poeg „jäi mõttesse“ ja meenutas kohta nimega kodu, isikut nimega isa ja sugulussidet, mille nimeks on armastus. Ta sammus kodu poole, kõne valmis mõeldud, et paluda isa: „Pea mind.“ See tähendab, tee minuga, mida sa tahad, aga luba mul olla sinu jälgivate silmade all, sinu armastuse hoole all. Paremat kodu kui Isa süda pole olemas.

Maailm võib paista väga meelitavana. Millised konkreetised asjad maailmast on sinu jaoks kiusatuseks, mille kohta leiad end mõtlemast: „Oh, see ei olegi nii halb“, kuid sügaval sisimas tead, et on küll?

Tähendamissõna kadunud pojast: 2. osa

4. Kojutulek (Lk 15:17–20) oli meelearanduse teekond. Teekond algas siis, „kui ta mõttesse jäi“. Äratundmine, kus ta oli, võrreldes sellega, mis tema isakodus oli, pani ta „tõusma“ ja „minema“ isa juurde. Kadunud poeg pöördub koju tagasi neljast osast koosneva kõnega, mis sõnastab meelearanduse tõelise mõtte.

Esimene on *äratundmine*, et isa on „minu isa“ (18. s). Kadunud poeg vajab nüüd isa armastusele ja andeksandmisele toetumist ning selle usaldamist; samamoodi nagu meie peame õppima usaldama oma Taevase Isa armastust ja andeksandmist.

Teine on *ülestunnistus*: see, mida kadunud poeg tegi, ei ole lihtsalt otsustusviga, vaid patt Jumala ja oma isa vastu (18. s).

Kolmas on *patukahetsus*: „Ma ei ole enam väärt“ (19. s). Tajumine, et ollakse vääritu Jumala väärtolemise kõrval, on elutähtis, et leiaks aset õige patukahetsus.

Neljas on *anumine*: „Pea mind“ (19.s). Meelearanduse lõppsihiks on allumine ükskõik millele, mida Jumal tahab. Poeg on jõudnud koju.

5. Ootav isa (Lk 15:20, 21). Ootus ja öine valvamine, kurbus ja lootus algasid sellest hetkest, kui kadunud poeg kodust välja astus. Ootus lõppes siis, kui isa nägi teda, „kui ta alles kaugel oli“ ja „tal hakkas hale ning ta jooksis ja langes poja kaela ja andis talle suud“ (20. s). Ükski teine kujund pole Jumala iseloomu suhtes tabavam kui ootav isa.

6. Rõõmustav perekond (Lk 15:22–25). Isa kaisutas poega, kattis ta uue kuuega, pani ta sõrme sõrmuse ja jalga kingad ning andis käsu korraldada pidusöök. Perekond pidutses. Kui kodust lahkumine oli surm, siis naasmine oli ülestõusmine ja vääris rõõmupidu. Poeg oli tõepoolest kaduma läinud, aga ikkagi poeg, ning taevast rõõmustab iga kahetseva poja üle (7. s).

7. Vanem poeg (Lk 15:25–32). Noorem poeg läks kaduma siis, kui ta koduuksest välja astus, et kaugele maale minna; vanem poeg läks kaduma sellepärast, et ehkki ta oli füüsiliselt kodus, oli tema süda kaugel maal. Selline süda vihastab (28. s), kurdab, on eneseõige (29. s) ja keeldub venda tunnustamast. See tunnustab venna ainult „sinu pojaks“, iseloomutuks raharaiskajaks (30. s). Vanema poja suhtumine isasse on samasugune nagu variseride oma, kes süüdistasid Jeesust: „Tema võtab vastu patuseid“ (2. s). Isa sõnad oma vanemale pojale kajastavad taeva suhtumist kõikidesse meeltparandanud patustesse: „Nüüd aga oli tarvis pidutseda ja rõõmutse-da, sest see su vend oli surnud ja on jälle saanud elavaks, ning oli kadunud ja on leitud“ (32. s).

Pane ennast vanema venna olukorda. Ükskõik, kui vale see mõtlemine ka on, miks on nii „arusaadav“, et ta ennast niimoodi tundis? Kuidas toob

see lugu esile tõsiasja, et evangeelium ületab „arusaadava“?

Kolmapäev, 20. mai

Kaotatud võimalused

Kuigi Jeesus tuli otsima ja päästma patus kaduma läinud inimesi, ei sunni Ta mitte kedagi vastu võtma päästet, mida Ta pakub. Pääste on vaba ja kättesaadav kõikidele, kuid inimene peab usus selle vaba pakkumise omaks võtma ning sellega kaasneb elu muutumine Jumala tahte kohaseks. Ainus aeg, mil seda kogeda saame, on aeg, millal elame maa peal; mingit teist võimalust pole olemas.

Loe Lk 16:19–31. Mis on selle tähendamissõna põhisõnum?

Selle tähendamissõna on kirja pannud ainult Luukas ja see õpetab kahete suurt tõde pääste kohta: „täna“ tähtsust päästeprotsessis ja võimaluse puudumist saada pärast surma päästetud.

Täna on päästepäev. See tähendamissõna ei õpeta, et rikkus on justkui olemuslikult kuri ja vaesus justkui paratamatult hea. See tähendamissõna õpetab, et võimalust saada päästetud ja elada päästetuna ei saa siin maal elades mööda lasta. Ole sa rikas või vaene, haritud või harimata, mõjukas või jõuetu – meil ei ole teist võimalust. Kõiki päästetakse ja mõistetakse hukka nende tänase, praeguse suhtumise põhjal Jeesusesse. „Ennäe, nüüd on ülisoodus aeg! Ennäe, nüüd on päästepäev“ (2Kr 6:2).

See tähendamissõna õpetab ka, et igavesel palgal ei ole midagi pistmist materiaalse omandusega. Rikkal mehel oli „kombeks rõivastuda purpurisse ja peenlinasesse“ ning „pidutseda päevast päeva rõõmsasti“ (Lk 16:19), kuid ta laskis mööda olulisima elus: Jumala. Kui Jumalat ei tunnista, siis ei märgata ka kaasinimesi. Rikka mehe patuks ei olnud tema rikkus, vaid ebaõnnestumine tunnista, et Jumala perekond on laiem, kui tema oli valmis omaks võtma.

Pärast surma ei ole mingit teist võimalust päästetud saada. Teine vääramatu tõde, mida Jeesus siinkohal õpetab, on tõsiasi, et surma järel ei tule teist võimalust päästetud saada. „Ja otsekui inimestele on seatud üks kord surra, pärast seda on aga kohus“ (Hb 9:27). Selle tähendamissõna üheks mõttepunktiks on näidata inimestele, et meile on antud piisavalt tõendeid teadliku valiku tegemiseks Jumala poolt või vastu praegu, selles elus. Iga teoloogia, mis õpetab mingisugust „teist võimalust“ pärast surma, on suur pettus.

Me armastame rääkida sellest, kui väga Jumal meid armastab, ning kõigest sellest, mida Ta teinud on ja teeb, et meid päästa. Mida peaks see tähen-

damissõna meile aga õpetama ohust võtta Jumala armastust ja päästepakkumist kui midagi endastmõistetavat?

Neljapäev, 21. mai

Olin pime, aga nüüd ma näen

Jeesuse avaldus, et Tema missioon on otsida ja päästa kadunud, on kin- nitus inimese kui terviku heaks töötamisest. Ta tuli tegema mehi ja naisi terviklikuks, muutma neid kehaliselt, vaimselt, vaimulikult ja sotsiaalselt. Luukas edastab kaks juhtumit, mis näitavad, kuidas Jeesus taastas murtud inimeste terviklikkuse. Üks inimene oli füüsiliselt pime, teine vaimulikult pime; mõlemad olid põlatud – üks oli kerjus ja teine maksukoguja. Kuid mõlemad mehed olid Kristuse päästva tegevuse kandidaadid ning kumbki ei jäänud Tema südamest välja.

Loe Lk 18:35–43. Mida õpetab see meile täieliku sõltumise kohta Ju- malast? Kes meist poleks ühel või teisel hetkel kisendanud: „Halasta minu peale!“?

Markus ütleb selle mehe nimeks Bartimeus (Mk 10:46). Ta oli kerjus Jeeriko lähistelt. Füüsiliselt hädas, sotsiaalselt tähtsusetu, vaesunud – ja äkitselt leiab ta ennast taevase ime ulatusest: „Jeesus Naatsaretlane läheb mööda“ (Lk 18:37) ning tema usk tõuseb nii kõrgele, et hüüda: „Taaveti Poeg, halasta minu peale!“ (39. s). Usk ei vaja silmi või kõrvu ega jalgu või käsi, vaid üksnes südant, mis astub ühendusse maailma Loojaga.

Loe Lk 19:1–10. Kes oli „pime“ mees selles loos?

Ainult Luukas paneb kirja loo Sakkeusest, viimase loo paljudest, mis räägivad Jeesuse suhtlemisest põlatutega. Kristuse kutsumus otsida ja päästa kadunud ilmnes suurepäraselt Sakkeusega sõbrustamises. Sakkeus oli Jeeriko tolliametnike pealik, peapatune selle linna variseride meelest, kuid Päästja otsis üles ja päästis peapatuse. Kummalisi kohti ja meeto- deid kasutas Jeesus selleks, et oma tööd teostada! Viigipuu, uudishimu- lik mees, kes püüdis Jeesust näha saada, ning armastav Issand, kes käskis mehel puu otsast alla tulla, sest Temal oli omalt poolt pakkumine koos lõunastada. Tähtsaim aga, Jeesus tahtis rääkida vabastamisest: „Täna on sellele kojale tulnud pääste“ (Lk 19:9), kuid mitte enne, kui Sakkeus asjad korda ajas (8. s).

Kerge on näha teiste inimeste vigu ja möödalaskmisi, eks ole? Sageli ole-

me aga pimedad enda omade suhtes. Millised valdkonnad su elus on sellised, kus sul on vaja tõsta pilk, teha ülestunnistus ja saada võit selles, mida oled juba väga pikalt kõrvale lükanud?

Reede, 22. mai

☀21:54

Edasiseks uurimiseks: „Kadunud lambaga ei kujuta Kristus üksnes patust üksikisikut, vaid kogu maailma, mis on usust taganenud ja patuga laostatud.“ – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 190.

Ühe inimese väärtusest: „Kes suudab arvestada hinge hinda? Kui sa tahad seda teada, mine Ketsemani aeda ja vaata, kuidas Jeesus higistas ahastusetunnil verepisaraid. Vaata ristile tõstetud Päästjat... Risti jalamil, meenutades, et Kristus oleks andnud oma elu ka üheainsa patuse eest, võid sa ehk aimata hinge väärtust.“ – Samas, lk 196.

Küsimused aruteluks:

1. Samal ajal kui kui kõik religioonid kujutavad inimest otsimas Jumalat, esitab kristlus Jumalat otsijana: Adam, kus sa oled (1Ms 3:9)? Kain, kus on su vend (1Ms 4:9)? Eelija, mis sa siin teed (1Kn 19:9)? Sakkeus, tule maha (Lk 19:5). Missugune on sinu enda kogemus, kuidas Jumal on sind otsinud?

2. Vaata veel kord teisipäevase osa viimast küsimust. Millise hukatusliku vea tegi vanem poeg? Millised vaimulikud puudused avaldusid tema hoiakus? Miks on sama hoiak kergem tulema kui me arvatagi oskame? Vaata ka Mt 20:1–16.

3. Rikka mehe ja Laatsaruse loos ütles Jeesus, et ka siis, kui keegi surnuist tõuseks üles hoiatama, oleks neid, kes ei usuks. Mismoodi kuulutas see tähendamissõna ette nii mõnegi inimese reaktsiooni Jeesuse ülestõusmisele, mille puhul mõni ikka ei uskunud, hoolimata Tema ülestõusmise võimsatest tõenditest?

4. Üks mõjuvaim külg Jeesuse päästvas tegevuses on võrdväarsus, millega Ta kohtleb kõiki inimesi, nagu näiteks pimedat kerjust ja Sakkeust või Nikodeemost ja Samaaria naist. Rist näitab jõulisemalt kui miski muu kõikide inimeste võrdväarsust Jumala ees. Kuidas peaks see väga oluline tõde aitama meil kohelda kaasinimesi, ka neid, kelle suhtes – kas poliitilistel, kultuurilistel, etnilistel või mistahes muudel põhjustel – tundsi me seni halbu tundeid? Miks on selline suhtumine Jeesuse omale nii vastupidine?

5. Võrdle kadunud poja lugu rikka mehe ja Laatsaruse looga. Kuidas need kaks lugu teineteist tasakaalustavad?

Homne annetus: **Kohalik kogudus**

Toit hingele

Kui alustasin pastoritööd Souli suurimas seitsmenda päeva adventistide koguduses, mida ümbritsesid ärihooned, oli väga raske naabruskonna inimestega kohtuda. Kui mõtlesin, kuidas lähikonnas töötavate inimestega kontakti luua, jõudsin järeldusele, et väga praktiline viis oleks toidukohta pidada, sest suurem jagu inimesi tahab lõunat süüa. Mõtlesin, et kui pakume väga värsket toitu, head toitu, nagu peres, siis see meeldiks inimestele.

Kui ma rääkisin kogudusele esimest korda mõttest alustada taimetoidu sööklaga, oli enamik liikmeist vastu, sest nad olid mitmel korral juba püüdnud sellist sööklat pidada, kuid see polnud õnnestunud. Kinnitasin neile, et ma ei kasuta selleks koguduse raha ja et Ellen White on mitu korda öelnud, et kui me sellise söökla kesklinna rajame, siis on sellel edu. Lõpuks koguduseliikmed nõustusid.

Ametlikult ei olnud kogudusel luba sööklat omada, sest kogudus on mittetulundusühing, niisiis otsustasin organiseerida terviseühingu ja kutsuda ümbruskonna kontorites töötavaid inimesi terviseühingu liikmeks, et nad saaksid süüa head värsket taimetoitu meie sööklas. Järgmise kolme kuu jooksul külastasin ümberkaudsetes hoonetes üht kontorit teise järel ning kutsusin iga sealset inimest meie terviseühingu liikmeks astuma. Selgitasin, et hakkame pakkuma värsket taimetoitu ja selle ühingu liikmena saavad nad seda maitavat taimetoitu süüa iga päev, esmaspäevast reedeni. Liikmeksoleku tasu võrdus 100 dollariga kuus. Huvi oli suur ja palju inimesi pani enast kirja.

Lisaks isiklikult kontorites käimisele jagasid koguduseliikmed ja mina umbes 500–600 tasuta toidu piletit ümberkaudsetes ettevõtetes. Igale osavõtjale oli ühel kindlal päeval määratud tasuta toidukord meie vast-avatavas taimetoidu sööklas. Mõtlesime, et kohale tuleb ehk 300–400 inimest, kuid olime rõõmsalt üllatunud, kui saabus umbes 500 külastajat.

Kui nad oma tasuta einet nautisid, andsin teada, et kui nad astuvad terviseühingu liikmeks, saavad nad sedasorti toitu süüa iga päev. Paljud ühinesid.

Sellist sööklat töös hoida pole kerge. Tähtis on, et oleks hea ruum. Koguduse pastoriil peaks olema hea side kogukonnaga. Kuid isegi kui sellise sööklat pidamine on keeruline, on see siiski tõhus.

Õppisime sedagi, et toidu maitse on *väga* tähtis! Kui maitse pole kuigi hea, siis külastajad enam ei tule. Mõni aasta pärast algust kaotasime oma koka ja tema asendaja ei olnud nii võimekas. Kui toidu kvaliteet langes, siis langes ka külastajate arv. Kui me koka välja vahetasime, paranes toidu kvaliteet ja terviseühingu liikmete arv tõusis jälle.

Leidsime, et kogudusele oli mitmeti kasuks taimetoidu sööklat pidada. Näiteks usub suurem jagu teisi uskkondi Koreas, et seitsmenda päeva adventistide kogudus on ketserlus – soovimatu sekt –, ja sellise häälestuse tõttu tõrkus enamik neist sööklat külastamast.

Sedamööda aga, kuidas meie taimetoidu söökla tuntuks sai, otsustasid ka teiste kristlike kirikute pastoriid, mungad ja preestrid tulla. Pärast meiega tutvumist ei ole neil inimestel meie koguduse suhtes enam eelarvamust, selle asemel on hoopis tänulikkus. Mitu meie külastajat on ühiskonnas kõrgel kohal olevad inimesed ja neile meeldib siin lõunat süüa.

Jumala armust on meie taimetoidu söökla Souli suurimas koguduses tegutsenud edukalt nüüd juba rohkem kui 12 aastat. See on üks Lõuna-Korea 117 mõjukeskusest.

Meister-õpetaja Jeesus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 8:22–25; 4:31–37; 6:20–49; 8:19–21; 10:25–37; 5Ms 6:5.

Meelespeetav tekst: „Ja nad olid vapustatud tema õpetusest, sest tema sõnal oli meelevald“ (Lk 4:32).

„Siis, kui Kristus tuli siia maailma, paistis inimkond langevat kiiresti oma madalaima punktini. Ühiskonna põhialuseid õõnestati. Elu oli muutunud võltsiks ja kunstlikuks... Väljamõeldistest ja valedest tülgestatuina püüdsid inimesed mõtteid hajutada ning pöördusid uskmatus ja materialismi poole. Jättes oma mõttemaailmast välja igaviku, elasid nad ainult olevikule.

Kui nad loobusid vääriliselt hindamast jumalikku, lakkasid nad hindamast ka inimlikku. Tõde, ausus, vagadus, usaldus ja kaastunne lahkusid maa pealt. Halastamatu saamahimu ja kütkestav auahnus tekitasid üleüldise usaldamatuse. Mõtted vastutusest, tugevama kohustusest nõrga ees, inimväärikusest ja inimõigustest heideti kõrvale, justkui oleksid need unisused või muinasjutt. Lihtinimesi peeti tööloomadeks või töövahendeiks ja astmelauaks ambitsioonide täitmisel. Jõukust ja võimu, jõudeolekut ja eneserahuldamist peeti kõrgeimaks hüveks. Seda ajastut iseloomustas kehaline mandumine ja vaimne nürimeelsus.“ – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 74, 75.

Sellisel taustal mõistame paremini, miks Jeesus õpetas seda, mida Ta õpetas.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 30. maiks.

Arsti ja õpetlasena oli Luukas kursis meelevalla osaga. Ta oli tuttav kreeka filosoofia mõjudega õpetatuse ja kasvatuse alal. Ta teadis rooma seaduse autoriteeti tsiviilüksimustes ja valitsuse töös. Pauluse reisikaaslasena tundis ta vaimulikku meelevalla, millega apostel korraldas kogudusi, mida ta asutas. Niisiis mõistis Luukas, et autoriteet on isiku seisukoha, ühiskondliku korralduse, riigi toimimise ning õpetaja-järgijate suhte olemuses. Olles iga päev puutunud kokku igasuguse autoriteediga igasugusel mõjutasandil, jagas Luukas oma lugejatega arusaamist, et Jeesuses ja Tema meelevallas oli midagi võrreldamatut. Sündinud puusepa kodus, kasvanud üles ja elanud 30 aastat Galilea väikelinnas Naatsaretis, ilmalikus mõõtkavas mitte millegi suure poolest tuntud, vastandus Jeesus oma õpetuse ja tegevusega kõigile – Rooma võimukandjatele, juudi õpetlastele, rabidele, tavainimestele, ilmalikule ja usulisele võimule. Tema kaaslinlased „imestasid, et tema suust tulid sellised armusõnad“ (Lk 4:22). Kord andis ta lootuse tagasi Naini lesele, kui äratas surnust ellu naise poja (Lk 7:11–17). Kogu linna valdas kartus ja hüüatati: „Jumal on tulnud hoolitsema oma rahva eest“ (16. s). Erutus Jeesuse meelevalla pärast elu ja surma üle kandus peale Naini ka „Juudamaale ja kõikjale ümbruskonda“ (s-d 16, 17).

Loe Lk 8:22–25; 4:31–37; 5:24–26; 7:49; 12:8. Mida paotavad need kirjakohtad paotavad meelevalla kohta, mis Jeesusel oli?

Luukas võttis aega, et panna nii sõbrale Teofilosele kui ka tulevastele põlvedele kirja tõdemus, et kogu Jeesuse tööperioodi iseloomustas Tema meelevalla ainulaadsus. Lihakssaanud Jumalana oli Tal tõepoolest meelevad, mida kellelgi teisel polnud.

Palju inimesi tegutseb Jumala nimel, mis peaks ju andma nende tegevusele suurema autoriteedi. Kuidas olla kindel, et siis, kui ütleme: „Jumal pani mind seda tegema“, Ta ikka tõesti tegi seda? Arutlege vastuse üle hingamispäeval klassis.

Mäejutluse (Mt 5. – 7. ptk) kohta öeldakse kirjanduses sageli ülistavalt, et see on „kristluse tuum“. Luukas esitab löike sellest jutlusest Lk 6:20–49 ja mujal. Kuna Luukas asetab selle jutluse jüngrite „ametlikult“ valimise (Lk 6:13) järele, on mõned õpetlased nimetanud seda „kaheteistkümne ametisse õnnistamise korralduseks“.

Lk 6:20–49 esitatuna algab jutlus nelja õnnistamise ja nelja hädakuulutusega ning toob esile kristliku elutee muud olulised jooned.

Uuri lõiku Lk 6:20–49 ning küsi endalt, kui tihedalt võtab sinu elu omaks siin väljendatud põhimõtted.

1. Kristlase õndsus (Lk 6:20–22). Kuidas saavad vaesus, nälg, nutmine ja vihaaluseks olemine tuua õnne?

2. Kristlase põhjus rõõmustada keset hülgamist (Lk 6:22, 23).

3. Hädakuulutused, mille suhtes valvel olla (Lk 6:24–26). Vaatle kõiki nelja hädakuulutust. Miks peaks kristlane olema nende suhtes valvel?

4. Kristlase sund (Lk 6:27–31). Mitte ühegi Jeesuse korralduse üle pole rohkem arutletud ja mitte ühtegi pole peetud raskemaks kui armastuse kuldset reeglit. Kristlik eetika on põhjani positiivne, mitte negatiivne. See ei koosne keeldudest, vaid sellest, mida teha. Selle asemel, et öelda „ära vihka“ oma vaenlast, palub see tungivalt: „Armasta oma vaenlast“. Samaga vastamise seaduse („hammas hamba vastu“) asemel nõuab kuldne reegel puhta headuse eetikat („pööra ka teine põsk“). Mahatma Gandhi arendas kuldsest reeglist välja terve poliitilise filosoofia, kuidas seista kurjale vastu heaga, ja kasutas lõpuks seda põhimõtet, et vabastada India Briti kolonialismi alt. Martin Luther King jr aga rakendas kuldse reegli eetikat Ameerika Ühendriikides, et kaotada inimrühmade eraldatus üksteisest rassilise erinevuse põhjal. Seal, kus valitseb armastus, tõuseb troonile õndsus.

5. Kristlase tee (Lk 6:37–42). Märkad, et Kristus rõhutab andeksandmist, vabatahtlikku andmist, eeskujulikku elu ja sallivust.

6. Kristlase viljakandmine (Lk 6:43–45).

7. Kristlik ehitaja (Lk 6:48, 49).

Suured õpetajad enne ja pärast Jeesust on õpetanud ühtsust ja armastust, kuid tavaliselt on tegemist armastusega ühe grupi siseselt; perekonnaga, mille määrab ära eraldav kast, värv, keel, hõim või religioon. Jeesus aga murdis maha inimesi lahutavad vaheseinad ja näitas teed uuele perekonnale, sellisele, kes ei pea eristavaks tunnuseid, mis inimesi tavaliselt lahterdavad. *Agape* armastuse – teenimatu, mittevälistava, kõikihaarava ja ohverdava armastuse – lipu all asutas Kristus uue perekonna. See perekond peegeldab algset, universaalset ja ideaalset mõtet, mida on kalli mälestusena alles hoidnud Moosese esimese raamatu loomislugu, mis tõendab, et iga inimene on loodud Jumala näo järgi (1Ms 1:26, 27) ja on Tema silmis võrdväärne.

Loe Lk 8:19–21. Vähendamata mingil kombel sidemeid ja kohustusi, mis seovad lapsevanemaid ja lapsi, vendi ja õdesid ühes perekonnas, vaatas Jeesus veresugulusest kaugemale ning asetas need mõlemad Jumala altarele Tema liikmetena, „kelle käest iga suguvõsa taevas ja maa peal saab nime“ (Ef 3:15). Kristliku jüngerluse perekond ei peaks olema lõdvemalt seotud kui ühiste vanemate lapsed. Jeesuse jaoks ei olnud perekonna tõeliseks näitajaks mitte veresidemed, vaid Jumala tahte täitmine.

Mida õpetavad järgmised kirjakohad meile müüridest, mida Kristus maha kiskus, et need ei lahutaks inimesi, nagu nad vägagi sageli teevad (sageli ka halbade tagajärgedega)?

Lk 5:27–32

Lk 7:1–10

Lk 14:15–24

Lk 17:11–19

Jeesuse kutsumus ja töö, Tema andestav süda ja kõikihõlmav arm ei välistanud kedagi, vaid arvas kaasa kõik, kes Tema kutse vastu võtsid. Tema igavene armastus viis Ta ühendusse ühiskonna kogu mitmepalgelisusega.

Mil viisil saame kogudusena paremini seda väga olulist põhimõtet silmas pidada?

Neljast evangeeliumist on ainult Luuka omas pandud kirja tähendamissõna kadunud pojast ja halastajast samaarlasest (Lk 10:25–37). Esimene neist illustreerib armastuse vertikaalset (ülalt-alla, alt-üles kulgevat) ulatust, Isa ebatavalist armastust patuste vastu; teine näitab meile horisontaalset (rõhtset, pinnaga rööbiti kulgevat) ulatust – seesugust armastust, mis peaks iseloomustama inimese elu, kes keeldub tunnustamast ainsatki vaheseina inimeste vahel ja elab Jeesuse määratluse järele „ligimesena“: et kõik inimesed on Jumala lapsed ning väärivad, et neid armastataks ja võrdväärselt koheldaks.

Loe Lk 10:25–28 ja mõtle siit tõusnud kahele kesksele küsimusele. Kuidas on kumbki küsimus seotud kristliku usu ja elu põhimõistetega?

1. „Õpetaja, mis ma pean tegema, et pärida igavest elu?“ (25. s).

Märkad, et seadusetundja otsis igavese elu pärimise moodust. Olla päästetud patust ja siseneda Jumala riiki on tõepoolest üllaim soov, kuid sarnaselt paljudele oli seadusetundja kasvanud üles vale arusaamaga igavesest elust kui millestki, mida keegi saab heade tegudega ära teenida. Ilmselt ta ei taibanud, et „patu palk on surm, aga Jumala armuand on igavene elu Kristuses Jeesuses, meie Issandas“ (Rm 6:23).

2. „Mis seaduses on kirjutatud? Kuidas sa loed?“ (26. s).

Jeesuse ajal oli tuntud juutidel, nagu näiteks sellel seadusetundjal, tavaks kanda käerandme ümber palverihma. Tegemist oli väikese nahast paunaga, mille sisse oli pandud päris mahukas ärakiri käsuõpetusest, sealhulgas ka käsud, mis vastasid Jeesuse küsimusele. Jeesus suunas seadusetundja tähelepanu sellele, mis oli kirjas 5Ms 6:5 ja 3Ms 19:18 – just sellelesamale, mida seadusetundja tõenäoliselt oma palverihma sees kandis. Vastus küsimusele oli ta randmel, mitte aga südames. Jeesus näitas seadusetundjale kätte suure tõe: igavene elu ei ole reeglite pidamine, vaid kutse armastada Jumalat täielikult ja tagasihoidmatult ning samamoodi kogu Jumala loodut – „ligimest“. Kas ükskõiksusest või uhkusest arendas seadusetundja aga dialoogi edasi veel ühe küsimusega: „Ja kes siis on mu ligimene?“

Missugune väline tõend paljastab, et sa oled tõesti armust päästetud? Tähendab, kuidas su elu näitab, et oled usust õigeks mõistetud?

„Tema aga, tahtes iseennast õigustada, küsis Jeesuselt: „Ja kes siis on mu ligimene?“ (Lk 10:29).

Juudi seaduse asjatundjana pidanuks seadusetundja teadma vastust sellele küsimusele. 3Ms 19:18, kus teine suur käsk täht-tähele kirjas seisab, määratleb „ligimest“ kui „oma rahva lapsi“. Selle asemel, et anda seadusetundjale kohene vastus või laskuda teoloogilisse väitlusse temaga ja nendega, kes toimuvat pealt vaatasid, paigutab Jeesus seadusetundja ja oma kuulajaskonna laiemasse plaani.

Loe Lk 10:30–37. Mis on selle loo võtmekohad ja mida räägivad need sellest, kuidas meil tuleb kaasinimesi kohelda?

Märkad, Jeesus ütles, et „üks inimene“ (30. s) langes röövlite kätte. Miks Jeesus ei tuvastanud selle mehe rahvust ega seisust? Miks oli tuvas-tamata jätmine oluline kogu loo eesmärki silmas pidades?

Preester ja leviit nägid haavatud inimest, kuid läksid temast mööda. Ükskõik, millega nad ka oma abi mitte pakkumist põhjendasid, meie jaoks on küsimus selline: mis on tõeline religioon ja kuidas peaks see väljendu-ma? 5Ms 10:12, 13; Mi 6:8; Jk 1:27.

Vihkamine ja tigidus tähistasid juutide ja samaarlaste vahelisi suhteid ning Jeesuse ajaks oli kahe rahva vihavaen üha halvenenud (Lk 9:51–54; Jh 4.9). Seega, tehes oma loo „kangelaseks“ samaarlase, tõi Jeesus, antud juhul juutide jaoks, oma mõtte välja isegi teravamalt, kui muul juhul teha saanuks.

Jeesus kirjeldab samaarlase tegevust suure üksikasjalikkusega: tal hakkas hale, ta astus ligi, sidus mehe haavad, valas nende peale õli ja veini, viis öömajale, maksis mehe kulud ja lubas lisakulu maksta tagasi tulles. Kogu samaarlase tegevus selgitab, kui piiramatult on tõeline armastus. Ka tõsiasi, et ta tegi seda kõike mehele, kes võis olla juut, näitab, et tõeline armastus ei tunne piire.

Preester ja leviit esitasid endale küsimuse: Mis juhtub siis, kui ma peatun ja seda meest aitan? Samaarlane küsis: Mis saab sellest mehest siis, kui ma teda ei aita? Mis on neil kahel küsimusel vahet?

Edasiseks uurimiseks: „Jeesuse elu ja õpetused kõnelevad täiuslikust omakasupüüdmatust teenimisest, mis on pärit Jumalast. Jumal ei ela endale. Tõsiasi, et Ta lõi maailma ja hoiab seda ülal, kõneleb Tema pidevast hoolitsusest teiste eest. „Tema laseb ju oma päikest tõusta kurjade ja heade üle ning vihma sadada õigete ja ülekohtuste peale“ (Mt5:45). Teenimise ideaal väljendub Jumala Pojas. Jeesus pidi seisma inimkonna ees, et inimesed Tema eeskuju nähes õpiksid, mida tähendab teenida. Kogu Tema elu oli teenimine. Ta teenis kõiki. Nii elas Ta läbi Jumala käsud ning näitas oma eeskujuga, kuidas ka meie võime kuuletuda.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 649.

Tähendamissõna halastajast samaarlasest polnud kujutletud, vaid „tegemist oli tõestisündinud looga, mida kuulajad hästi teadsid. Preester ja leviit, kes olid möödunud, seisis rahvahulgas, kellele Kristus selle loo rääkis.“ – Samas, lk 499.

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake üle see tähtis küsimus, mis asub pühapäevase osa lõpus. Kes poleks kuulnud inimesi ütlemas, et nad tegid seda, mida tegid, kuna Jumal käskis neil seda teha? Mismoodi Jumal meiega räägib? Samas aga, millised ohud on selle juures, kui maname vaimusilma ette Jumala autoriteedi selleks, et õigustada oma tegusid?

2. Pöördu tagasi „nelja hädakuulutuse“ poole Lk 6:24–26. Kuidas mõista seda, mida Jeesus siin ütleb? Mille eest ta meid tegelikult hoia- tab, et oleksime elus ettevaatlikud?

3. Mõttele meelevalla küsimusele tervikuna. Mis on meelevald/autori- teet? Millist erinevat liiki autoriteeti on? Milline autoriteedi liik on teis- test üle? Kuidas peaksime suhtuma oma elus eri liiki autoriteeti? Mis juhtub, kui autoriteedid meie pea kohal kokku pörkavad?

Rahuotsingud, I. osa

Tan kasvas üles Lõuna-Hiina väikelinnas. Häbeliku poisina oli tal raske teiste inimestega rääkida ja sageli tundis ta ennast vägagi üksinda. Tema meelest oli religioon ebausk, kuid ometi tundis ta mingit vaimulikku igatsust. Ta otsustas minna palverännakule ja otsida rahu.

Ta rändas kaugesse linna, kus kohtas kristlasest pastorit, kes tegi ta tuttavaks Piibliga. Terve rida päevi uurisid need kaks õpilast koos Piiblit ning Tan tundis, et Piibli Jumal tõmbab teda enda poole. Siiski otsustas ta, et enne, kui pühendab end ühele filosoofiale, otsib ta edasi; nii jätkas ta otsinguid.

Kahe kuu pärast tuli Tan tagasi, et Jumalat rohkem tundma õppida. Pastor aitas Tanil tööd leida ning need kaks asusid jälle Piiblit õppima. Sel korral sai Tani süda liigutatud ja ta otsustas saada kristlaseks.

Nüüd tahtis Tan Jumala heaks töötada. Ta sai kuulda, et ühes kaugemas linnas peetakse seeriakoosolekuid ning ta otsustas sinna minna. Kui tal õnnestus teenida natuke raha, kasutas ta rongi, kuid suurema osa teest käis ta jala. Teekonnale kulus terve kuu.

Tan jäi sellesse linna mitmeks kuuks ja töötas koos ühe kristlasest mehega. Siis otsustas ta kodulinna tagasi pöörduda ning rääkida evangeeliumist oma pereleliikmetele ja sõpradele.

Kui ta oma linnakesse jõudis, hakkas ta usust rääkima, kuid linnaelanikud ei kuulnud hea meelega. Mõni lükkas ta sõnumi tagasi; teised viskasid tema üle nalja. Tan paastus ja palvetas: „Jumal, kas siin pole mitte kedagi, kes kuulaks?“ Tan ei leidnud kedagi peale kohaliku riikliku Tao Yehi.

Tao kuulus ühte jõuku, mis seda linnakest terroriseeris. Neli jõuguliiget oli arreteeritud ja üks oli nende vägivaldse tegevuse ajal tapetud. Kuigi Taod tunti paadunud õnnemängijana, kaklejana ja joodikuna, rääkis Tan temaga tema vaimulikust olukorrast ja pakkus võimalust koos temaga palvetada. Tao aga naeris ja ütles, et kui ta kunagi Jumalat vajama peaks, siis annab ta Tanile teada.

Mitte keegi ei kuula mind, mõtles Tan. Ta otsustas linnakesest lahkuda ja leida mõned usklikud, kellega koos Piiblit õppida. Tao nägi teda, kui ta lahkuma hakkas, ja kõndis natuke aega ta kõrval. Kahekesi sammusid nad mööda teed ning Tan tundis, et peab Tao pärast palvetama. Tao püüdis Tani ettepanekut tõrjuda, kuid lõpuks nõustus. Nad peatusid teeservas ja Tan palvetas.

Enne, kui nad lahkusid, andis Tan Taole väikese Piibli ja lootis, et ta loeb seda. Siis jätsid nad hüvasti. Tan mõtles endamisi, kas ta Taod kunagi veel näeb – või kuuleb ta, et Tao on mõnes tulevahetuses otsa saanud?

Tan seadis sammud ühte suurde linna, mille kohta ta oli kuulnud, et seal oli rühm aktiivseid kristlasi. Linna jõudes hoiatati teda, et ta peab oma koduprovintsi tagasi pöörduma või muidu ähvardab teda vahistamine. Tan ostis küll rongipileti tagasi koju, kuid otsustas jääda ja leida üles kristlased, kellest oli kuulnud.

Mees muretses linnaplaani ja hakkas otsima. Ta leidis adventkiriku ja kohtus pastor Xo'ga ning mitme noore inimesega, kes õppisid koguduse lihtliikmetest juhtideks. Tanil oli hea meel, kui pastor Xo palus tal sinna jääda ja Piiblit õppida.

Jätkub järgmise nädala misjoniloona.

Käia Jeesuse järel igapäevaelus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 11:37–54; 12:4–21, 35–53; Am 6:1; Lk 8:4–15; 22:24–27.

Meelespeetav tekst: „Ja apostlid ütlesid Issandale: „Kasvata meie usku!““ (Lk 17:5).

Kuigi Jeesus oli suur õpetaja, ei rajanud Ta ühtki usuteaduse ega mõteteaduse kooli. Tema sihiks oli „otsida ja päästa kadunut“ (Lk 19:10). Ta tuli ilmutama Jumala iseloomu ja selle ilmutuse tulipunkt oli ristil, kus Ta näitas inimkonnale ja langemata maailmadele, missugune Jumal tegelikult on, ning maksis karistuse patu eest, nii et inimlapsed, nende langenud loomusest hoolimata, võivad saada lunastatud.

Seda tehes asutas Ta ka lunastatute kogukonna, selliste inimeste kogukonna, kes Tema surma tõttu päästetuina on valinud endale eeskujuks Tema elu ja õpetused.

Kutse saada osaks sellest lunastatute kogukonnast on kutse, mitte eelisseisund elus, vaid täielik andumine Temale, kes kutsub – Kristusele. See, mida Ta ütleb, saab jüngri ainsaks eesmärgiks elus. Mingi hulk välist headust või õpetuslikku täiuslikkust ei saa asendada täielikku allumist Kristusele ja Tema tahte.

Jüngriks olemine, mis on meie jaoks üksnes meis elava Kristuse tõttu, esitab teatud nõuded. Lubatud ei ole miski, mis jüngriks olemisega konkureerib või seda asendab.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 6. juuniks.

Evangeeliumides leiduvast rohkem kui 80 viitest variseridele esineb umbes 25 protsenti neist Luuka raamatus. Varisere tähistas nende konservatiivsus, mis justkui vastandus saduseridele, keda tunti liberaalsete vaadete poolest. Variserid olid tihtilugu käsumeelsed, kes küll ütlesid end uskuvat armu, kuid õpetasid ärapääsemist seaduse pidamise tõttu.

Loe Lk 11:37–54. Mille eest Jeesus hoiatab ja kuidas avaldub sama põhimõte täna? Mida teha, et me omal moel ei kajastaks üht-teist sellest samast, mille eest Jeesus hoiatas?

Pilk variseride ja kirjatundjate kohta öeldud hädakuulutustele (Lk 11:42–54) näitab, kuivõrd ulatub kutse õige religiooni juurde põlvkondadest kaugemale ja haarab kaasa ka meie põlvkonna.

Näiteks, kuigi tunnustame kümnise andmisega röömsalt, et Jumal on meie eest hoolitsenud, ei saa me sellega kunagi asendada põhinõudeid – olla armastavad ja õiglased inimsuhetes (42. s).

Needsamad, kes lähevad „mööda kohustusest ja Jumala armastusest“, armastavad selle asemel „esimesi istmeid sünagoogides“ (42, 43 s). Jutt käib õige usu silmist kaotamisest!

Jeesus hoiatas ka, et inimesed, kes võrdsustavad tõelise religiooni ainult väliste rituaalidega, on tegelikult rüvedad, sarnased nendega, kes puudutasid surnut (Lk 11:44; vaata ka 4Ms 19:16). Vägagi kerge on segamini ajada, mis on Jumala silmis tähtsusetu ja mis püha.

Jeesus ütles hädakuulutuse välja ka seaduse asjatundjatele, kes kasutasid oma haridust ja kogemust selleks, et asetada talumatuid koormaid kaasinimeste õlgadele, „ise ei pane aga neile koormale sõrmeotsagi külge“ (Lk 11:46).

Samal ajal kui variserid austasid surnud prohveteid, töötasid nad vastu neile, kes elasid. Nii nagu Jeesus ütles, pidasid mõnedki samal ajal vandenõu tappa Jumala Poeg. Tähtis ei ole prohvetite austamine, vaid armastusest, halastusest ja õiglusest kõnelevate prohvetlike sõnumite järgi juhindumine.

Viimane hädakuulutus on kohutavaim. Mõningad, kelle kätte oli usaldatud Jumala riigi võti, ei olnud usaldusülesande kõrgusel. Selle asemel, et seda võtit targalt kasutada ja lasta Jumala rahval jumalariiki sisse minna, olid nad selle lukku pannud ja võtme minema visanud.

„Kartke Jumalat ning ülistage teda“ (Ilm 14:7) kõlab kolme-ingli kuulutusest esimene, mis on seitsmenda päeva adventistide elu ja usu jaoks väga oluline. Jumalat karta ei tähenda hirmunud olla, nagu sageli mõeldakse. See tähendab tajumist, kes on Jumal ja mida Ta meilt ootab. See tähendab usutegu, mis sisaldab täielikku allumist Temale. Jumal saab meie elu – meie mõtete, tegude, suhete ja saatuse – ainsaks kujundajaks ja vahendajaks. Jüngerlus, mis rajaneb sellisel „kartusel“, seisab vankumatul alusel.

Loe Lk 12:4–12. Mida ütleb Jeesus siin kartuse kohta?

See lõik näitab meile, keda karta ja keda mitte. Meil pole vaja karta võime, mis saavad tabada ainult meie ihu käesolevas maailmas. Meil tuleks aga karta ja kuuletuda Jumalale, sest Tema kätes on meie igavene saatatus. Kuid meie Jumal, kelle silm näeb varblast (Lk 12:6) ja kes on loendanud juuksekarvad meie peas (7. s), on armastav ja hoolitsev; järelkult on igaüks meist Tema silmis lõpmatult väärt. Juhul, kui me seda tõeliselt usume, siis kaob palju maist kartust, eks ole?

Loe Lk 12:13–21. Mille eest Jeesus meid siin hoiatab?

Samal ajal kui Jeesus keeldub sekkumast kahe venna vahelisse tüli- se varanduse jagamise üle, rõhutab Ta kümne käsu olulisust (2Ms 20:17), vastandina kurjale saamahimule, ning esitab tähtsa tõe kõigi aegade jaoks: elu ei koosne asjadest (Lk 12:15). Rikas rumal mees elas ahtas maailmas, mis piirdus ainult tema endaga. Talle ei läinud muu korda. Peame olema väga ettevaatlikud, et me ei langeks samasse lõksu; see on eriti oluline nende jaoks, keda on õnnistatud rikkaliku materiaalse varaga.

Kuigi me kõik kasutame rõõmuga materiaalseid asju, mõtle sellele, kui vähe lõplikku rahuldust need sulle tegelikult anda saavad, eriti igaviku mõttes. Miks on ikkagi nii kerge teha sama viga, mille eest Jeesus Lk 12:16–21 hoiatab?

„Kristuse järelkäijailt igal ajastul on nõutud valvsust ja truudust, kuid nüüd, mil seisame otse igavese maailma piiril, hoides tõesid, mida hoiame, omades väga suurt valgust ja tähtsat tööd, peame kahekordistama hoolsust.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 5. kd, lk 460, 461.

Loe Lk 12:35–53 ja ütle kokkuvõtlikult, mida need salmid sinu jaoks tähendavad, eriti kui oled oodanud pikka aega Jeesuse teist tulekut.

Kristlased ei saa endale lubada lodevust ja unisust. Tema kindla taastuleku kontekst ja teadmatuse selle toimumise tunni suhtes, peaks panema meid hoidma oma riided võõratud ning lambid õlirikkad ja põlemas. Eshatoloogiline lootus [eshatoloogia = õpetus viimsest päevast] peaks olema meie elu ja töö suunav jõud, meie valmisolek ja ustavus. Ustavus täita Tema tahet maa peal ja valmisolek kohtuda Temaga rahus on see, mis teeb heade ja halbade sulaste vahel vahet.

Igaüks, kes jätab ustavuse kõrvale ettekäändel, et „mu isand viibib tulles“ (Lk 12:45), paneb ennast välja Jumala karistuse rangeimale vormile (s 45–48). Mida suurem on eesõigus, seda suurem on vastutus ja järelikut neilt, kellele on antud palju, oodatakse ka palju (48. s).

Kristuse hoiatuses, et kristlase jüngriksolek ei ole hõlbuelu, näib peegelduvat vana-aja prohveti kohtuotsus: „Häda muretuile Siionis“ (Am 6:1). Pauluse sõnade kohaselt on kristlik elu justkui vaimulik sõjapidamine (Ef 6:12). Tulipunkt on selles, et iga kristlane on haaratud kosmilisse konflikti Kristuse ja Saatana vahel ning rist tõmbab selge eraldusjoone kahe vahele. Ainult pidevalt Kristusesse uskudes saab inimene üldse lõpliku võidu.

„**Igäühelt**, kellele on antud palju, nõutakse palju, ja kelle hoolde on jäetud palju, sellelt küsitakse veel rohkem“ (Lk 12:48). Milline tähendus peaks sellel salmil olema meie kui seitsmenda päeva adventistide jaoks?

Isa, Poeg ja Püha Vaim oma igavesel nõupidamisel „enne maailma rajamist“ (Ef 1:4) koostasid lunastusplaani. See tähendab, et isegi enne, kui esimene inimene loodi, ja mõistagi enne, kui esimesed inimesed patustasid, oli Jumalal olemas plaan päästa maailm. See plaan on juurdunud ristis ning häid sõnumeid ristikult tuleb rääkida igapäevase maailmas. Vastutus tunnistuse andmise eest on pandud igale kristlasele.

„Te peate olema minu tunnistajad Jeruusalemmas ja kogu Juuda- ja Samaariamaal ning ilmamaa äärteni“ (Ap 1:8). Jeesuse viimane korraldus rõhutab seda tähtsust, mida Issand omistas oma järelkäijate tunnistaja osale.

Millise õppetunni saavad kristlikud tunnistajad külvist ja pinnasest rääkivast tähendamissõnast? Lk 8:4–15.

Mis on nende tasu, kes tunnistavad, ja millal see tuleb?

Mida õpetab tähendamissõna sulastele antud rahast ustavuse ja vastutuse kohta tunnistamisel (Lk 19:11–27)?

Iga nimetatud kirjakoht ja ka teised räägivad tunnistamise ja usu ohtudest, kohustustest ja tasust. Meile on tehtud ülesandeks pühalik kohustus; kuid arvestades seda, mis meile antud on, küsitakse meilt ju tegelikult vähe, kas pole?

Loe Lk 22:24–27. Isegi siis, kui jüngrid valmistusid pühaõhtusöömaajaks, vaidlesid nad selle üle, kes neist on kord Jumala riigis suurem. Kuidas vastas Jeesus nende rumalusele ja mis on Tema vastuses niivõrd murranguline?

Jeesuse vastus on juhtimise ajaloos ebatavaline. Vaarao, Nebukadnetsar, Aleksander, Julius Caesar, Napoleon ja Tšingis-khaan nägid kõik juhiks olemist kui võimu ja meelevalda kaasinimeste üle. Küllaltki samamoodi on maailm võimu mõttes alati toiminud.

„Nõnda ei tohi olla teie seas,“ ütles Jeesus, „vaid suurim teie seas olgu nagu noorim, ja juht nagu see, kes teenib“ (Lk 22:26). Nii öeldes pööras universumi Issand juhikoha mõiste pea peale. „Kes iganes teie seast tahab saada suureks, olgu teie teenija, ja kes iganes teie seas tahab olla esimene, olgu teie sulane, nii nagu Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu lunaks paljude eest!“ (Mt 20:26–28).

Öeldes, et sulaseks olemine ja enese salgamine on Tema tee ja Tema juhtimise tuumikmõte, tõi Jeesus inimsuhetesse uue jõu: kordaminek ei tulene jõust, vaid teenimisest; juhikoht ei ammuta oma autoriteeti ametikohast, vaid teenimisvalmidusest; auliseks muutumine ei alga trooniga, vaid ristiga. Elada tähendab surra (Jh 12:24).

Lk 9:46–48 tõusis Jeesuse jüngrite vahel üles küllalt sarnane küsimus: kes neist on suurem. Selle maailma põhimõtted püsisid ikka veel sügavalt jüngrite meeltes.

Õpetaja vastus tabab probleemi tuuma ja esitab ühe keerulisima väljakutse elus üldse ning kristlikus elus eelkõige. Jeesuse sõnad, eriti see osa „kes on väikseim“ (48. s) näitab, kui täiesti tagurpidi on maailma esikohad.

Selle maailma põhimõtted on täiesti vastakad sellele, mida Jeesus siin õpetas – kuidas me siis elame, kui oma elus Tema põhimõtteid täidame?

Edasiseks uurimiseks: „Kellele kuulub meie süda? Kelle juures viibivad meie mõtted? Kellest armastame rääkida? Kelle päralt on meie soojemad kiindumused ja parimad jõud? Kui oleme Kristuse omad, on meie mõtted tema juures ja meie meeldivaimad mõtted on temast. Kõik, mis meil on ja mis me oleme, on pühendatud temale. Me igatseme peegeldada tema olemust, hingata tema vaimu, täita tema tahet, olla kõiges temale meelepärased.“ – Ellen G. White, *Tee Kristuse juurde*, lk 58.

„Meie siinses, maises elus, kuigi patt seda piirab, peitub suurim rõõm ja kõrgeim haridus teenimises. Ja tuleviku olukorras, kus meid patune inimloomus enam ei piira, peitub meie suurim rõõm ja kõrgeim haridus teenimises – tunnistamises, ja kui me iganes tunnistame, õpime uut moodi, mis on „selle saladuse kirkuse rikkus kõigi rahvaste seas; see on – Kristus teie sees, kirkuse lootus“ (Kl 1:27).“ – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 309.

Küsimused aruteluks:

1. Jeesus nimetas rikat ja edukat talunikku rumalaks (Lk 12:20). Inimene ei pruugi olla rikas või edukas, kuid mis teeb ta Jumala silmis rumalaks?

2. Mõnes meie koguduses näeme kahte gruppi: esiteks kutselisi jutlustajaid, majandusjuhte, koguduse ja kogukonna juhte ning mõjukaid isikuid, kellesse suhtutakse lugupidavalt, keda märgatakse ja kellest hoolitakse; teiseks vaikseid ja tähelepandamatuid isikuid, kes lihtsalt tulevad ja lähevad, ilma, et keegi neid märkaks. Mida saad teha, et panna neid viimaseid tundma ennast sama tähtsana kui esimest gruppi?

3. Kuigi täna on kerge hurjutada varisere selle pärast, mismoodi nad usku moonutasid, kuidas saame olla kindlad, et meie, kes oleme usu suhtes innukad, ei ole samade vigade tegemise ohus? Kuidas seista vankumatult selle eest, mis on õige, muutumata variseriks? Või veel tähtsam, kuidas määrame kindlaks, mis on õige ja mis väärib võitlemist, vastandina „säaskede kurnamisele“?

4. Kuidas säilitame valvsa ja Jeesuse tulekuks valmi hoiaku siis, kui iga mööduva aastaga on järjest kergem valvsust kaotada?

Rahuotsingud, 2. osa

Tan ei kavatsenud jääda kauaks, aga kuna mitte keegi ei saanud teda koju, jäi ta kohale ja õppis. Kui Tan koos eakama pastoriga Piiblit tundma õppis, sai ta teada uue töö Jumala kohta. Ta oli kuulnud hingamispäevast, kuid oli mõelnud, et pühapäev on hingamispäev. Teised kristlased teenisid Jumalat pühapäeval; miks see salgake teenis laupäeval?

Kannatlikult uuris pastor Xo koos Taniga Piiblit ja palvetas tema pärast. Ka Tan palvetas ning palus, et Jumal näitaks talle oma tõde. Tasahaaval avas Jumal Tani meeled tõe ja ta võttis selle omaks.

Tan jäi kohale ja õppis pastor Xo'ga Piiblit mitu kuud. Selle aja jooksul ta ristiti ja ta pühendas ennast täiskohaga Jumala teenistusse. Pastor Xo määras Tani tööle lähedalasuvasse külla, kus oli väike usklike kogudus.

Ühel päeval kõlas Tani uksele koputus ja mees leidis ukse tagant seismas Tao. „Ma pidin su üles leidma,“ ütles ta. „Ma tahan kuulda sinu Jumalast.“ Üllatunud Tan kutsus ta sisse ja kuulis, et kolm päeva pärast seda, kui tema kodulinnast lahkus, sattusid Tao ja ta sõbrad tulevahetusse mehega, kes oli ühe võimsa jõugu juht. Nooremehel õnnestus põgeneda, kuid järgmisel päeval rääkis talle keegi, et jõugujuht otsib teda, et ta tappa. Tema ema, kes oli meeleheitel poja kurja elu pärast, anus, et ta linnast lahkuks.

Asju kokku pakkides leidis Tao Piibli, mille Tan talle andnud oli. Ta võttis selle kätte ja see avanes Matteuse 6. peatüki kohalt. Tao hakkas lugema: „Ärge muretsege oma elu pärast... Aga otsige esmalt Jumala riiki ... Ärge siis hakake muretsema homse pärast... Igale päevale piisab oma vaevast“ (salmid 25-35). Taole tuli meelde Tani rahu ja ta soovis, et ta tunneks Jumalat, nagu tundis Tan, niisiis otsustas ta osta ühe-otsa pileti, et kristlasest sõber üles leida.

Tan tegi Tao tuttavaks pastor Xo'ga. Pastor Xo aitas Tao töö leida ja õhtuti õppisid nad koos Piiblit tundma. Tao neelas endasse tõde ja võttis Kristuse vastu oma Päästjaks ning ta ristiti. Nüüd põles Tao südames uus soov – ta tahtis saada piiblitööliseks.

Ta otsustas minna tagasi koju ja rääkida oma uuest usust sealsetele inimestele. Esimeseks pöördunuks oli tema ema, kes nägi suurt muutust poja elus. Kuid veel mõned olid niipalju huvitatud, et kuulata. Tao ema kartis, et kui poeg jääb linna, võib ta uuesti vanale rajale langeda. Ta õhutas poega minema tagasi suurde linna ja veel õppima, kuid Tao selgitas talle, et Jeesus muudab elu igaveseks.

Hiljem pöördus Tao küll suurde linna tagasi, et väljaõppelle lisa saada. Ta teab, et ta on elus Jumala armust ning Jumala armust tahab ta elada Temale. Mõlemad – Tan ja Tao – on tänulikud selle eest, kuidas Jumal on nende elu juhtinud, ja nad jätkavad oma usu jagamist kaasinimestega Lõuna-Hiina lihtliikmetest pastoriga.

Käesoleval veerandaastal läheb osa kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest Hiina suurlinnadesse mõne kirikuhoone rajamiseks. Täname, et annetad heldelt, toetamaks sellist imelist võimalust.

Saad rohkem teada, kuidas Jumal töötab inimestega Hiinas ja teistes riikides Aasia-Vaikse ookeani Põhjaosa Divisjonis siis, kui külastad veebilehte www.adventistmission.org ja klikkad menüüs klahvile „Resources“.

Jumala riik

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 11:2; Lk 1:32, 33; 18:16–30; Lk 17:23, 24; Ilm 21:1–3; Lk 21:34–36.

Meelespeetav tekst: „Ja inimesi tuleb idast ja läänest, põhjast ja lõunast ning istub lauda Jumala riigis“ (Lk 13:29).

Jumala riik on Jeesuse õpetuste peateema ja vägagi esiplaanil. See niimetus esineb Matteusel peaaegu 50 korral, Markusel 16 korral, Luukal umbes 40 korral ja Johannesel kolmel korral. Iga kord, kui see esile tuleb – kas Meie Isa palves, mäejutluses või mõnes teises Tema jutluses või tähendamissõnas – väljendab Jumala riik seda, mida Jumal on ajaloo jooksul inimsoo heaks teinud, kui Ta käsitleb patuprobleemi ja viib suure võitluse Saatanaga lõpliku ja otsustava lahenduseni. Jumala riik ei sarnane ühegi kuningriigiga, mida maailm eales tundnud on, ja seda sellepärast, et tegemist ei ole maise kuningriigiga.

„Jumala riik ei tule välise toredusega. See tuleb Tema Sõna inspiratsiooni tasadusega, Tema Vaimu sisemise tööga, hinge osaduses Temaga, kes on hinge elu. Tema väe kõige suurem ilming on see, kui inimlik loomus tuuakse Kristuse iseloomu täiusesse.“ – Ellen G. White, *Tervise teenistuses*, lk 36.

Sel nädalal pöörame tähelepanu just sellele teemale, eriti nii, nagu see ilmneb Luuka evangeeliumis.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 13. juuniks.

Jumala riiki iseloomustavad jooned: I. osa

Evangeeliumid on täis viiteid Jumala riigile, kõik kokku tunnistavad need, et Jeesuses ja Jeesuse kaudu juhatati sisse uus korraldus.

Mida ütleb Lk 11:2 Jumala riigi kohta? Kelle riik see on ja miks on see nii tähtis?

Õelda, et see on Jumala riik, ei tähenda veel, et ütled midagi endast-mõistetavat, vaid pigem kinnitab see, et Jumala riik ei ole filosoofiline mõiste ega eetiline konstruktsioon. See ei ole sotsiaal-evangeeliumi kuulutamise leib ja vesi näljasele ega võrdväärsus ja õiglus poliitiliselt rõhutamiseks. Jumala riik ületab kogu inimliku headuse ja kõlblustegevuse ning leiab oma koha Jumala lihasse tulnud Poja sõltumatus tegevuses, kes tuli kuulutama häid sõnumeid Jumala riigist (Lk 4:42–44; Mt 4:23–25).

Mida õpetab Lk 1:32, 33 selle kohta, kes juhatas sisse Jumala riigi ja mis võib olla selle lõpulemus?

See tekstilõik on äärmiselt tähtis kahel põhjusel: esiteks, Messias, keda nägi ette Vana Testament, pole keegi teine kui Jeesus, „Kõigekõrgema Poeg“; teiseks, „tema valitsemisele ei tule lõppu“. See tähendab, et oma lihasse tuleku, surma ja ülestõusmise tõttu võitis Jeesus Saatana väljakutse Jumala ülimuslikkusele ning kehtestas igaveseks Jumala riigi. „Maailma kuningriik on saanud meie Issanda ja tema Kristuse omaks ning tema valitseb kuningana igavesest ajast igavesti“ (Ilm 11:15). Kristuse ja Saatana vahelises kokkupõrkes väitis Saatan, et pärast Aadama ja Eeva pattulangemist sai võidu tema. Kuid Jeesuse missioon tõestas Saatana väidete valelikkust; Tema lõi Saatanat igal korral ning oma surma ja ülestõusmisega on Kristus kinnitanud kogu universumile, et Jumala riik on saabunud.

Kuidas elada sel moel, mis peegeldab Jumala riigi reaalsust? Tähtsaim veel, kuidas peegeldame seda reaalsust oma elus? Miks peaks olema teisiti selles, kuidas me praegu Jumala riigi kodanikena elame?

Mida õpetavad järgmised kirjakohtad meile Jumala riigi kodanikuks ole-mise kohta?

Lk 18:16–30

Lk 12:31–33

Lk 9:59–62

Sissepääs Jumala riiki ei olene inimese seisusest või ametikohast, rik-kusest või selle puudumisest. Luukas koos teiste evangeeliumikirjutaja-tega toob esile, et inimene peab tulema Jeesuse juurde kompromissitult alluva, absoluutselt sõltuva ja lapselikult usaldava hoiakuga; need jooned iseloomustavad inimesi, kes on sisenenud Jumala riiki. Neil tuleb olla val-mis andma ära kõik, kui vaja; sest see, mida iganes nad ära anda ei taha, saab millekski, mis mitte ainult ei võistle Jeesusega, vaid saab tegelikult esikoha. Esmatähtis on Jeesus ja Tema nõue meie elus, meie elu *igas* ta-hus. Selles on mõte, sest lõpuks oleme olemas ainult Tema tõttu. Muidugi peaks meie ülim truudus kuuluma Temale.

Loe veel Lk 18:29, 30. Mida Jeesus meile ütleb ja mida Ta töötab? *Kas isa-ema ja abikaasa ja isegi lapsed tuleb Jumala riigi pärast maha jätta?* Selline on nõue, kas pole? Jeesus ei ütle, et sellist asja nõutaks kõikidelt usklikelt, kuid juhul, kui kedagi on kutsutud Jumala riigi pärast nii tegema, siis Ju-mala riik on seda väärt.

Mõtiskle Jeesuse sõnade üle, et laske surnutel surnud matta. Missuguse olulise tõe väljendab Ta niimoodi selle kohta, et ei esitataks vabandusi, miks ei järgneta Temale siis, kui Ta kutsub; olgu need vabandused nii paikapidavad kui tahes?

Jeesus tuli kuulutama Jumala riiki. Naatsaretis kinnitas Jeesus oma esimeses avalikus teadaandes (Lk 4:16–21), et sellel päeval on Jesaja messiaanlik prohvetikuulutus kuningriigi ja selle lunastava töö kohta Tema kaudu täide läinud.

Luukas paneb kirja veel ühe ütlemise, mis tõendab Jumala riigi käesolevat reaalsust. Kui variserid küsisid, millal tuleb Jumala riik, vastas Jeesus neile, et „Jumala riik on teie seas“ (Lk 17:21). Teises tõlkes öeldakse, et „Jumala riik on seespidi teie sees“. Sellega ütleb Ta, et Jeesuse tulekuga on Jumala riik juba tulnud, koos sellesse kuuluvate osadega: haiged tervelevad (Lk 9:11), evangeelium kõlab (Lk 4:16–19), patud andestatakse (Lk 7:48–50; 19:9, 10) ja kurjuse jõud tallatakse jalge alla (Lk 11:20). Niimoodi tegi Jeesus Jumala riigi käesolevaks reaalsuseks inimeste seas, muutes nad temasarnaseks. Jumala riiki on näha ka usklike kogukonna seas ilmutusena õigusest ja päästest. Jumala riigi käesolevat poolt tuntakse ka kui „Jumala armuriiki, mis on juba rajatud nüüd, kui päev-päeva järel pattu ja vastuhakku täis südamed alistuvad Tema armastuse ülemvõimule.“ – Ellen G. White, *Mõtteid Öndsakskiitmise mäelt*, lk 108.

Samal ajal kui „juba“ tähendab Jumala riigi lõplikkust – patu ja Saatana lüüasaamist ning seda, et Jeesus on suure võitluse võitnud –, siis „mitte veel“ pool ootab seda aega, kui kurjusele tehakse füüsiliselt ots ja rajatakse uus maa: „Tema aulise riigi täielik rajamine ei toimu enne, kui Kristus tuleb teistkordselt siia maailma.“ – Samas, lk 108.

Mida need õpetavad kirjakohtad Jumala riigi kohta ajastu lõpul? Lk 17:23, 24; 21:5–36.

Meie maailm ja selle olukord – rahutus, mure ja häda – peegeldavad kindlasti sõnu, mida Jeesus siin väljendas. Kuigi mõned väidavad, nagu tähendaks selles maailmas olev valu ja kannatused seda, et Jumalat pole olemas, võime Jeesuse 2000 aastat tagasi antud hoiatuse põhjal vastata, et maailma olukord täna aitab just tõestada Jumala olemasolu ja Piibli tõde. (Juhul, kui maailm oleks praegu paradiis, siis oleksid Jeesuse sõnad valed.) Alles lõpus rajatakse Jumala riik kogu oma täiuses. Selle ajani tuleb meil vastu pidada.

Siis, kui Jeesus rääkis Jumala riigist, rääkis Ta kahest kaheldamatust tõsiasjast: (1) Jumala tegevusest ajaloos Kristuse kaudu selleks, et päästa inimkond patust ja (2) sellest, et Jumal paneb ajaloole punkti, muutes päästetud oma algse plaani kohaseks – elama Temaga igavesti uueks loodud maal (Il 21:1–3). Esimene, nagu juba nimetatud, on saabunud Kristuse töö ja tegevusega. Temas oleme juba armuriigis (Ef 1:4–9). Teine osa, päästetute kogumine auriiki, on tuleviku lootus, mida Kristuses olijad ootavad (Ef 1:10; Tt 2:13). Jeesus ja ülejäänud Uus Testament seostavad ajaloolise hetke, mil ustavad pärivad auriigi, Kristuse teise tulekuga.

Kristuse teine tulek on nende heade sõnumite lõplik haripunkt, mida Jeesus oma esimesel tulekul kuulutas. Sama Jeesus, kes võitis Kolgatal patu ja Saatana, on peagi tulemas, et alustada protsessi, mis hävitab kurjuse juurteni ja puhastab selle maa tragöödiast, mille Saatan Jumala loomingle tekitas.

Loe Lk 21:34–36. Võta oma sõnadega kokku sinne põhisõnum. Seda tehes vaata oma elu ja küsi endalt, kuidas käivad need sõnad sinu kohta. Mida on sul vaja teha selleks, et elada selle järgi, mida Jeesus meil siin teha käsib?

Jeesuse tagasitulekut oodates on meid kutsutud üles: „Valvake... paludes, et te oleksite väärilised... seisma Inimese Poja ees“ (36. s). Need, kes on kogenud armuriiki, peavad ootama, valvama ja palvetama auriigi pärast. Ühe ja teise vahel, „juba“ ja „veel mitte“ vahel tuleb usklikel olla tegevuses teenimise ja misjoniga, elamise ja lootmisega, hoolekandmise ja tunnistamisega. Teise tuleku ootus nõuab pühitsust meie elus siin ja praegu.

Loe Ap 1:1–8. Milliseid tähtsaid tõdesid Jumala riigi kohta siin väljendatakse?

Luukas pidas just Jumala riiki silmas siis, kui ta kirjutas oma evangeeliumile järje koguduse algusperioodi lühiajaloo vormis. Selle ajaloolise ülevaate, Apostlite tegude raamatu esimestes ridades, märgib Luukas ära kolm Jumala riigi kohta käivat põhitõde.

Esiteks, ole kindel, et Jeesus tuleb tagasi. 40 päeva jooksul, mis jäid Tema ülestõusmise ja taevaminemise vahele, jätkas Issand selle õpetamist, mida Ta oli oma jüngritele õpetanud enne ristilöömist, „kõneldes Jumala riigist“ (Ap 1:3). Risti ja ülestõusmise võimsad sündmused polnud mitte midagi muutnud Jeesuse õpetustes Jumala riigi kohta, sest 40 päeva jooksul pärast ülestõusmist jätkas Jeesus jüngrite meeltesse Jumala riigi reaalsuse vajutamist.

Teiseks, oota Jeesust, kes tuleb tagasi Jumalale teada ajal. Pärast Jeesuse ülestõusmist küsisid Tema jüngrid tõsise ja erutatud küsimuse: „Issand, kas sa sel ajal taastad Iisraeli kuningriigi?“ (Ap 1:6). Jeesus ei vastanud sellele küsimusele, kuid parandas jüngrite arusaama: Jumal peab alati olema Jumal. Liha ja vere ülesanne ei ole põhjalikult Tema meelt järele uurida, ennustada Tema plaanide täpsust ega tungida Tema saladustesse. Tema teab, millal auriik peab tulema, ja Tema toob selle esile Temale teada ajal (Ap 1:7; Mt 24:36), samuti nagu siis, „kui aeg täis sai, läkitas Jumal oma Poja“ (Gl 4:4), et juhatada sisse armuriik.

Kolmandaks, ole Jeesuse evangeeliumi tunnistaja. Kristus suunas oma jüngrid oletustelt selle kohta, mida pole teada – millal auriik tuleb – sellele, mis on teada ja mida peab tegema. Kristuse teise tuleku aega ei ole avaldatud, kuid meid kutsutakse ootama seda aulist päeva ja „kauplema“ sinnamaani (Lk 19:13). See tähendab, et meil tuleb olla kaasatud Jeesuse Kristuse evangeeliumi viimisse „ilmamaa äärteni“ (Ap 1:8). See on meie kohustus – mitte meie oma jõust, vaid Püha Vaimu väe abil, mida on töötatud valada välja kõigile neile, kes tunnistavad sellest, mida nad on näinud ja kuulnud (s-d 4–8).

Neil Jeesuse ustavail järelkäijail oli ikka veel suuri väärarusaamu Kristuse töö olemusest. Ja ometi kasutas Issand neid. Missugune sõnum võiks siin olla meie jaoks tõsiasja kohta, et Jumal saab meid kasutada ka siis, kui meil pole veel kõigest täit arusaamist?

Edasiseks uurimiseks: „Vaimust vaeste kohta ütleb Jeesus: „Nende päralt on taevariik.“ See riik pole – nagu Kristuse kuulajad olid lootnud – ajalik ja maine valitsus. Kristus avas inimeste ees oma armastuse, oma armu, oma õiguse vaimuliku riigi. Messia valitsemise tunnusmärgiks on Inimese Pojaga sarnanemine. Tema alamad on vaesed vaimust, tasased, õiguse pärast tagakiusatud. Nende päralt on taevariik.“ – Ellen G. White, *Mõtteid Õndsakskiitmise mäelt*, lk 8.

„Oleme praegu Jumala töökojas. Paljud meist on tahumata kivid kivismurust. Aga kui me haaramme kinni Jumala tõest, siis selle mõju toimib meile. See ülendab meid ning kõrvaldab meist iga, ükskõik millise olemusega, puuduse ja patu. Nii valmistatakse meid ette lõpuks nägema Kuningat Tema ilus ja ühinema puhaste taevainglitega auriigis. See töö viiakse meie jaoks täide siin, siin tehakse meie keha ja vaim valmis surematuse jaoks.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 2. kd, lk 355, 356.

Küsimused aruteluks:

1. Arst Steven Weinberg kirjutas kosmosest rääkides need kuulsad (või kurikuulsad) sõnad: „Mida rohkem tundub universum olevat taibata, seda rohkem paistab see olevat mõttetu.“ Tema sõnad tekitasid päris suurt ärevust ja lõpuks püüdis ta öeldut pehmemdada. Mõni aga ei näe mingit põhjust sõnada mõtte üle, et universum on mõttetu. „Miks peaks sel mõte olema?“ küsis Harvardi astronoom Martha Geller universumit silmas pidades. „Mis mõte? See on ainult üks füüsikaline süsteem, mis mõte sel on? Mind on selline väide alati hämmastanud.“ *Universum, ainult süsteem ja sellena mõttetu?* Kuidas reageeriksid sina kristlasena, kes ootab Jeesuse teist tulekut ning täieliku ja lõpliku Jumala riigi rajamist, sellise väite taga olevatele ideedele?

2. Kõik kristlaste põlvkonnad on oodanud, et Jeesus tuleks nende eluajal, ning mõned pastorid/evangelistid on paika pannud teatud kuupäevi. Kuid kõik on luhta läinud. Mis on aja määramise puhul vale?

Võitlus varjudega, I. osa

Abba on noormees, kes elab ühes külas Mongoolia põhjaosas. Ta tundis, et on jõuetu katki murdma oma elu allakäiguspiraali. Siis tutvustas tema sõber talle Jumalat. Nüüd räägib ta oma isikliku tunnistuse.

E nne, kui minust kristlane sai, elasin ma väga ilmalikku elu. Ma purjutasin, ma suitsetasin ja varastasin teiste inimeste asju. Ma ei mõelnud kunagi sellele, kas see, mida tegin, oli hea või halb; see lihtsalt oli osa minust. Ma tegin seda loomomuselt.

Ükskord, kui hakkasin oma sõpradega viina jooma, jäin ma purju ammu enne neid ning kaotasin meelemärguse. Kui ärkasin, taipasin, et olin üks; sõbrad olid läinud. Vaarusin majast välja ja otsisin sõpru.

Leidsin nad ühe oma sõbra kodust. „Miks te mu maha jätsite?“ nõudsin vihaselt.

„Sa ju magasid!“ ütles üks neist. „Meil ei õnnestunud sind äratada.“ Nad andsid mulle jälle juua. Tundsin äkki, et kukun selili, ja kõik läks mustaks.

Ärkasin politseijaoskonnas, alasti ja külmunud. Mu käsivars oli verine ja mu selg valus. Ma ei teadnud, mis oli juhtunud. Kui politseiohvitser tuli, rääkis ta mulle, et mind vahistati rahu rikkumise pärast. Ta rääkis, et olin räusanud ja inimesi ähvardanud ning rusikaga mitme inimese aknaklaasid purustanud. Sellepärast oli mu käsivars verine.

Politseiniku kõrval olev mees ütles, et olin prõmminud tema uksele ja ähvardanud talt elu võtta. Ma ei mäletanud mitte midagi.

Politseinik andis mulle mu riided ja ma panin need selga. Aga kingad puudusid. Küsisin kingade järgi, kuid tema ütles, et siis, kui mind vahistati, mul kingi jalas polnud.

Üks naine tuli ka politseijaoskonda, et minu vastu kaebus esitada. Ta ütles, et olin lõhkunud tema maja aknad. Ma vabandasin ja ütlesin, et ma ei mäletanud end seda tegevat. Tahtsin katkisi aknaid oma silmaga näha ja politseinik viis mind naise maja juurde. Ühe katkise akna all lebas minu king.

Läksin teise maja juurde, mille aknad olid katki, ja sealt leidsin ma oma teise kinga. Teadsin, et olin süüdi. Majaomanik rääkis mulle, et olin ähvardanud kõik majas olijad tappa. Olin meelitanud inimesed välja ja hakanud neid kividega loopima.

Keegi rääkis mulle veel, et olin koputanud ühele uksele ja näinud omaenda varju klaasil peegeldumas. Hakkasin oma varjuga kaklema. Kui mees välja tuli, et kära põhjus välja selgitada, hakkasin temaga kaklema. Ta põgenes ja kutsus politsei. Kui politseinik saabus, hakkasin ka temaga kaklema. Näis nii, nagu kuuleksin ma lugu kurjast vaimust vaevatud mehest.

Maksin trahvi ära ja kirjutasin alla leppele, et parandan katkised aknad. Töötasin sedagi, et ma ei joo enam mitte kunagi viina. Aga kolm päeva hiljem olin ma purjus. Näis, et ma ei suuda joomist lõpetada. Teadsin, et tegin oma ema elu väga raskeks; elasin temaga koos. Ma töötasin, kuid selle asemel, et anda talle raha toidu ostmiseks, ostsin alkoholi.

Minu eluaegne sõber Daba oli läinud pealinna ja saanud seal kristlaseks. Kui ta kodukülla tagasi tuli, püüdis ta minuga purjutamise üle rääkida. Kuna olime sõbrad, kuulasin tema nõuannet ja noogutasin pead, kuid südames tegi mulle nalja see, mida ta rääkis. Ma mõtlesin, et tema usk Jumalusse oli narrus.

Jätkub järgmise nädala misjoniloona.

Jeesus Jeruusalemmas

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 19:28–40; Sk 9:9; Lk 19:45–48; Mt 21:12–17; Lk 20:9–26.

Meelespeetav tekst: „Ja kui Jeesus lähedale jõudis, nuttis ta linna nähes tema pärast“ (Lk 19:41)

Viimane nädal Jeesuse elust enne risti rullus lahti Jeruusalemmas. Seda nädalat märgistasid ka mäslevad sündmused: võidukas sissesõit linna; Jeesus nutmas ükskõikse linna pärast; templi puhastamine; Tema vastaste riuklikkus ja sepitsused; pühaõhtusöömaaja paatos ja Ketsemani äng; mõnitamine kohtus; ristilöömine; ja lõpuks ülestõusmine. Mitte kunagi varem ega hiljem pole üks linn olnud tunnistajaks ajaloo nii kriitilisele arengule, sellisele, mis viis kosmilise konflikti hea ja kurja vahel haripunkti, isegi kui keegi teine peale Jeesuse ei mõistnud lahtirulluva olulisust.

Jeesus oli oma elu jooksul mitu korda Jeruusalemmas käinud. Matteus, Markus, Luukas ja Johannes kirjutavad kõik, kuidas Jeesus täiskasvanuna Jeruusalemma külastas, enamjaolt küll kannatusnädala jooksul. Teisedki Jeesuse viibimised Jeruusalemmas on hästi tuntud – Jeesuse toomine templisse rinnavalpsena (Lk 2:22–28), 12-aastase Jeesuse arutelu templis (s 41–50), see, kuidas kiusaja viis Jeesuse templiharjale (Lk 4:9–13) – kuid Jeesuse tööperioodi viimane nädal Jeruusalemmas on see, mis haarab evangeeliumikirjutajate erilise tähelepanu.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 20. juuniks.

Ta sündis Petlemmas. Ta kasvas üles Naatsaretis. Ta õpetas, jutlustas ja tervendas kõikjal Galileas, Samaarias, Juudas ja Pereas. Kuid üht linna pidas Ta eriliselt silmas: Jeruusalemma. Jeesus liikus järjekindlalt „Jeruusalemma poole“ (Lk 9:51). Tema sissesõit sellesse linna märkis ära maailma ajaloo dramaatilisima ja olulisima nädala. See nädal algas Kristuse kuningliku marsiga linna ja nägi Tema surma ristil, mille kaudu meie, kes olime vaenlased, „saime lepituse Jumalaga tema Poja surma läbi“ (Rm 5:10).

Loe Lk 19:28–40. Kujutle jüngrite erutust. Nad tõepoolest mõtlesid, et sel korral astub kuningas Jeesus Jeruusalemmas maisele troonile, kuningas Taaveti troonile. Missuguse tähtsa õppetunni saame sellest kirjapanekust valedes ootuste kohta?

Siis, kui Jeesus sündis, tulid targad Idamaalt ja koputasid Jeruusalemma ustele, küsides väga asjakohaselt: „Kus on see juutide vastsündinud kuningas?“ (Mt 2:2). Ja nüüd, vähesed päevad enne risti, kui Tema jüngrid ja rahvahulgad tunglesid linna, tõusis Jeruusalemma taevasse kiidupuhang: „Õnnistatud olgu, kes tuleb, kuningas Issanda nimel!“ (Lk 19:38).

See üllatav stseen täitis prohvetikuulutuse: „Ole väga rõõmus, Siioni tütar, hõiska, Jeruusalemma tütar! Vaata, sulle tuleb sinu kuningas, õiglane ja aitaja. Tema on alandlik ja sõidab eesli seljas, emaesli sälu seljas“ (Sk 9:9). Ometi teadis Jeesus, et see ajalooline sissemars, mis algas hoosiana-hüüetega, lõppeb varsti Kolgatal, kus Ta toob kuuldavale need võidukad sõnad: „See on lõpetatud!“

Kuigi see kõik vastas Jumala igavesele plaanile, olid Tema jüngrid nii kinni oma aja ja kultuuri traditsioonides, õpetustes ning ootustes, et nad lasksid täiesti kõrvust mööda Tema varasemad hoiatused selle kohta, mis hakkab sündima ja mida see kõik tähendab.

Kristus rääkis neile, aga nad ei kuulanud. Või nad kuulasid, aga see, mida Ta ütles, oli niivõrd vastupidine sellele, mida nad ootasid, et nad blokeerisid selle. Kuidas olla kindlad, et me ei teeks sama mõne piibelliku tõega?

Jeruusalemm: templi puhastamine

„Kirjutatud on: Minu koda peab olema palvekoda, aga teie olete teinud ta röövlikoopaks“ (Lk 19:46).

Pärast võidukat sissesõitu Jeruusalemma, mille jooksul Jeesus nuttis linna pärast, läks Ta kõigepealt templisse.

Loe Lk 19:45–48, Mt 21:12–17; Mk 11:15–19. Millise tähtsa õpetuse saame sellest, mida Jeesus tegi? Mida peaksid need kirjanekud rääkima meile sellest, mismoodi on üksikisikud ja kogukonna liikmed otsekui templiks? Ef 2:21.

Kõik neli evangeeliumi märgivad ära templi puhastamise. Johannes räägib (Jh 2:13–25) esimesest puhastamisest, mis leidis aset 28. aastal pKr, paasapäha ajal, kui Jeesus templit külastas. Teised jutustavad teisest puhastamisest Jeesuse tööperioodi lõpul, 31. aastal pKr, paasapäha ajal. Seega moodustavad need kaks korda, kui kaubitsejad templist välja aeti, otsekui sulud Jeesuse tööperioodile, näidates, kui väga hoolis Ta templi pühadusest ja selle teenistustest ning kui läbimõeldult tõendas Ta enda Messiaks olemise missiooni ja autoriteeti.

Tema teguviis templis, eriti teisel korral, millele järgnes varsti Tema surm, tõstatab huvitava küsimuse: teades, et Ta peab varsti surema, teades, et tempel ja selle teenistused muutuvad peagi kehtetuks ja kasutuks, ajas Jeesus ometi välja need, kes seda oma kaubitsemisega teotasid. Miks ei jätnud Ta seda lihtsalt nii, nagu see oli, oma allakäiguteed minema, eriti kui see muutus ebavajalikuks ja pidi põlvkonna pärast hävitatama?

Kuigi meile pole vastust antud, on kõige tõenäolisem see, et tempel oli Jumala koda ja see oli endiselt koht, kus ilmutati lunastusplaani. Selles mõttes võib väita, et Jeesuse saabuvas surmas etendasid tempel ja selle teenistused tähtsat osa kohana, mis aitas hakata ustavatel juutidel mõistma, kes Ta oli ja mida Tema surm ristil tegelikult tähendas. Tähendab, tempel, mis maalis silme ette kogu lunastusplaani, sai aidata paljudel näha Jeesust „maailma algusest ära tapetud tallena“ (Ilm 13:8 NKJV ja eesti-keelne varasem tõlge).

Tähendamissõna viinamäe kurjadest rentnikest (Lk 20:9–19) esitab meile õppetunni lunastusloost. Selle loo keskmes on Jumal ning Tema pidev armastus eksivate patuste suhtes. Ehkki tähendamissõna oli eelkõige suunatud Jeesuse aja Juuda juhtidele („nad ju mõistsid, et Jeesus oli selle tähendamissõna rääkinud nende kohta“ – 19. s), on selle haare ajatu. See käib iga põlvkonna, iga koguduse ja inimese kohta, keda Jumal armastab, kellele Ta on oma usalduse välja valanud ning kellelt Ta ootab omakorda ustavust. Meie oleme tänapäeva rentnikud ja me saame sellest tähendamissõnast nii mõnegi õppetunni, kuidas Jumal ajalugu näeb.

Loe Lk 20:9–19. Kuidas käib meie kohta põhimõtte, mida siin õpetatakse, juhul kui teeme samu vigu, mida tähendamissõnas kirjeldatud inimesed?

Selle asemel, et anda Jumalale armastuse ja truuduse vilju, hülgasid Jumala viinamäe rentnikud Jumala ja loobusid Temast. Kuid Jumal saatis viinamäe omanikuna sulase sulase järel (s-d 10–12), ühe prohveti teise järel (Jr 35;15), püsivas armastuses, et võita oma rahvas endale, teenistuskohustusi täitma. Igast prohvetist sai aga hülgamise ohver. „Keda prohvetist teie isad ei ole taga kiusanud?“ (Ap 7:52).

Jumalik ajalugu on pikk armastuslugu. Tragöödia tõstab ikka ja jälle pead, kuid lõpuks võidutseb aulisus. Ristile peab järgnema ülestõusmine. Kivi, mis oli jäetud kõrvale, on nüüd nurgakivi suures templis, milles asub Jumala riik, kus kõik lunastatud, nii rikkad kui ka vaesed, juudid ja paganad, mehed ja naised elavad ühe rahvana. Nad jalutavad eshatoloogilisel viinamäel ja naudivad selle vilja igavesti.

Meil ei pruugi täna olla elavaid prohveteid, keda taga kiusata, kuid oleme sama võimelised hülgama Jumala sõnumitoojaid, nagu oli toonane rahvas. Mida teha selleks, et need, keda on kutsutud andma Issandale „viinamäe viljast“, ei hülgaks sõnumitoojaid ja nende sõnumit?

Loe Lk 20:20–26. Kuidas võtta see, mida Jeesus siin õpetas, ja rakendada seda oma olukorda, ükskõik mis riigis me elame?

Jeesuse ajal oli Roomale maksu maksmine vastakas tegevus. Umbes 6. aastal pKr teatas (Josephuse sõnade kohaselt) galilealane Juudas, revolutsiooniline juht, et keisrile maksu maksmine on Jumala reetmine. See vaidlusküsimus ning ühe ja teise taotleja väitmine, et just tema on Messias, tekitas aeg-ajalt Rooma-vastaseid mässe. Jeesusele esitatuna oli sellise tundliku taustaga küsimuses – kas makse maksta oli seaduslik – varjul küsijate salanõu: oleks Jeesus vastanud, et seda teha oli seaduslik, paigutunuks Ta Rooma poolele ja näidanuks, et Ta ei saa olla juutide kuningas, nagu rahvahulgal Tema Jeruusalemma sissesõidul hõiskasid; vastuse korral, et seda teha polnud seaduslik, oleks Jeesus toiminud Galilea kombe järgi ja kuulutanud Rooma seaduse ebaseaduslikuks ning avanud võimaluse süüdistada Teda reetmises. Küsijad lootsid Jeesuse niimoodi kammitse-da, et Ta ei oleks saanud pääseda.

Jeesus aga nägi nad läbi. Ta osutas mündil olevale keisri kujutisele ja ütles oma otsuse: „Andke siis nüüd keisri oma keisrile tagasi ja Jumala oma Jumalale“ (Lk 20:25). Elu keisri valitsuse all, kelle raha igapäevastes vajadustes kasutatakse, toob kaasa kohustuse keisri ees. Kuid on ka veel teine kohustus, eelmisest suurem, mis tõuseb esile tõsiasiast, et meid on tehtud Jumala näo järgi ning meie põhiline truudusekohustus kuulub Temale.

„Kristuse vastus ei olnud küsimusest kõrvalehiilimine... Jeesus kinnitas, et Rooma võimu kaitse all elades tuleb sellele maksta ka nõutud toetust kõiges, mis polnud vastuolus Jumala tahtega. Neil tuli olla rahumeel-sed riigikodanikud, kes olid ometi esmajärjekorras kuulekad Jumalale.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 602.

Mismoodi saame olla head kodanikud, ükskõik mis riigis me elame, teades samas aga, et meie tõeline kodakondsus on linnas, „mille meister ja ehitaja on Jumal“ (Hb 11:10)?

Loe Lk 22:13–20. Mis on paasapäha asemel koha sisse võtnud Issanda pähaõhtusöömaaaja tähendus?

Jeesus pani aluse Issanda õhtusöömaajale ajaloolise paasapäha konteksti asemel. Paasapäha korraldus kõrvutas inimese suutmatuse Jumala suure väega. Iisraelil oli võimatu ennast Egiptuse orjusest vabastada, samamoodi nagu meil on võimatu vabastada ennast patu tagajärgedest. Vabastus tuli Jumalalt Tema armastuse ja armu annina ning see on õppetund, mida Iisraelil tuli õpetada oma lastele põlvkonnast põlvkonda (2Ms 12:26, 27). Just nii, nagu Iisraeli vabastamine oli ajaloos põhjani seotud Jumala lunastava tegevusega, nii toetub inimkonna vabastamine patust ajaloolisele risti sündmusele. Jeesus on tõepoolest meie „paasatall“ (vaata 1Kr 5:7) ja Tema pähaõhtusöömaaeg on „avalikult teadustav tegu, milles kogudus usus väljendab Kristuse surma aulist ja otsustavat tähtsust“. – G.C. Berkouwer, *The Sacraments* (Grand Rapids: Wm.B Eerdmans, 1969), lk 193.

Issanda söömaaeg tuletab meelde, et „sel ööl, mil tema ära anti“ (1Kr 11:23a), ristilöömisele eelneval õhtul andis Jeesus oma jüngritele pähaliku sõnumi, mida neil tuli meeles pidada: leib ja viin on sümbolid Tema ihust, mida asuti murdma, ja verest, mis „valatakse paljude eest pattude andeksandmiseks“ (vaata Mt 26:28). Jeesuse surm oli Jumala ainus vahend meid patust lunastada. Hoidmaks meid unustamast, et Jeesuse surm on taeva vahend meie päästmiseks, seadis Jeesus sisse Issanda söömaaaja ning käskis seda pidada, kuni Ta tagasi tuleb (1Kr 11:24–26).

Jeesus kinnitas, et Tema verd, mis „valatakse paljude eest pattude andeksandmiseks“ (Mt 26:28) tuleb meeles pidada maailma-ajastu lõpuni. Eirata seda tõendust ja valida ükskõik mis muu päästevahend, tähendab keelduda Jumalast ja Tema poolt valitud päästmise teest.

Esile tuleb kaks üliolulist õppetundi (paljudest). „Kristus suri meie eest“ – see on esimene õppetund, mida Issanda laua ääres meeles pidada. Teine õppetund on see, et selle surma tõttu istume me siin nagu üks ihu ja see toob meid ühisesse osadusse. Kui me istume lauas, istume Kristuse lunastatute lõpuaja kogukonnana, oodates Issanda tagasitulekut. Sinnamaani on Issanda laud meeldetuletus tähendusrikkast ajaloost ja lootusrikkast elust.

Kristus andis oma ihu ja vere selleks, et anda sulle igavese elu töötus. Kuidas muuta see hämmastav tõde nii isiklikuks, et see pakuks sulle lootust ja kindlust?

Edasiseks uurimiseks: ?Süüa Kristuse liha ja juua tema verd t?hendab v?tta Ta vastu isiklikuks P??stjaks, uskudes, et Tema asendab patud ja et Temas oleme me t?iuslikud. J?lgides Tema armastust, k?neldes sellest, juues sellest, muutub meie iseloom Tema iseloomu sarnaseks. Selleks, milleks on toit ihule, peab Kristus saama hingele. Toidust pole meil mingit kasu, kui me seda ei s??. Samuti ei t?henda Kristus meile midagi seni, kuni me ei tunne Teda isiklikult P??stjana. Teoreetiline tundmine on asjatu. Meil tuleb Temast toituda. Meil tuleb Ta v?tta vastu oma südamesse nii, et Tema elu saab meie eluks. Tema armastus peab sulama meisse.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 389.

Küsimused aruteluks:

1. Mõtiskle stseenide üle, kui Jeesus puhastas templi. Mismoodi võime meie panna oma usu ja truuduse müüki? Kuidas võib religiooni kasutada kasu, prestiiži ja positsiooni saamiseks? Veelgi tähtsam, mida teha, et me kogudusena ei langeks samasse pettusesse?

2. Ateistlik kirjanik Alex Rosenberg usub, et kogu tegelikkus, kogu eksistents on puhtalt materialistlik. See tähendab, et kõike saab ja tuleb seletada füüsikaliste protsesside ja *ainult* füüsikaliste protsesside abil. Sellised protsessid on muidugi kavata, eesmärgita, sihita, Jumalata. „Mis on universumi eesmärk?“ küsib ta. Polegi eesmärki. Mis eesmärk on töö! universumis? Vastus sama: polegi eesmärki. Juhul kui universumi mõttetus ja eesmärgitus sind siiski masendab, hoiatab Rosenberg, et sa ei võtaks seda masendust tõsiselt. Miks? Sellepärast, et meie emotsioonid, sealhulgas masendus, pole midagi muud kui neuronite ja keemiliste ainete spetsiifiline korraldus ning miks seda nii tõsiselt võtta? Rosenbergil on ka vastus neile, keda muudab nende elu mõttetus araks. Kuna masendus on lihtsalt neuronite suhteline paigutus, siis paiguta ainult neuroneid ümber – ja seda saad teha ravimitega. „Juhul, kui sa ei tunne ennast täna hommikul... või kolme nädala jooksul paremini, hakka tarbima teist. Kolm nädalat on sageli aeg, mis kulub sellistel ravimitel nagu Prozac, Wellbutrin, Paxil, Zoloft, Celexa või Luvox serotoniini taseme hoidmiseks. Ja kui üks ei toimi, siis teine tõenäoliselt toimib.“ Tema vastuse juures hämmastab see, et ta mõtleb seda tõsiselt: kui oled masendunud, võta ravimeid. Kõrvuta tema poolt öeldut eluvaatega, millesse meie usume Jeesuse Kristuse tõttu ja selle tõttu, mida Ta meie heaks ristil on teinud. Miks on meie osavõtt Issanda söömaajast otseses mõttes avalik ja allumatu nihilismi [nihilism on teooria, mis kuulutab mitte millessegi uskumist, mitte mingite eesmärkide järgimist] ja mõttetuse ümberlukkamine, mida esitab Rosenberg ja tema ateism?

Homne annetuse: **Eesti liidu ehitusfond**

Võitlus varjudega, 2. osa

(Järg möödunud nädala loole.)

Daba sai teada, et külas koguneb kristlaste grupike, ja ta kutsus ka mind nendele koosolekutele. Läksin lugupidamisest Daba vastu, aga ma ei tahtnud minna. Kristlaste koosolekule minemine viis mind segadusse. Rääkisime Jumalast ja mul tuli meelde, et mul oli kodus Uus Testament. Pärast koosolekut otsisin selle üles ja hakkasin lugema, aga see ei avaldanud muljet. Kristliku grupi juht Byra pakkus välja, et võiksime Piiblit koos lugeda.

Mõni nädal hiljem palus Daba mul tulla koos temaga laupäeval piibliuurimisgruppi. Ma ei kujutanud ette, mis koosolek see on, aga läksin. Daba ei olnud adventist, kuid kodu, kus piibliuurimisgrupp koos käis, oli ainus kristlik kogunemiskoht külas ja ta nautis õhinal kristlikku osadust. Sel hommikul, kui minagi seal olin, rääkis kõneleja Jumala armastusest ja sõnum jõudis mulle päralt. Ma nägin oma ema armastuses peegeldust Jumala armastusest. Isegi siis, kui ma purjus peaga koju tulin ja ema minuga tõreles, julgustas ja aitas ta mind siis, kui seda vajasin.

Käisin piibliuurimisgrupis edasi. Kui Byra selgitas erinevaid kirjakohti Piiblist, hakkas Piibel minu jaoks mõtet omandama. Hakkasin Piiblit lugema sellepärast, et ma tahtsin seda, mitte et oleksin sunnitud seda tegema. Varsti ei suutnud ma lugemist enam lõpetada. Olin andnud oma südame Jumalale.

Aastate jooksul olin endale palju kordi töötanud, et lõpetan viinajoomise, aga mitte kunagi polnud ma suutnud seda teha. Daba käskis mul palvetada ja paluda Jumalalt lõpetamiseks jõudu. Kui hakkasin palvetama, läksid kõik mu vanad joomasõbrad linnakesest minema. Jumal viis nad minema nii, et nad mulle mõju ei avaldaks. Siis võttis Ta mult ära soovi juua ja vabastas mind alkoholi ahelaist. Varem möödusid minu päevad sõpradega viina võttes. Aga tänu Jumalale ei joo ma enam alkoholi.

Minu ema ja õde hämmastab, et olen jätnud joomise ja varastamise. Nad näevad, kuidas Jumal muudab mu elu, ja nad küsivad palju usu kohta Jumalasse. Minu ema ja kaks õde võtavad osa evangeelsetest koosolekutest ning üks mu õde on toonud endaga koosolekutele kaasa mõne oma sõbra.

Enne, kui ma Kristusega kohtusin, seisnes minu elu kaklemises, joomises ja varastamises. Siis aga, kui Jeesust kohtasin, taipasin, et minu südames ei ole midagi head. Palusin Jumalal anda mulle puhas süda ja puhas elu ning nüüd igatsen ma veeta aega koos Temaga. Ma tunnistas, tõsimeeli tunnistan, et need korrad, kui ma kaasinimestele kas sõnade või tegudega haiget tegin, olid valed ja halvad. Ma ei taha seda enam mitte kunagi teha. Jumala armust olen muutunud mees.

Seitsmenda päeva adventistide kogudus jätkab Mongoolias kasvamist seda-mööda, kuidas üha rohkem inimesi õpib Jumalat tundma nende tunnistustöö kaudu, kes on andnud oma elu Temale. Osa praeguse veerandaasta kolmeteistkümnenenda hingamispäeva annetusest läheb selleks, et ehitada riigi pealinnas Ulaanbaataris asuvale adventkoguduse koolile väga vajalik raamatukogu. Selleks, et saaksid lugeda inspireerivaid lugusid selle kooli õpetajatelt ja õpilastelt, külasta veebilehte www.adventistmission.org ja vali „Resources“ menüüst „Youth and Adult Magazine“ või „Children’s Magazine“. Täname sind heldelt misjonitöö heaks annetamast!

Ristilöödud ja ülestõusnud

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 3:1–6; Lk 22:39–46; 2Kr 13:8; Lk 22:53; Mt 12:30; 1Kr 15:14.

Meelespeetav tekst: „Inimese Poeg peab antama patuste inimeste kätte ja risti löödama ja kolmandal päeval üles tõusma“ (Lk 24:7).

Lapsepõlvest peale oli Jeesus teadlik sellest, et Ta on tulnud siia maailma täitma oma Isa tahet (Lk 2:41–50). Ta õpetas, tervendas ja tegutses kõhklematus pühendumises, et olla Isale kuulekas. Nüüd oli saabunud aeg selleks, et pärast Issanda söömaaja pidamist astuda üksi, kinnitada Jumala tahet, saada reedetud ja salatud, proovile pandud ja ristile naelutatud ning tõusta võidukalt surmast.

Kogu elu oli Jeesus teadlik risti paratamatusest. Palju kordi kasutatakse evangeeliumeis sõna *peab*, seoses Jeesuse kannatuste ja surmaga (Lk 17:25; 22:37; 24:7; Mt 16:21; Mk 8:31; 9:12, Jh 3:14). Ta *peab* minema Jeruusalemma. Ta *peab* kannatama. Teda *peab* hüljatama. Teda *peab* üles tõstetama ja nii edasi. Mitte miski ei saanud peletada Jumala Poega Kulgatale minemast. Ta mõistis avalikult hukka iga pakkumise risti vältida kui Saatanast pärineva (Mt 16:22, 23). Ta oli veendunud, et Ta „peab minema... palju kannatama... tapetama ja kolmandal päeval üles äratatama“ (21. s). Jeesuse jaoks ei olnud teekond ristile mitte üks valik; see oli „peab“ (Lk 24:25, 26, 46), osa jumalikust „saladusest, mis oli varjatud endiste aegade ja sugupõlvade eest, nüüd on aga avaldatud tema pühadele“ (Kl 1:26).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 27. juuniks.

Ajaloo koidikul lõi Jumal Aadama ja Eeva ning pani nad kaunisse aeda, mis oli õnnistatud kõigega, mida nad rõõmsaks eluks vajasisid. Varsti juhtus midagi ebaharilikku: ilmus Saatan (1Ms 3. ptk). Ta kiusas esimest inimpaari ja tõukas siis noore maakera võimsasse võitlusse hea ja kurja vahel, Jumala ja Saatana vahel.

Nüüd, Jumala määratud ajal, sai ühest teisest aiast (Lk 22:39–46) võimas võitlusväli, kus määrates sõda tõe ja vale, Jumala õiguse ja patu vahel, Jumala plaani vahel inimkond päästa ja Saatana eesmärgi vahel inimkond hävitada.

Eedenis sööstis maailm patu hävingusse; Ketsemanis tagati sellele samale maailmale lõplik võit. Eeden nägi traagilist isekuse võidutsemist, mis seadis oma mina Jumala vastu; Ketsemani nägi ennast Jumalale allutatavat mina ning siit ilmnevat võitu patu üle.

Võrdle, mis toimus Eedenis, (1Ms 3:1–6) sellega, mis toimus Ketsemanis (Lk 22:39–46). Missugune suur erinevus oli kummaski aias toimunu vahel?

Ketsemani astub esile kahe väga olulise asjaga: esiteks, Saatana kõlvatuima katsega viia Jeesus Jumala kutsumuse ja eesmärgi rööpaist välja; teiseks, üllaima näitega Jumala jõule toetumisest, et viia täide Tema tahe ja eesmärk. Ketsemani näitab seda, et lahing võib olla nii tugev kui tahes ja isik nii nõrk kui tahes, võit on kindel neile, kes on kogenud palve jõudu. Nagu Jeesus palvetas nende nii tuntuks saanud sõnadega: „Ometi ärgu sündigu minu tahtmine, vaid sinu oma“ (Lk 22:42).

Kõik Saatana väehulgad olid Jeesuse vastas; jüngrid, keda Ta väga armastas, olid Tema kannatamisest kangestunud. Verepisarad langesid piisk-piisalt maha; reeturi suudlus oli hingetõmbe kaugusel; ning preestrid ja templisulased olid kallale kargamas. Ometi näitas Jeesus meile, et palve ja Jumala tahte allumine annavad hingele vajaliku jõu kanda elu raskeid koormaid.

Kuidas saab sul järgmisel korral, kui sind rängalt kiusatakse, olla sarnane kogemus, nagu Jeesusel oli Ketsemanis, vastandina Aadama ja Eeva kogemusele Eedenis? Mis on see ülitähtis tegur, mis vahe sisse teeb?

„**Aga** saatan oli läinud Juuda sisse, keda hüüti Iskariotiks, kes oli nende kaheteistkümne hulgas“ (Lk 22:3). Kahtlemata töötas Saatan kõvasti selle nimel, et kõik kaksteist jüngrit kätte saada. Mis oli aga Juuda juures sellist, mis võimaldas vastasel tema puhul edukas olla ja teiste juures mitte?

Luukas räägib, kuidas Jeesus palvetas üksi kogu öö mägedes enne, kui Ta oma jüngrid valis (Lk 6:12–16). Ja Jeesus uskus, et need kaksteist olid Jumala kingitus Talle (Jh 17:6–9). Kas Juudas oli tõesti vastus palvele? Kuidas tuleb meil mõista, et see mis siin toimub, isegi Juudase reetlikkus ja ärataganemine, on Jumala plaani täitumine? (Vaata 2Kr 13:8.)

Juudas, kellel olid nii suured võimed, kes võinuks olla teine Paulus, läks hoopis vales suunas. See, mis oleks võinud olla tema jaoks Ketsemani kogemus, oli talle hoopis sama, mis pattulangemine Eedenis.

„Ta oli hellitanud ahnust seni, kuni sellest sai tema elu juhtiv jõud. Mammonaarmastus võitis lõpuks armastuse Kristuse vastu.“ – Ellen G. White *Ajastute igatsus*, lk 716.

Siis, kui Jeesus toitis 5 000 meest viie leiva ja kahe kalaga (Lk 9:10–17), oli Juudas esimene, kes hoomas selle ime poliitilist kaalu ja „tegi ettepaneku Kristus väevõimuga kuningaks tõsta“. – Samas, lk 718, 719. Kuid Jeesus tõrjus selle katse ja siit algas Juudase pettekujutluse lõhkumine: „Tema lootused kerkisid kõrgele ja pettumus oli seda kibedam.“ – Samas, lk 719. Ilmselt Juudas, nagu ka teised, uskus, et Jeesus kasutab oma ebatavalist jõudu selleks, et rajada maine riik, ning silmnähtavalt soovis Juudas kohta selles riigis. Kui traagiline: tema igatsus saada koht ajalikus kuningriigis, mida kunagi ei saabunud, tingis selle, et ta kaotas koha igaveses kuningriigis, mis kindlasti saabub.

Ühel teisel korral, kui üks Jeesuse harras järelkäija langetas valiku võida Tema jalgu hinnalise võideõliga, tegi Juudas selle naise teo maha, nimetades seda majanduslikuks raiskamiseks (Jh 12:1–8). Juudas suutis näha vaid raha ning tema rahaarmastus varjutas armastuse Jeesuse vastu. Selline kinnistumine rahale ja võimule sundis Juudast panema hinnasilti ka hindamatule taeva kingitusele (Mt 26:15). Siit alates oli saatan „läinud Juuda sisse“ (Lk 22:3). Ning Juudasest sai kadunud hing.

Seisuses, võimus või rahas pole midagi halba. Probleem tekib siis, kui kõik see (või miski muu) varjutab meie ustavuse Jumalale. Miks on alati oluline hinnata ennast õigesti, et me ei petaks ennast, nagu tegi Juudas?

Lisaks kõigele muule, mida rist tähistab, on see ka ajaloo suurim lõhestaja: lõhestaja usu ja uskmatuse vahel, salgamise ja omaksvõtmise vahel, igavese elu ja surma vahel. Mis ristisse puutub, siis ei ole ühelgi inimesel keskteed. Lõpuks oleme kas ühel või teisel poolel.

„Kes ei ole minuga, see on minu vastu, ja kes ei kogu minuga, see pillab laiali“ (Mt 12.30). Kõvad sõnad ja need võivad panna meid end ebamugavalt tundma, kuid Jeesus väljendab lihtsalt seda, mis on tegelikkus ja mida toob tõe kaasa neile, kes on neelatud suurde võitlusse Kristuse ja Saatana vahel. Me oleme kas Jeesusega või Saatanaga.

Jah, just nii see on.

Kuidas Jeesuse järel käivad inimesed Temasse suhtusid ja mida saame õppida neist näidetest, mis aitab meid sõpruses Jumalaga ning selles, kuidas suhtume risti?

Suurkohus (Lk 22:53). Milliseid vigu need inimesed tegid, miks nad nii tegid ja kuidas kaitsta ennast sarnase arvamuse vastu Jeesusest?

Pilaatus (Lk 23:1–7, 13–25). Mis pani Pilaatuse ütlema „Mina ei leia temal mingit süüd“ (Jh 19:4) ja samas mõistma Ta surma ristilöömise teel? Mida saame õppida tema veast mitte teha seda, mida teame õige olevat?

Herodes (Lk 23:6–12). Mis oli tema suur viga ja mida sellest õpime?

Kaks röövliit (Lk 23:39–43). Kaks patust vaatavad samale ristile ja reageerivad kahel erineval moel. Kuidas räägib see stseen päästmise kas/või aspektist – see tähendab, et oleme suures võitluses kas ühel või teisel poolel?

Pühapäeva varahommikul läksid naised haua juurde ainsa eesmärgiga – viia lõpuni matmisrituaal. Vaatamata ajale, mida nad koos Jeesusega olid veetnud, ei mõistnud nad õieti, mis oli teoksil. Kindlasti ei oodanud nad, et leiavad eest tühja haua ja kuulevad taevaseid sõnumitoojaid ütlemas: „Teda ei ole siin, ta on üles äratatud“ (Lk 24:6).

Apostlite tegude esimestes peatükkides on vähemalt kaheksa viidet Jeesuse ülestõusmisele. Ap 1:22; 2:14–36; 3:14, 15; 4:1, 2, 10, 12, 33; 5:30–32. Miks oli Jeesuse ülestõusmine apostlite jutlustes ja algusperioodi kristlikus koguduses nii kesksel kohal? Miks on see ka meile täna endiselt oluline?

Naised olid kõigepealt tunnistajaiks Jeesuse ülestõusmisest. Nad ruttasid jagama neid häid sõnumeid teistele, kuid mitte keegi ei uskunud neid (Lk 24:11). Apostlid tõrjusid peast suurima loo lunastusest „otsekui tühja jutu“ kurnatud ja leinavate naiste suust (s 10, 11).

Vägagi varsti said nad teada, et nemad olid eksinud! Kristuse ülestõusmine on Jumala lunastustöö ning terve kristliku usu ja olemasolu põhjanev tegu. Apostel Paulus teeb selle väga selgeks: „Aga kui Kristust ei ole üles äratatud, siis tähendab see, et ka meie jutlus on tühine ja tühine on ka teie usk“ (1Kr 15:14). See on tühine või asjatu seepärast, et ainult Kristuse ülestõusmises leiame meile kuuluva lootuse. Ilma selle lootuseta lõppeb meie elu siin ja lõppeb ka igaviku mõttes. Kristuse elu ei lõppenud hauaga ja suur töotus on, et ka meie oma ei lõppe.

„Kui Kristus ei oleks üles äratatud surnust, siis lõppeks inimese päästmiseks tehtud Jumala lunastavate tegude pikk jada ummikteega, hauaga. Juhul, kui Kristuse ülestõusmine ei oleks tõeline, siis ei oleks meil kindlustunnet, et Jumal on *elav* Jumal, sest surmal oleks öelda viimane sõna. Usk oleks kasutu, sest sellise usu siht ei mõistaks õigeks elu Issandat. Kristlik usk suubuks sel juhul hauda koos Jeesuse Kristuse viimase ja ülima enese-ilmutusega – juhul, kui Kristus oleks jäänud surnuks.“ – George Eldon Ladd, *A Theology of the New Testament* (Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans, 1974), lk 318.

Loe Lk 24:13–49, mis räägib meile vahetult pärast Jeesuse ülestõusmist toimuvatest sündmustest. Millele osutas Jeesus erinevates kohtumistes, et aidata neil inimestel mõista, mis Temaga juhtus, ja miks on see kõik väga tähtis ka meie jaoks täna, mil anname maailmale tunnistust?

Jeesuse ülestõusmine pidanuks olema piisav tõend Jeesuse Messiaks olemisest. Enne ristilöömist piitsutatud ja loomalikult koheldud ning lõpuks läbi pistetud Jeesus mähiti surilinalesse ja pandi hauda. Isegi juhul, kui Tal oleks hing sisse jäänud nii ristil kui ka matmisel, nagu mõned on naeruvääristavalt välja pakkunud, poleks verine, pekstud ja nõrgestatud Jeesus, kes kuidagimoodi hauast välja vaarub, saanud olla kellegi ettekujutus võidukast Messiasist.

Jeesus aga oli elus ja piisavalt heas korras, et käia kahe mehega Emmause teel mõni miil maha. Ja enne, kui Jeesus paljastas, kes Ta oli, näitas Ta neile Pühakirja, luues nii nende usule Temasse kindla piibelliku aluse.

Siis, kui Jeesus ilmus jüngeritele, näitas neile oma ihu ja sõi koos nendega, tegi Ta midagi veel: Ta suunas nad Jumala Sõna juurde: „Nõnda on kirjutatud, et Messias pidi kannatama ja kolmandal päeval üles tõusma surnuist. Ja tema nimel peab kuulutatama meelesparandust pattude andeksandmiseks kõigi rahvaste seas, alates Jeruusalemmast. Teie olete nende asjade tunnistajad“ (Lk 24:46–48).

Ka siin osutas Jeesus (lisaks silmaga nähtavale tõendile, et ta oli tõesti elusana nende keskel) Pühakirjale, kuid Ta kasutas Pühakirja, et aidata neil täpselt mõista seda, mis Temaga juhtunud oli. Samuti sidus Ta oma ülestõusmise otseselt ülesandega jutlustada evangeeliumi kõikidele rahvastele.

Nii et ka kõikide nende võimsate tõendite juures, mis tõestasid, kes Jeesus oli, suunas Ta oma järelkäijad Jumala Sõna juurde. Lõpuks, kuidas teaksime ilma meie keskel oleva Jumala Sõnata tänapäeval oma kutsumist ja ülesannet jutlustada maailmale evangeeliumi? Kuidas me üldse teaksime, mis see evangeelium on? Piibel on meie jaoks täna sama kesksel kohal, nagu see oli Jeesuse ja Tema jüngrite jaoks.

Kui palju aega veedad sa koos Piibliga? Kuidas mõjutab see seda, kuidas elad, valikuid, mida teed, ja seda, kuidas kohtled kaasinimesi?

Edasiseks uurimiseks: „Kristuse surma tähendus saab nähtavaks pühadele ja inglitele. Langenud inimestel ei saaks Jumala paradiisis kodu olla ilma maailma algusest ära tapetud Talleta. Kas me siis ei peaks Kristuse risti kõrgele tõstma? Inglid omistavad Kristusele au ja hiilguse, sest nemadki poleks kindlad ilma pealt nägemata Jumala Poja kannatusi. Risti mõjususe tõttu on taeva inglid kaitstud ärataganemise eest. Ilma ristita poleks nad kurjuse vastu nii turvatud; nagu polnud inglid enne Saatana langemist. Ingellik täiuslikkus nurjus taevas. Inimlik täiuslikkus nurjus Eedenis, õndsas paradiisis. Kõik, kes soovivad julgeolekut taevas või maa peal, peavad vaatama Jumala Tallele.“ – Ellen G. White'i märked koguteosest *Piibli kommentaarid. SPA poolt välja antud*, 5. kd, lk 1132.

Küsimused aruteluks:

1. Kristlastena peame usust elama; see tähendab, et peame uskuma millessegi, mida me ei saa täielikult tõestada, mille kohta pole meil otsest pealtnägemise kogemust. Mõistagi teevad inimesed kogu aeg palju asjadega samamoodi. Näiteks kirjutas üks autor teaduse kontekstis: „Kokkuvõtteks, otsene tõend on meil üllatavalt väike selle juures, mida me neist asjust usume.“ – Richard Dewitt, *Worldviews: An Introduction to the History and Philosophy of Science*, 2. kd (Chichester, West Sussex, U.K.: John Wiley and Sons, Ltd, 2010, lk 15. Sellele vaatamata on meil palju väga häid põhjusi uskuda seda, millesse usume. Näiteks, vaata, mida Jeesus ütles jüngritele suure misjonikäsuga seoses: „Ja seda Kuningriigi evangeeliumi kuulutatakse kogu ilmamaale, tunnistuseks kõigile rahvastele, ja siis tuleb lõpp“ (Mt 24:14). Mõtles nüüd ajale, mil Jeesus need sõnad lausus. Kui palju oli Tema järelkäijaid tol ajal? Kui palju inimesi uskus Temasse või taipas mingit moodi üldse, kes Ta oli ja mida Ta tuli teostama? Mõtles ka kõigele sellele vastuseisule, millega algusperioodi kogudus pidi Rooma impeeriumis sajandeid silmitsi seisma. Kõiki neid tõsiasju meenutades arutlege, kuivõrd tähelepanuväärne oli see Jeesuse ettekuulutus ja kuidas peaks see aitama meil usaldada Jumala Sõna.

2. Mõtles reedeses osas olevale tsitaadile Ellen G. White'i sulest. Kuidas aitab see meil aru saada, kui üldine on tegelikult patu temaatika? *Isegi inglid pole kaitstud ilma, et nad vaataksid Jeesusele*. Mida see tähendab?

Uus elu tänu surmale

Matusekorraldajana Jaapanis puutun ma surmaga iga päev kokku, kui valmis-tan surnukehi matusteks ette ja olen matuseteenistustel abiline. Aastaid olen vaadelnud inimesi oma surnuid leinamas ning teinud kaasa tseremooniad, mida nende religioon selleks nõuab, et tagada lahkunule rahulik ja sujuv teekond sellest elust järgmisesse.

Jaapan on valdavalt ilmalik maa, kuid enamik inimesi austab oma esivanemaid sellega, et loeb palveid ning täidab üksikasjadeni tseremooniad ja kummardamisrituaale. Teatud aegadel aastas külastavad perekonnad oma esivanemate matusepaiku ning toovad annetusi ja palvetavad. Minugi perekond ei erinenud neist; me palvetasime oma esivanemate poole.

Kui ma jälgisin erinevate religioonide juhte, kes matuseteenistusi korraldasid, märkas, et enamasti tähendas matus suurt leina ja palju nutmist. Märkas, et kristlikel matustel leevendas muret lootus. Näis, et neil oli lootus näha oma armsaid kord jälle. Valdaval osal inimestest sellist lootust ei olnud. Hakkasin aru pidama, kelle usk on õige. Kuhu siis vaim ikkagi läheb pärast seda, kui inimene sureb?

Hakkasin kristlasi veel terasemalt jälgima ning uurima erinevusi nende uskumuste ja selle vahel, mida ma oma lapsepõlvest teadsin. Kristlased, nagu ma kiiresti nägin, seisid surmaga silmitsi koos sügavale juurdunud usuga oma Jumalasse. Nende pastorid väljendasid suurt kaastunnet leinavate pereliikmete suhtes ja rääkisid nende lootusest näha oma armsaid kord jälle.

Ühel päeval vastutasin adventkoguduses toimuva matuse eest. Pärast seda, kui minu ettevalmistused olid lõppenud, istusin üksi tühja kirikusse ja lasin pühamu rahul end haarata. Mõtlesin neile kordadele, mil surm oli tulnud mulle ligidale, korrale, kui ma äärepealt oleksin ookeanis uppunud, ja korrale, mil võinuksin surra kohutavas mootoratta-avariis. Kui ma nendele surmaga silmitsi seismise kogemustele mõtlesin, üllatas mind, et hirmu asemel tundsin sügavat rahu. Tajusin sellel hetkel, et ma ei olnud ükski.

Järgmisel hommikul külastasin adventistide koguduse pastorit. Rääkisime Jumalast küllaltki palju ning tema kinnitas mulle, et Jeesus tahab olla minu elu osa. Palusin pastorit, et ta aitaks mul õppida kristluse põhimõtteid. Tahtsin õhinal teada, kuidas saab kristlik usk anda selle järelkäijatele sellise lootuse.

Õppisin koos pastoriga mitu kuud Piiblit tundma ja sain palju teada Jumalast, kes lõi meid, kuid tuli lisaks sellele ka siia maale elama ja surema, nii et patune inimene saaks Temaga igavesti elada. Ma polnud ealeski kuulnud sellisest armastusest!

Mõtlesin pattudele, mida olin teinud, ning rõõmustasin, kui mõistsin, et kõik, mida mul teha tuli, oli paluda Jeesusel Kristusel mu patud andeks anda ja mind oma lapseks võtta. Ma palvetasin oma esimese palve kogu loodu Jumala poole ning Tema täitis mu südame rahu ja rõõmuga, mida ma varem polnud tundnud.

Ma ei teadnud päris kindlalt, kuidas oma perekonnale uuest usust rääkida, nii ei oelnud ma alguses midagi. Varsti aga taipasin, et mul ei olegi tarvis midagi öelda; nad nägid muutusi mu elus, õnne, mis mu näolt ja sõnadest säras. Minu kaastöölised ja sõbrad märkasid ka erinevust ning küsisid, mis oli juhtunud. Ma rääkisin neile, et olin kohtunud elava Jumalaga, Jeesuse Kristusega, ning olin vastu võtnud Tema pääste-anni. Minust oli saanud kristlane.

Kui ma nüüd valmistan ette matust inimeste jaoks, kes pole kristlased, tahan, et leinav perekond märkaks minu elus erinevust. Jätkan Piibli ja Jumala armastuse tundmaõppimist, nii oskan ma vastata inimestele, kes minult mu usu kohta küsivad, ning saan teada, kuidas julgustada kurbi perekondi, keda ma iga päev kohtan.